

El Papa als 400.000 joves de tot Europa que han pelegrinat a Loreto

«Crideu fort i sense parar per fer callar el brogit de les armes»

Un lloc d'arrels cristianes ha estat el protagonista, Loreto, el santuari marià que acull la «Casa de Natzaret» i que festeja el seu setè centenari. I sobretot s'ha fet present un símbol: Sarajevo, només 400 quilòmetres a l'altre costat de l'Adriàtic. Profundament torbat pel conflicte dels Balcans que transforma «en cementiri» pobles plens de vida, Joan Pau II demanà als 400.000 joves procedents de 36 nacions europees aplegats a Loreto, de pregar i de «cridar fort i sense parar per fer callar el brogit de les armes i tocar el cor dels responsables de la violència».

Una imatge restarà per sempre en la memòria de tots els qui van presenciar «Eurhope» per la televisió. Una noia, amb llàgrimes als ulls, es va adreçar al Papa des de Sarajevo. El Sant Pare també es va commoure. Gràcies als enllaços via satèl·lit, els joves pelegrins de Loreto van poder escoltar els testimoniatges dels diàlegs entre joves catòlics i protestants a Belfast; els cants de la comunitat monàstica de Saint-Gervais a París, i l'*Himne a l'alegria*, interpretat per estudiants espanyols a Santiago de Compostel·la. També van participar en la pregària conjunta de luterans i catòlics a la catedral de Dresden (Alemanya).

Més informació a pàgines centrals

La Santa Seu confirma l'opció pels mètodes contraceptius naturals considerats «ecològics»

Pacient obra de persuasió del Vaticà a Pequín

A la IV Conferència Mundial sobre la Dona, la Santa Seu ha realitzat una pacient obra de persuasió entre totes les delegacions, que ha donat els seus fruits. El text final ha recollit algunes de les observacions realitzades per Mary Ann Glendon. La Santa Seu ha explicat que el seu ensenyament sobre la planificació familiar sovint és incomprès: «Dir que sosté la procreació a qualsevol preu és certament tergiversar la seva doctrina sobre la paternitat responsable. Els seus ensenyaments sobre els mitjans de planificació familiar són vistos sovint com massa exigents per a les persones. Però cap forma d'assegurar un profund respecte de la vida humana i la seva transmissió

pot dispensar d'una autodisciplina i de privació personal, sobretot en cultures que promouen l'autotolerància i la gratificació immediata».

Una falsa informació donada per un diari de Madrid —desmentida pel Vaticà— afirmava que la Delegació de la Santa Seu acceptava sense cap objecció tots els mètodes de planificació familiar. Aquesta rectificació permet recordar que l'Església catòlica no ha variat el seu magisteri en relació a la contracepció artificial.

Més informació a pàg. 6

Les delegacions —a la fotografia, la coreana— s'han manifestat per la igualtat home-dona a la Gran Muralla de Xina

SUMARI

2

Editorial:
«Acompanyar
el Papa a
l'Àfrica»

3

«Ecclesia in
Africa»,
document
postsinodal

8

Beatificació de
Mn. Peris Polo i
altres màrtirs

11

El CEP
programa el
nou curs

16

«Tres religions i
un sol mar:
conflicte i
diàleg»

Editorial

Acompanyar el Papa a l'Àfrica

Qui aixeca avui la veu per l'Àfrica? Fins i tot en la solidaritat davant les desgràcies hi ha una certa, lamentable, discriminació. Algunes calamitats humanes obtenen menys atenció que d'altres. Àfrica, atesa per la fam, la malaltia i les guerres... no suscita gaires ni gaire vigorosos corrents d'opinió solidaris en el món occidental.

Enmig d'aquest clima, pren un relleu extraordinari la veu i l'actitud de Joan Pau II. Coincidint amb l'inici del seu viatge pastoral al continent africà, acaba de fer pública la seva *Exhortació apostòlica postsinodal Ecclesia in Africa*. Tant de bo aquestes iniciatives del Papa apugin el nivell de conscienciació de l'opinió pública respecte de la situació africana.

La mirada de Joan Pau II a l'Àfrica contempla preferencialment els joves. Plens de frustració, s'escapen de les zones rurals desolades i es concentren a les ciutats on tampoc no troben unes condicions de

vida acceptables. Alguns emigren a països estrangers en els quals fan el trist paper de refugiats econòmics. Cal tornar-los l'esperança, ha dit el Papa. «Estimats joves, el Sínode us demana que us feu responsables del desenvolupament de les vostres nacions, que estimeu la cultura del vostre poble i treballem per la seva revitalització, amb fidelitat a la vostra herència cultural...».

La mirada del Papa s'endinsa en els estralls de la sida i en la destrucció de les guerres. Fent-se ressò de la veu dels pares sinodals, insta els pastors i els fidels a alleujar el sofriment dels germans i germanes malalts, i els homes de ciència i els polítics a treballar per posar fi a aquest flagell. Anima, al mateix temps, a un estil alternatiu de vida: l'afecte, l'alegria, la felicitat que proporcionen el matrimoni cristià i la fidelitat... La resposta a les guerres ha de ser el treball per una societat justa. És hora, diu el Papa, que els pobles trenquin les espases i les transformin en arades. Tam-

bé denuncia els qui es fan còmplices d'odiosos crims contra la humanitat per mitjà del tràfic d'armes.

Sobre el fons obscur de tantes males notícies que contínuament ens arriben de l'Àfrica, el Sínode africà ha treballat perquè l'Església sigui avui capaç d'anunciar la Bona Notícia de la salvació. Neix d'aquí un desig d'inculturació de la fe que vol dir integració de valors culturals autòctons en el cristianisme i és arrelament d'aquest en les diverses cultures humanes. La inculturació ha de tenir lloc en una litúrgia més propera al poble i, també, en l'estudi que demana el Papa sobre la veneració dels avantpassats i del món dels esperits, el matrimoni... per tal d'escatir aquestes tradicions culturals des de la fe.

El Papa va a l'Àfrica. Una bona lectura de la seva última exhortació apostòlica, unida a la pregària, seria un bona manera d'acompanyar-lo i d'aprofundir la nostra comunió amb els germans africans.

Tribuna

Mitjans propis o aliens?

Lluís Badia i Torras

Si fóssim segles endarrere parlariem segurament de «qüestió disputada»: la de si l'Església s'ha de fer present només en els mitjans de comunicació social generals o si n'ha de tenir de propis per comunicar-se —premsa, ràdio, TV— amb els seus fills i també per difondre la Bona Nova del l'Evangeli arreu, a tota persona de bona voluntat que vulgui conèixer-la. El tema es tracta com altres problemes que es plantegen entre els cristians del nostre temps, amb un estira i arronsa en el qual hi deu haver bona voluntat per totes bandes, però on sembla que hi predominin més els propis criteris que no pas la realitat de la situació i les necessitats d'evangelització cristiana.

Poso l'exemple del dilema (?) entre l'escola cristiana o els cristians de l'escola pública que fa uns anys va estar de moda i que, gràcies a Déu, —i a més d'una experiència trista— s'ha acabat veient que ens convenen les dues coses: bones escoles amb ideari cristià —i si pot ser concertades per tal que l'economia no sigui un obstacle

a l'elecció dels pares— i mestres cristians que, amb vocació d'un difícil apostolat silenciós, siguin la presència cristiana enmig del laïcitzat món de l'ensenyament.

Durant el Concili català, per un d'aquells malentesos —ni amb la màxima caritat i comprensió que hi va regnar, no es va poder pas aclarir tot— que fa temps que cuegen, no es va acceptar la proposta d'uns mitjans de comunicació —premsa, ràdio, TV si és possible— propis de tota l'Església catalana. Però, al cap de poques setmanes, els bisbes de la Tarraconense ja tractaven de com es podria fer funcionar una xarxa d'emissores per a tots els bisbats de Catalunya. Les realitats es van imposant tossudament.

Quant a la premsa, opino que als *Fulls*

diocesans —imprèscindibles per a una comunicació directa entre el bisbe i els seus diocesans, per preparar les litúrgies dominicals i per traspassar d'un cap a l'altre de la diòcesi les notícies de casa— els manca el complement d'una revista per a tots els cristians de Catalunya i precisament més ara, que es busca amb afany una unitat d'actuació de tota l'Església catòlica que peregrina a Catalunya. Pot ser—sincerament em consta que malgrat les dificultats i les incomprendiments, ho vol ser— *Catalunya Cristiana*? Caldria que els tècnics del nostre setmanari i les delegacions de Mitjans de Comunicació social de totes les diòcesis catalanes es reunissin i en parlessin amb la mateixa llibertat i caritat que s'han utilitzat durant el Concili.

A més hi hauria d'haver (ja n'hi ha, gràcies a Déu) periodistes i col·laboradors d'opinió cristiana que publiquin notícies i comentaris sobre la realitat i el pensament de l'Església, en la premsa de caràcter general o neutre.

Per a aquells que creuen que la presència

cristiana a la premsa general ja és suficient, voldria fer-los notar que si gràcies a TV2 vam poder veure en directe l'aplec i l'abraçada europea que la tècnica va propiciar meravellosament quan el papa Joan Pau II es va reunir amb mig milió de joves a Loreto, en canvi la TVC gairebé no se'n va assabentar. Dissortadament per als catòlics catalans, la religió com a fenomen social molt important a casa nostra, per a la TVC no compta, al marge de quan hi ha algun escàndol (?) per fer-hi mullader. I el nostre únic diari d'àmbit nacional català en català, va publicar, l'endemà, un petit requadre i va parlar d'uns quants milers de joves units amb el Papa...

No he vist encara —quan escric aquestes ratlles— el número de *C.C.* d'aquesta setmana, però no tinc cap dubte que en parlarà extensament com l'esdeveniment es mereix. Aquest «jove de 75 anys», com el mateix Joan Pau II deia, encara té més audiència que cap altre personatge o moviment per reunir jovent net i decidit. Però si no tinguéssim premsa nostra, els nostres joves avorrits que es maten els caps de setmana, no tindrien cap notícia de la salvació de Déu que ell vol escampar i que centenars de milers de joves d'arreu del món segueixen. Val la pena de pensar-ho i de reflexionar sobre les nostres responsabilitats, en aquest camp.

Si no tinguéssim premsa nostra, els nostres joves avorrits que es maten els caps de setmana, no tindrien cap notícia de la salvació de Déu que el Papa vol escampar i que centenars de milers de joves d'arreu del món segueixen

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Colléll, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454-16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

El Sant Pare fa una angoixosa crida sobre els «desastres» del continent

Vaticà

«L'Àfrica està morint»

VATICÀ.— Coincidint amb el viatge de Joan Pau II al Camerun, Sud-àfrica i Kenya, del qual informarem en el proper número, s'ha fet públic un llarg document del Pontífex —gairebé una encíclica, 150 pàgines— completament dedicat a Àfrica: «Exhortació apostòlica postsinodal Ecclesia in Africa». L'Àfrica mor: és el crit angoixat de Joan Pau II, en aquest document en el qual acusa els règims polítics opressors i a un sistema financer internacional que condemna a la misèria a nacions senceres.

M.T.
(La Stampa)

«Haig de constatar amb tristesa que moltes nacions africanes sofreixen sota règims autoritaris i opressors, que neguen als súbdits la llibertat personal i els drets humans fonamentals. Aquestes injustícies polítiques provoquen tensions que molt sovint degeneren en conflictes armats i en guerres intestines, comportant greus conseqüències, com mancances, epidèmies, destruccions, per no parlar dels exterminis, de l'escàndol i de la tragèdia dels refugiats». L'Església a l'Àfrica s'ha de posar a favor de la democràcia i «de la construcció de l'Estat de dret».

«Els problemes econòmics de l'Àfrica —denuncia el Papa— s'agreugen per causa de la deshonestedat d'alguns governants corruptes que, en connivència amb interessos privats locals o estrangers, utilitzen per al seu profit els recursos nacionals, transferint diners públics a comptes privats en bancs estrangers. Es tracta de veritables furt, sigui quina sigui la cobertura legal». Els capitals indugudament sostrets han de ser restituïts —adverteix Wojtyła— i els organismes internacionals i «persones íntegres» africanes o d'altres països han de predisposar els instruments jurídics per dur a terme aquest acte de justícia.

Una crida als mags de les finances

L'Àfrica està morint lentament, diu el Papa, però el món gira el cap vers una altra banda. «Cal escoltar amb interior participació el crit angoixat de les nacions pobres, que demanen ajut en àmbits de particular importància: la desnutrició, la qualitat de vida, la manca de serveis sanitaris, la difusió del terrible flagell de la sida, el feixuc i tal vegada insuportable pes del deute internacional». Als mags de les finances Joan Pau II s'adreça afligit, implorant-los que tinguin cor: «Adreço una crida urgent al Fons Monetari Internacional, a la Banca Mundial, com també a tots els creditors, perquè alleugin els deutes que ofeguen les nacions africanes». I els bisbes dels països rics han de «fer-se advocats d'una causa com aquesta» davant els respectius governs. «La situació de nombrosos països africans —digué el Papa— és tan dramàtica que no consenteix actituds d'indiferència o de descom-

La situació de molts països africans és tan dramàtica que no admet actituds d'indiferència

El proper dia 17 d'octubre, al Vaticà

El Papa convoca tots els bisbes de l'ex-Iugoslàvia

El papa Joan Pau II ha anunciat que havia convocat tots els bisbes de l'ex-Iugoslàvia al Vaticà, el 17 d'octubre, per estudiar el conjunt de la situació a aquells països.

El Papa va anunciar aquesta reunió durant l'audiència general i va precisar que tindria per objecte estudiar amb els bisbes com accelerar l'adveniment d'una pau duradora i com respondre a les legítimes exigències de les víctimes d'aquesta inacabable guerra.

Parlant davant d'un centenar de fidels reunits a la plaça de Sant Pere del Vaticà, Joan Pau II va

invocar altra vegada la pau «per la regió del sud-est d'Europa, especialment a la Bòsnia-Herzegovina martiritzada».

«Una gran part de les poblacions estan sotmeses a molts greus sofriments, i tots desitgem que les negociacions en curs siguin el primer pas vers la pau. Sabem molt bé com n'és de difícil edificar la pau sobre bases justes i sòlides. Això exigeix el respecte de tots els drets humans, el retorn dels exiliats i refugiats, però sobretot el perdó i la reconciliació», va dir el Papa.

promís».

«Brutedat, guerres, desesperació, i una misèria terrible»: no condemnem un continent sencer, afirma el Papa, encara que la llista dels problemes és enorme, i «en un món controlat per les nacions riques i poderoses, l'Àfrica s'ha convertit pràcticament en un apèndix sense importància, tot sovint oblidada i negligida per tots». L'Àfrica està essent flagellada com cap altre continent per la sida. «Capteniments sexuals irresponsables» són l'arrel d'aquest «tràgic flagell»; matrimoni cristià, fidelitat i «la seguretat donada per la castedat» són possibles remeis, però la salvació, fins i tot en aquest cas, ha de venir de fora: «Als homes de ciència i als responsables polítics de tot el món els demano, amb viva insistència que, moguts per l'amor i pel respecte corresponents a tota persona humana, no reparin en els mitjans capaçs de posar fi a aquest flagell».

«Estrangers sense escrúpuls»

afavorits per una «manera de governar tot sovint contagiada per la corrupció» saquegen el continent, que està sent agredit, denuncia el Papa, sota una forma encara més fraudulenta: «Manifesto la meua inquietud per tot allò que fa referència al contingut moral de molts programes que els mitjans de comunicació difonen en el continent africà; en particular poso en guàrdia contra la pornografia i la violència, amb que es vol envair les nacions pobres».

Un capítol apart es refereix a la vida de l'Església; i els seminaristes han de tenir «idees clares i una íntima convicció sobre la indisso-ciabilitat del celibat i de la castedat del prevere». Cal fer un examen amb cura dels «procediments, els béns i l'estil de vida de l'Església»; i evitar el colonialisme religiós de les congregacions que —mancades de joves a Europa— recluten forces noves en els països pobres. Amb la legítima sospita que la força de la misèria sigui al menys igual al de la vocació.

L'orde del Cister elegeix l'abat de Poblet com a superior general

CIUTAT DEL VATICÀ.— El capítol general de l'orde cistercenc ha elegit com a nou abat general d'aquest orde monàstic l'abat de Poblet, Maur Esteve Alsina, que regirà per un període de deu anys els 2.451 religiosos i religioses dels 200 monestirs del Cister que hi ha arreu del món.

En un missatge adreçat als participants en el capítol general del Cister, el Papa els va invitar a valorar la contribució de les monges cistercenques al «compliment de la missió» de l'orde.

A més d'aquesta, una de les tasques principals d'aquest capítol general ha estat l'elecció del nou abat general, càrrec que ha recaigut en l'abat de Poblet, el qual succeeix al que ho era actualment, l'hongarès Policarp Zakar. L'abat de Poblet compaginarà les seves tasques en la comunitat catalana del càrrec electe al capdavant del Cister.

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

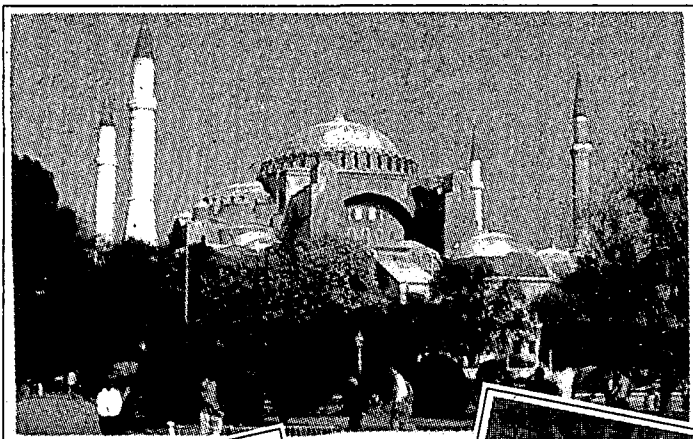
L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

PROPOSTES DE VIATGES DE
L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE **CATALUNYA CRISTIANA**

Tardor - Hivern 1995

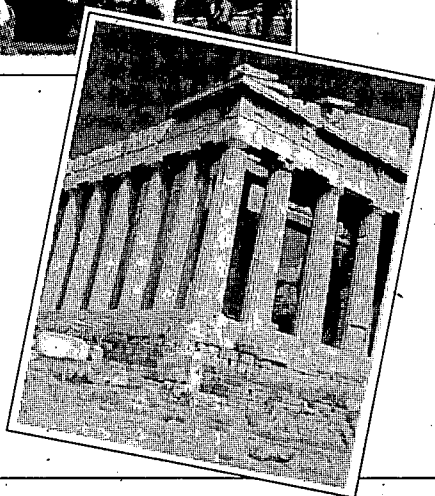

RUTA DE SANT PAU

TURQUIA (*amb Capadòcia*)
I GRÈCIA

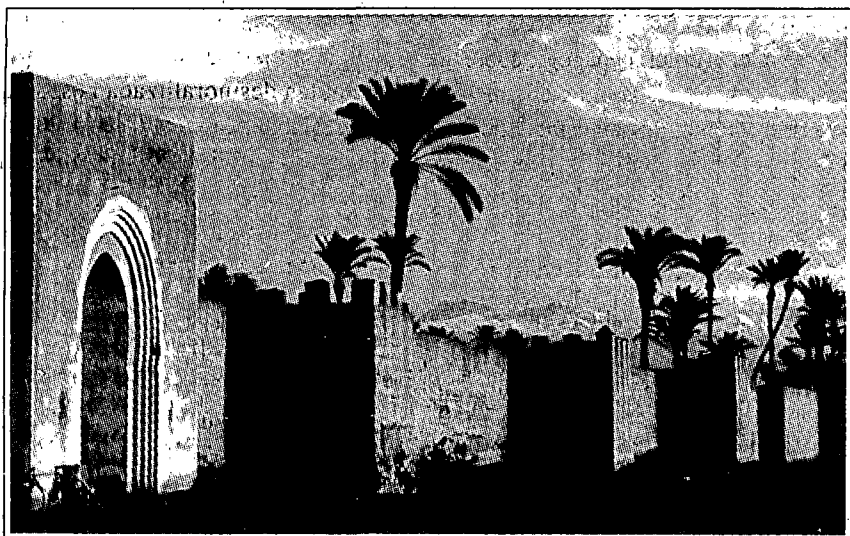
Del 21 de setembre al 8 d'octubre

*Seguint els indrets de l'expansió
apostòlica i les esglésies de
l'Apocalipsi*

MARROC

Un país per conèixer al natural
del 7 al 18 de novembre

Pelegrinatges a

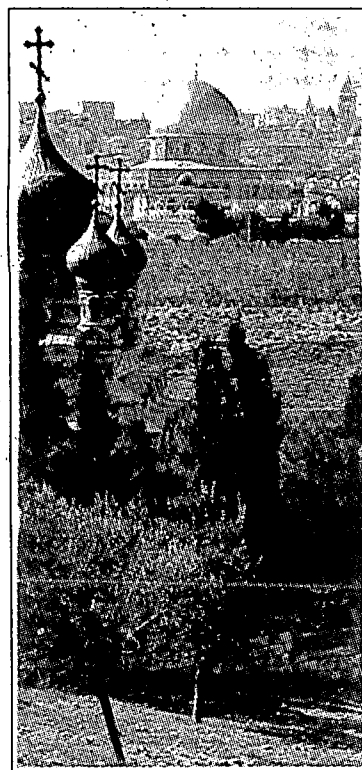
TERRA SANTA

Del 18 al 27 d'octubre

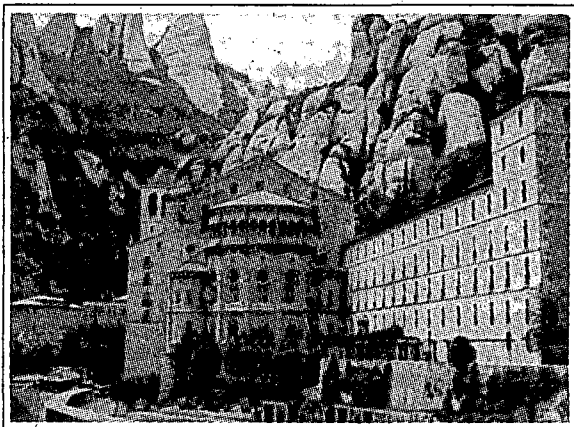
Del 3 al 10 de desembre

*Del 27 de desembre
al 6 de gener de 1996*

Assistència tècnica
ULTRAMAR EXPRESS

Durant el mes d'agost, l'horari és al matí, de 10 a 13h.

TROBADA A MONTSERRAT

16 de setembre

Diada anual de germanor dels Amics i els subscriptors, dels
lectors i els pelegrins.

Feu la reserva per al dinar i, si cal, per a l'autocar abans del
8 de setembre

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **(93) 301 37 18**

Monsenyor Dorado anuncia un recurs contra les noves disposicions del Ministeri que fixen l'alternativa a la classe de Religió

Espanya

«L'educació moral i religiosa és imprescindible en la nostra època»

E.P.

Divuit bisbats espanyols i diferents institucions recorreran les noves disposicions del Ministeri d'Educació que regulen l'alternativa a la classe de religió, segons va anunciar el president de la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi i bisbe de Màlaga, monsenyor Antonio Dorado Soto.

Les disposiciones apel·lades, que s'uniran al recurs que es va presentar contra el Decret de 1994 que regulà l'esmentada alternativa, són una ordre del Ministeri d'Educació del passat 3 d'agost, i dues resolucions de la Direcció General de Renovació Pedagògica que fixaven les activitats d'estudi alternatives a les esmentades ensenyances, que han suscitat una gran polèmica.

«La nova normativa del Ministeri d'Educació —va dir monsenyor Dorado— no respecta les exigències derivades de les sentències del Tribunal Suprem que va declarar nuls alguns articles del Decret de 1991 i tampoc l'Acord Internacional entre Espanya i la Santa Seu».

Monsenyor Dorado va justificar la seva opinió en el fet «que no se salva el caràcter d'aquestes ensenyances, que ha de ser de caràcter acadèmic i no se salva la no discriminació per als alumnes que opten per l'ensenyament de la Religió i la Moral Catòlica, mentre no s'estableixi una modalitat d'avaluació equiparable a les altres disciplines».

No són ensenyaments complementaris

En concret, sobre l'alternativa que fixa les activitats d'estudi alternatives a les ensenyances de religió a l'Educació Primària, en el primer cicle de l'Educació Secundària

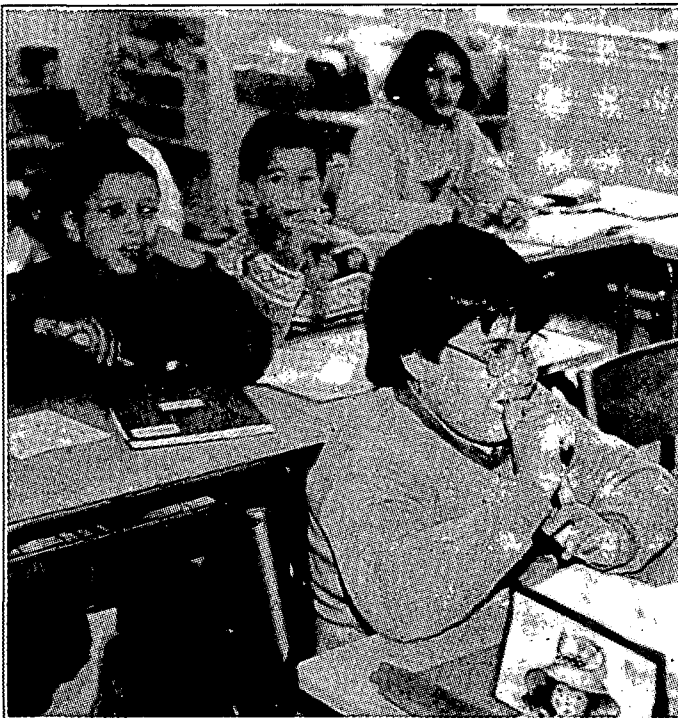
Obligatòria i en el segon curs de Batxillerat, monsenyor Dorado digué que no dubta «del valor educatiu de moltes d'aquestes activitats que, per altra banda, ja s'estan desenvolupant en diferents centres per a tots els alumnes».

En opinió del president de la Comissió Episcopal d'Ensenyament, «moltes d'aquestes alternatives no s'adapten al caràcter d'ensenyances complementàries d'estudi, segons les fórmules del Decret de 1994 i menys encara no s'equiparan al caràcter de matèria homologable a l'ensenyament religiós, que ens sembla exigible en virtut de l'acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu, que estableix que el fet de rebre o no rebre ensenyança religiosa no suposi cap discriminació en l'activitat escolar».

Algunes de les activitats proposades com alternativa a la classe de religió són, segons monsenyor Dorado, més pròpies d'unes activitats extraescolars i de lleure que d'una activitat docent alternativa a unes ensenyances de caràcter fonamental, com són l'ensenyament de la Religió i la Moral Catòlica que regula l'acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu.

Necessitat de professors adients

Per altra banda, va entendre que la norma-

Es important que els infants tinguin un coneixement de la cultura religiosa

tiva sobre aquests nivells «no concreta quins són els professors més adients per impartir aquestes activitats d'estudi com ensenyances complementàries, tenint en compte que ha de prevaler el criteri pedagògic sobre uns altres. En remetre als centres la concreció d'aquestes alternatives amb un criteri tan ampli que se'n ofereix, hi ha la inseguretat jurídica de quina serà l'alternativa real que s'ofereix en cada centre».

Va subratllar que «el retard amb què això s'està produint crea un deteriorament, atès que en la inscripció els pares no saben quina és l'alternativa a la classe de religió».

Quant a l'alternativa a les activitats d'estudi com ensenyances complementàries que porten com a títol *Societat, Cultura i Religió*, i que s'ofereixen en els dos cursos del

segon cicle de les ESO i en un curs de batxillerat, el president de la Comissió Episcopal d'Ensenyament les va valorar «positivament».

Això no obstant, monsenyor Dorado va entendre que «el problema dependrà molt de la seriositat i de la preparació del professorat que la imparteixi, en no tenir avaluació. Hi ha el perill que a l'hora de la selecció del professorat es tingui en compte l'organització dels centres que les raons pedagògiques perquè es puguin donar, com correspon a la seriositat d'aquests temes».

Preguntat sobre els contactes que van tenir representants de la Conferència Episcopal amb el Govern sobre aquest tema, monsenyor Dorado afirmà que «en les llargues i nombroses converses que vam tenir amb el Ministeri d'Educació i Ciència vam proposar com alternatives unes matèries que servissin també, a més d'un caràcter equiparable a aquestes assignatures fonamentals per a l'educació i la formació religiosa i moral dels joves i infants espanyols».

«Siguin les que siguin les seves creences entenem que entra dins d'un coneixement exigible el saber del fet religiós, la cultura religiosa i també que en aquesta nostra societat tan desmoralitzada i escassa de valors es donés la possibilitat d'una formació moral o ètica civil, com s'anomena ara», va afegir.

Va reconèixer que no es va acollir aquesta proposta de la Conferència Episcopal. «L'opinió per la qual s'ha optat no sols perjudicarà els alumnes que siguin creients, sinó que suposa un deteriorament per a la resta dels joves, en no trobar en el marc escolar una educació moral i religiosa que és imprescindible en la nostra època», va comentar.

José Luís Irizar substitueix Mons. Capmany Nou director nacional de les Obres Missionals Pontificies

C.C.

El sacerdot José Luís Irizar Artiach ha estat nomenat director nacional de les Obres Missionals Pontificies d'Espanya per decret de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, prèvia la presentació del seu nom en una terna elaborada per la Conferència Episcopal Espanyola. Succeeix en el càrrec al bisbe Josep Capmany, mort a Madrid el passat 20 d'abril.

El nou director nacional va néixer a Bilbao el 1931. Va estudiar als seminaris diocesans de Vitòria i Bilbao. Fou ordenat sacerdot el 1954.

Doctor en teologia i llicenciat en filosofia i pedagogia, va exercir el ministeri a Saragossa i posteriorment a Bolívia. Ha estat vicari general de l'arxidiòcesi de Saragossa, director del Secretariat Nacional per a la instauració del Diaconat Permanent i del Secretariat Nacional per al V Centenari del Descobriment i Evangelització d'Amèrica. Actualment, és director del Secretariat de la Comissió Episcopal de Missions i Cooperació entre les Esglésies, així com també del Secretariat del Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida.

Inici de curs per als Equips de la Mare de Déu

C.C.

MADRID.— Els propers dies 30 de setembre i l'1 d'octubre, se celebraran a Madrid les primeres jornades de treball a nivell de tot Espanya en aquest curs que comença. Per part de Catalunya i Menorca, hi assistiran 15 matrimonis, acompanyats per 4 sacerdots consiliaris, en representació de les 950 famílies d'aquí, que pertanyen al Moviment.

Com a tema d'estudi per al curs tenen l'aprofundiment en la pregària, desenvolupada en una monografia sota el títol *L'Escolta de la Paraula*. Forma part de les orientacions proposades l'any passat a la trobada internacional de Fàtima: *Convidats a la Noces de Canà*, que es resumeixen en tres frases: *No tenen vi, Feu el que Ell us digui i Ompliu els gerros d'aigua*. La primera tenia per objecte reflexionar sobre la realitat, adonar-se'n i s'estudià el curs passat; la segona pretén desenvolupar l'escolta, estar amatents al que diu el Senyor i serà el treball de tot aquest curs que ara comença.

Internacional

Intervenció de Mary Ann Glendon a la Conferència de Pequín

La Santa Seu defensa la promoció integral de la dona

C.C.

La màxima responsable de la delegació de la Santa Seu a la IV Conferència Mundial sobre la Dona, Mary Ann Glendon, va afirmar, en la seva intervenció davant l'Assemblea General, que el reconeixement de la igualtat en dignitat i en drets fonamentals de les dones i els homes obriran grans reserves d'intel·ligència i energia, tan necessàries en un món que clama per la pau i la justícia.

Mary Ann Glendon va afirmar, que el matrimoni, la maternitat i

la família, així com l'adhesió als valors religiosos, no s'han de presentar de manera negativa, i va demanar respecte al paper d'aquelles dones la recerca de realització personal de les quals va unida inseparablement als seus compromisos amb Déu, amb la família, amb la comunitat i especialment amb els seus fills.

Promoció laboral

Va demanar també en la seva intervenció, que s'eliminin totes les formes d'explotació de les do-

La professora Mary Ann Glendon, representant del Vaticà a la Conferència de Pequín, amb el Sant Pare

Pacient obra de persuasió de la delegació de la Santa Seu

Algú ha dit que les tres estrelles de la Conferència de Pequín han estat respectuosament Benazir Bhutto, primera ministra de Pakistan, Hillary Clinton, la *first lady* nord-americana i Mary Ann Glendon, cap de la delegació de la Santa Seu. La intervenció d'aquesta última fou interrompuda pels aplaudiments de l'assemblea en cinc ocasions.

La delegació de la Santa Seu ha hagut de fer algunes puntualitzacions a la Unió Europea, la representant de la qual, la ministra espanyola Cristina Albeidi, féu el ridícul a en expressar en la seva intervenció «que no hi ha lloc per a l'ètica a la medicina». Una frase que el president de l'assemblea li féu repetir perquè no donava crèdit al que acabava d'escoltar. La Santa Seu s'ha oposat novament a la introducció de l'expressió «drets sexuals», ja rebutjada al Cairo i darrera la qual hi ha les instàncies influents dels lobbies homosexuals i transexuals. El posicionament de la Santa Seu ha consistit en no admetre parlar de nous drets, atès que aquests estan prou formulats a la carta dels drets de la persona humana de les Nacions Unides. «En tot cas —va declarar Navarro Valls— la línia constant de la Santa Seu és que totes les propostes acceptades a Pequín no contrastin amb els documents internacionals precedents, des de la declaració universal dels drets de l'home a les conclusions de Viena, el Caire i Copenhaguen».

La visió presentada pels representants de la Unió Europea —probablement sota la pressió d'Holanda i dels països nòrdics— és força utilitarista i expressa una actitud més aviat negativa pel que fa a la família. La Santa Seu ha treballat de valent perquè no es suprimís un paràgraf dedicat a la religió: «La religió juga un rol central en la vida de milions de dones, en la seva manera de viure i en les aspiracions que aquestes tenen per al futur. Mentre que tota forma d'extremisme religiós o secular té un impacte negatiu sobre les dones sota la forma de violència i de discriminació, és necessari —si es volen realitzar la igualtat, el desenvolupament i la pau— d'un clima moral: ètica que previngui tota forma de compromís a la societat i d'explotació de les dones. Els greus problemes amb els quals el món d'avui es confronta demanen una resposta més eficaç de les societats no solament pel que fa a les necessitats materials, sinó també a les necessitats espirituals dels individus, incloses les dones.

nes com mà d'obra barata. «La justícia per a les dones requereix —va dir— igualtat de retribució i d'oportunitats per progressar, al mateix temps que s'afronten les responsabilitats derivades de la seva condició de mares treballadores.

La representant de la Santa Seu va insistir en la importància de trobar noves vies per reconèixer el valor econòmic i social de la feina no remunerada de les dones en la família, en la producció d'aliments, i en una àmplia gamma de feines socialment productives dins la comunitat.

Va recordar que un objectiu de totes les nacions és l'accés universal a l'educació bàsica i que en el món actual més de dos terços de l'escandolós nombre de persones analfabetes són dones. Va explicar així mateix que el 70 per cent dels milions d'infants que no estan matriculats en l'educació bàsica són nenes.

En referir-se al tema de la pobresa, Mary Ann Glendon va citar el missatge que Joan Pau II va dirigir el passat mes d'agost a 300.000 institucions socials, caritatives i educatives de l'Església catòlica en què les va comprometre a una estratègia prioritària i coordinada a favor de les nenes i joves, especialment, les més pobres. Va fer al·lusió a la «feminització de la pobresa» i a la necessitat d'assenyalar les seves arrels socials, polítiques i econòmiques, i cridà l'atenció, en aquest apartat, sobre el treball realitzat per comunitats religioses facilitant assis-

tència i orientació.

La representant del Vaticà va manifestar la seva preocupació per la tendència a donar als problemes sanitaris relacionats amb la sexualitat una atenció i uns recursos privilegiats, mentre no es dona la importància que mereix a qüestions com la desnutrició i la manca d'aigua potable.

Planificació familiar

Així mateix, va assenyalar que no s'ha de promoure l'avortament com a mètode de planificació familiar i que s'han de fer tots els esforços necessaris que ducen a la dona a buscar-lo. Va dir que l'ensenyament de l'Església catòlica sobre la procreació és tot sovint mal compresa. «Dir que sosté la procreació a qualsevol preu es tergiversar els seus ensenyaments sobre paternitat responsable. Els seus ensenyaments sobre els mitjans de planificació familiar són vistos a vegades com massa exigents per a les persones. Però cap manera d'assegurar un pregon respecte a la vida humana i la seva transmissió poden dispensar d'autodisciplina i de provació personal, sobretot en cultures que promouen l'autotolerància i la gratificació immediata».

La representant del Vaticà va condemnar totes les formes de violència contra les dones, qüestió vinculada a la vasta cultural comercial i hedonista, que anima l'explotació sistemàtica de la sexualitat i redueix a la dona a mer objecte sexual.

EL MIRACLE

PER ALS ANIMADORS LITÚRGICS

CURSET D'APROFUNDIMENT

LITÚRGIC

CAPS DE SETMANA

- Un servei de formació per als animadors litúrgics de parròquies i comunitats.
- Un ajut per augmentar la qualitat de les celebracions mitjançant l'aprofundiment doctrinal, la millora de la direcció del cant, la tria del repertori musical, la millora de les lectures en públic, etc.

Programa del curset de tardor

Octubre del 20 al 22

Tema doctrinal: *Advent-Nadal-Epifania.*

Professor: **Mn. Gerard Soler.** Delegat de Litúrgia del Bisbat de Lleida.

Tema pràctic: *Aclamacions i respostes.*

Director: **P. Daniel Codina,** monjo.

Novembre del 17 al 19

Tema doctrinal: *Quaresma-Pasqua-Pentecosta.*

Professor: **Mn. Gerard Soler.** Delegat de Litúrgia del Bisbat de Lleida.

Tema pràctic: *Les parts variables de la missa (cants d'entrada i comunió).*

Director: **P. Daniel Codina,** monjo.

Desembre del 15 al 17

Tema doctrinal: *Les festes dels sants.*

Professor: **Mn. Lluís Prat.** Delegat de Litúrgia del Bisbat de Solsona.

Tema pràctic: *El Salm responsorial.*

Director: **P. Daniel Codina,** monjo.

- Cas de no poder assistir a les tres sessions, es permet participar en sessions concretes.
- Acol·liment: començarà a les 7 de la tarda del divendres. Sopar: a les 20,45. Comiat: a les 4 de la tarda del diumenge.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

Futur de pau per als infants d'arreu del món

Amb el lema *Donem als infants un futur de pau* se celebrarà el dia 1 de gener del 1996, per desig del Papa, la Jornada Mundial de la Pau. El missatge pontifici per a l'esmentada jornada destacarà que al món hi ha milions d'infants que no coneixen la pau perquè són víctimes de les guerres entre ètnies i formacions guerrilleres, per la inhumana explotació a la qual estan sotmesos o pels conflictes familiars i socials. Els infants, emfasitza el Papa, han de viure en pau perquè, a la vegada, ells, en el futur poden ser faedors de pau. «Els infants —subratlla Joan Pau II— necessiten models i testimonis de pau per preparar-se a afrontar els contrastos propis de la vida social sense deixar-se dur per la violència». (OFIM)

La Diada Mundial de la Pau de l'1 de gener del 1996 tindrà per lema «Donem als nens un futur de pau». Això val per a molts països en guerra, sobretot al Tercer Món

CAMBOTJA

Ordenació del primer sacerdot des del 1973

El jove cambotjà Pedro Tunlop Sophal ha estat ordenat sacerdot a començaments de juliol pel vicari apostòlic del país, Mons. Ives Ramousse. És el primer que accedeix al sacerdoti a Cambotja des de l'any 1973. Uns 2.000 catòlics participaren en la cerimònia que es va celebrar a l'aire lliure. Entre els assistents hi havia 25 sacerdots i 300 delegats de les comunitats catòliques de tota la nació. L'endemà es va celebrar la Primera Assemblea General de la Joventut en la qual participaren 98 joves d'ambdós sexes, delegats de 20 comunitats.

Totes les expressions religioses van estar prohibides a Cambotja sota el règim marxista del director Pol Pot, entre 1975 i 1979. Tots els missioners estrangers foren expulsats i dos bisbes i set sacerdots nadius foren assassinats. Els temples catòlics foren enderrocats i confiscats tots els immobles de l'Església. La prohibició de practicar la religió es va mantenir durant els anys 79-90, durant l'ocupació vietnamita del país. (OFIM)

GABÓN

150 aniversari de l'Església

L'Església de Gabón celebra aquest any el 150 aniversari de la seva creació pels missioners espanyols. Més del cinquanta per cent del seu milió i mig d'habitants es confessen catòlics. El país té 4 diòcesis, regides per bisbes nadius. Hi ha més d'un centenar de sacerdots, però només un terç és natural del país. Les religioses són 150, de les quals n'hi ha 38 són autòctones. Aquestes dades indiquen, alhora, l'èxit aconseguit per l'evangelització i la debilitat dels seus quadres nadius. Aquesta ho és tant que l'Església de Gabón no té un seminari per als estudis de filosofia i teologia, la qual cosa l'obliga a enviar a l'estranger els seus seminaristes. Hi ha un seminari per a adolescents, estudiants de segona ensenyança, amb 113 alumnes. (OFIM)

ZAIRE

Les missioneres, víctimes de «l'Èbola»

Amb la mort el passat 28 de maig de la religiosa Vitarosa Zorza, són sis les missioneres, membres de la congregació de Germanes del Pobres, que han perdut la vida, contagiades per donar assistència a malalts del virus Èbola, al Zaire. Sor Vitarosa tenia 51 anys i estava com a missionera al Zaire des del 1981. Uns dies abans havia mort per la mateixa causa la germana Annelvira Ossoli, de 59 anys, superiora provincial de la seva congregació, present al Zaire des del 1961. Les altres quatre missioneres mortes pel virus Èbola, totes italianes, treballaven al Zaire des de fa molts anys. La congregació té en aquest país 60 religioses, la meitat zaireses. Fundada l'any 1879, al Bergamo, Itàlia, pel sacerdot beat Luigi Palazzolo, actualment, té més de mil religioses, dividides en 147 comunitats. A més a més, d'Itàlia, França, Bèlgica i Suïssa —amb els emigrants—, treballen a Brasil, Malawi, Costa d'Ivori i Zaire, amb minusvàlids, malalts, presos, ancians i nois i noies del carrer. (OFIM)

IRAQ

El poble, víctima de l'embargament

Un milió de persones es troben, actualment, amenaçades per la fam a Iraq. Les morts han augmentat arreu del país, des de la guerra del Golf, en un 500 per cent, i han mort fins els 39 per cent dels infants menors de cinc anys. Més de quatre milions de ciutadans veuen afectada la seva salut per malnutrició i el 23 per cent dels infants estan subalimentats. A partir de final d'aquest mes totes les reserves d'aliments hauran estat consumides.

En nombroses ocasions el papa Joan Pau II ha protestat contra el manteniment i perllongació de l'embargament dictat per les Nacions Unides contra Iraq perquè afecta de manera particular els més pobres. Les dades aduïdes, fetes públiques per la FAO, confirmen allò denunciat pel Papa.

Missions

Un bon octubre missioner

Jordi Jorba

El curs que ara comencem estarà marcat per la posada en pràctica de les propostes aprovades pel Concili de les diòcesis de Catalunya.

Els membres del Concili no han cregut *prioritària* cap de les sis propostes *missionals* aprovades, ja que no en trobem cap entre les 25 decisions que els bisbes de Catalunya presenten en primer lloc i que són aquelles que responen a la voluntat de realització per part de totes les diòcesis.

L'Església, però, és universal i missionera per naturalesa i el DOMUND ens ho recorda cada any. Ens ho diu, també, una de les propostes aprovades pel nostre Concili: «Considerar la dimensió missionera com un element primordial de la pastoral ordinària (cf. R.Mi.83). Ha d'estar ben present a cada Església diocesana, a les parròquies, als arxiprestats i els moviments; en les activitats de catequesi, de litúrgia, de vocacions, de Càritas, etc.» (núm. 33).

La dimensió missionera és, doncs, un element essencial de la pastoral ordinària; que no es pot reduir a un dia a l'any, el DOMUND, i menys encara a una col·lecta, per molt necessària que sigui per tirar endavant la tasca missionera.

L'octubre missioner vol donar una empenta a tota la pastoral perquè s'obri «a la universalitat» i visqui com «Església de comunió i d'intercanvi», segons diu també el Concili.

El lema del DOMUND es fixa en el valent testimoniatge de tants missioners i missioneres que els porta fins arribar a la persecució i a la mort i ens pregunta: *N'hi ha prou amb admirar-los?* Certament que no. Cal col·laborar en la seva tasca evangelitzadora perquè també a nosaltres el Senyor ens diu «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'Evangeli a tota la humanitat» (Mc. 16,15).

Aquest serà un bon *octubre missioner* si ens mou a informar-nos més i millor de la tasca dels nostres germans missioners. Si els ajudem amb la *pregària* i l'*almoïna*.

Serà més bo, encara, si —com diu el nostre Concili— es promou la creació de *grups d'animació missionera* i es potencien els que ja existeixen a nivell diocesà, arxiprestal, parroquial o de moviments» (núm. 33).

Amb tot, i tenint en compte que no hi ha Missió sense missioners, caldrà promoure amb tot l'entusiasme les *vocacions missioneres* de preveres, religiosos i religioses i laics cristians. Com a «primordial» qualifica el Concili Català la tasca de desvetllament i d'estimació de les vocacions missioneres (núm. 32).

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Tortosa

Entre ells, Mn. Peris Polo, que fou rector del Seminari de Barcelona

Beatificació de vuit màrtirs vinculats a Tortosa

El proper 1 d'octubre, el papa Joan Pau II beatificarà, entre d'altres, vuit màrtirs de la Germandat de sacerdots operaris diocesans en un acte que tindrà lloc a la plaça de Sant Pere, al Vaticà. Mons. Lluís Martínez i Sistach, amb motiu d'aquest esdeveniment, ha escrit el següent: «Amb aquestes beatificacions que celebrarem farem memòria d'aquests estimats màrtirs que formaren part de la nostra diòcesi. Alhora es fa imminent la publicació del Martirologi diocesà, per tal de recordar, estimar i imitar els tres-cents sacerdots màrtirs de la diòcesi l'any 1936».

J. Blanc i Bahima

El postulant de la causa de pro beatificació dels màrtirs de la Germandat de sacerdots operaris diocesans rebé aquesta notificació: «Per la present, em complau comunicar-li que el Summe Pontífex ha fixat el diumenge 1 d'octubre perquè l'esmentada beatificació se celebri a la plaça de Sant Pere, al Vaticà. A la mateixa cerimònia seran beatificats altres venerables espanyols i francesos».

En concret, i vinculats a la nostra diòcesi, seran cinc els preveres *josepets* i, per altra banda, dos escolapis i una religiosa. Pròpiament la llista d'honor s'estén a nou quant als operaris. Són d'altres diòcesis com, per exemple, el llavors director general Pedro Ruiz de los Paños (Toledo). De la resta d'espanyols, en destacariem el bisbe de Terol, Anselm Polanco.

Un ressò qualificat el trobem en les paraules de l'actual director general Francesc Lansac: «Tots ells són víctimes de la guerra civil espanyola i sobretot grans sacerdots marcats per la santedat de Déu en el seu ser i en el fer com a formadors de sacerdots». També digué: «L'esdeveniment de l'octubre serà *excepcional i gratificant* i suposa una *entrega joiosa i martirial*».

Heus aquí, en síntesi, la vida i el miracle moral del seu martiri com a *mors pro Christo patienter tolerata* segons el defineix sant Agustí. Els cinc primers foren membres de la Germandat i les seves despulles es guarden al temple de la Reparació de Tortosa.

Sacerdots operaris diocesans

José Mª Peris Polo (1889-1936), nascut a Cintoires (Castelló), fou un sacerdot senzill, intel·ligent, culte, pedagog del *tu a tu* i, especialment, músic i compositor inspiradíssim. Tots estan d'acord amb mossèn Vicent Lores que «el millor de Mn. Peris fou el tracte personal amb els alumnes».

Essent rector del Seminari de Barcelona, esclatà la guerra civil. Va escapar al seu poble natal i uns milicians forasters l'assassinaren al cementiri d'Almassora. La nit abans deia a la seva neboda: «Vaig a morir; per mi no pateixis, serà un honor morir per la fe. A reveure... fins al cel».

Isidor Bover Oliver (1913-1936), oriünd de Vinaròs (Castelló), fill de família levítica, de la qual en sortiren tres sacerdots. I és que «era de casa» amb plena sintonia de fe. Per

Mn. José Mª Peris

això als 10 anys l'Isidor va ingressar al Col·legi de vocacions de Sant Josep a Tortosa.

Als 22 anys va ser ordenat per l'arquebisbe de Granada a la seva pròpia parròquia natal. Al dia següent de la seva primera missa (1912); partia rumb a Mèxic. Fou una estada breu i marcada per la fam, la revolució social i l'anticlericalisme. El 1914 retornà a Tortosa on va començar una etapa ben diferent: va dedicar-se a escriure.

A la presó de Castelló i poc abans de ser afusellat va dirigir els Exercicis Espirituals i així es preparava per a ben morir. Deia a la seva cosina: «Estic content. Des del cel farem que tasteu la dolçor i la pau de Déu. Sóc feliç!». Morí perdonant i cridant: «Visca Crist Rei!».

Catalans màrtirs

Antoni Perulles Estivill (1892-1936), nascut a Cornudella (Tarragona), als cinc

anys els seus pares es van traslladar a Molà, poble de la nostra diòcesi que forma part del Priorat. Al col·legi de Sant Josep de Tortosa s'hi adaptà al segon any i aconseguí entre els condeixebles la fama de «savi». Després, ja sacerdot i operari (1916), va ser valorat per la seva plena dedicació als alumnes i la bona harmonia amb l'equip de formadors.

Les seves paraules —pronunciades pocs dies abans del martiri a la vora de Marsà— són les perles en el tresor de l'Església triomfant: moria perdonant, just el mateix dia 12 d'agost, aniversari de consagració-admissió a la Germandat i també dels vots de següent.

Heus aquí unes frases de llum martirial: «Com es prega de bé quan el cor està separat de les coses de la terra!». A l'Àngela, la seva mare, en l'últim comiat: «Mare, oi que voleu que mori per Déu?». Resposta: «Sí, fill, sí». I l'Antoni, confiat, va respondre:

«A reveure, fins al cel». Als botxins que l'afusellaren, els va dir: «Dispareu quan vulgueu i que Déu us perdoni».

Josep Sala Picó (1888-1936), màrtir de la Seu d'Urgell. Com va viure amb un oncle sacerdot, ell també ho va voler ser. L'oncle, per guanyar temps, li ensenyà llatí i altres matèries abans que el Josep entrés al Seminari de la Seu d'Urgell. Allí el seu bisbe el va ordenar de prevere amb poc més de vint-i-tres anys, i el va enviar a passar el noviciat pastoral per tres o quatre pobles de la diòcesi. Posteriorment, va ingressar a la Germandat de Sacerdots Operaris.

Els que el van conèixer bé parlaven de dos rellevants aspectes de la seva manera de viure. La humilitat, però humilitat amorosa, amb la qual tractava a tothom i, particularment, als malats i als més petits, i el seu compliment, un compliment rigorós del deure, que el va portar fins i tot a desaprovar l'actitud d'algun altre formador. Va ser afusellat, amb altres dos sacerdots, el 23 de juliol de 1936.

Sembradors de pau i educadors

José Pascual Carda Saporta (1893-1936), de família levítica amb dos fills sacerdots i màrtirs i una filla religiosa, nasqué a Vila-real (Castelló). Ja sacerdot se'l valorava com home madur i sembrador de pau. Tota una personalitat amb sintonies i empaties i plena de disponibilitat, féu que els superiors el destinaran per solucionar problemes difícils.

Havent practicat els Exercicis Espirituals a Tortosa (5 de juliol de 1936) se'n va anar de vacances al seu poble i va passar tot seguit a Ciutat Reial. Retorna a casa i el 4 de setembre quan tenia 41 anys d'edat mor perdonant. Anotem una dada significativa: 22 operaris que practicaren els Exercicis moriren màrtirs! La preparació, immediata, per tant, fou providencial.

Frases del màrtir Carda: «Què, em voleu portar al cel?». I en el moment d'afusellar-lo: «Qui és el que m'ha de matar? Pren aquest rellotge de platí que em regalaren a Mèxic... Encara te'n restaré deutor. Gràcies».

Recaredo Centelles Abad (1904-1936), oriünd de la Vall d'Uxó (Castelló). Fou un pietós escolanet que va ingressar al Col·legi de Sant Josep de Tortosa. Tarancón i també Lores van dir d'ell: «Fou un seminarista extraordinari, observant sempre i en tot». Influenciat per mossèn Peris, demanà ingressar a la Germandat. Del 1930 al 1936, fou rector del Seminari Menor de Tortosa. Els sacerdots formats per ell, encara avui, el recorden agrats com un dels millors educadors.

El 2 d'octubre de 1936, Recaredo va lle-

gir en família una carta que el seu germà Vicent, també màrtir, va adreçar a l'esposa i els tres filllets: «Perdono a tots i a tots de mano perdó. Em tindreu al cel puix moro pel Crist!».

Recaredo estava preparat. Els milicians de la «Columna de Ferro» l'assassinaren sense jut. També al seu cunyat. Morí Recaredo als 33 anys i beneint els seus botxins que li ho demanaren entre burles. Malgrat tot, Centelles en la seva agonia els beneí.

Beatificació d'escolapis

Els escolapis valencians beatificats seran cinc. Dos d'ells nascuts a la nostra actual diòcesi. Un altre, però, al bisbat de Castelló segons els límits d'abans del 1960. Es tracta aquest últim d'un fill eximí d'Almassora: el pare Joan Agramunt Riera.

De vida breu (29 anys) però plena de seny i saviesa. En vespres del martiri animava tothom dient: «La vida ens prendran, però més no!». Morí perdonant el 14 d'agost.

Maties Cardona Meseguer (1902-1936) va néixer a Vallibona (Castelló). Ordenat sacerdot l'11 d'abril de 1936, va exercir les primícies del seu sacerdoci al Col·legi de Sant Antoni de Barcelona. D'infància pietosa que va créixer en una família molt pobre, això explica que no li poguessin pagar els estudis al Col·legi dels Escolapis a Morrellà.

Fragment del mural del temple de la Reparació sobre els màrtirs de l'any 1936

Més gran, fou un laic que féu el servei militar i després (1929) va demanar ingressar en el noviciat de Moià. Superà degudament la formació humanística i pedagògica amb escreix. Jove madur per l'edat i per la fe serà una bona ofrena martirial.

Heus aquí les paraules i fets que ho proven: El 30 de juliol és acollit per la seva germana a Vallibona i li diu: «Sóc sacerdot i seré conseqüent amb la meva consciència.

Estic disposat a donar amb goig la vida al Senyor». Abans de ser afusellat, dirigí unes frases de perdó als milicians. Respongueren: «Prou, a la feina! Aquest acabaria per convertint-nos!».

Francesc Carceller Galindo (1901-1936) va néixer en el si d'una família extraordinàriament cristiana, oriünda de Forcall (Castelló). Tots els fills, llevat del primer, foren religiosos: tres escolapis, dos agus-

tins recol·lectes i l'única filla, monja dominicana. A la infantesa del Francesc cal destacar una malaltia que li mantingué rígida una cama. Com escolanet, va tenir per aquesta raó alguna dificultat a la parròquia. La pregaria a la Verge de Lourdes el va guarir.

De la seva vida calassància a Barcelona hem de recordar l'apostolat a la Federació de Joves Cristians. Els fejecistes contenen i no acaben sobre la vocació extraordinària esmerçada entre el jovent.

Morí ben preparat... des de sempre. El tram final immediat al martiri el visqué al seu poble i a la presó de Castelló. La fatídica nit del 2 d'octubre fou afusellat amb 30 sacerdots més vora la tàpia del cementiri de Castelló.

Una màrtir de setanta-set anys

Josepa Mangoche Homs (1859-1936). La Josepa va néixer a Ulldes (Tarragona), en una llar amb vuit germans. Un seminarista que morí jove i de les set germanes, quatre serien monges agustines a Ulldes. Ella va optar pel nou Institut de les Germanes de la Doctrina Cristiana. Professà a Molins de Rei.

A València va trobar el martiri a l'edat de setanta-set anys i havia estat superiora en diversos centres. Morí, sense judici, afusellada al «Picadero» de Paterna. No estava sola. Tot un grup de germanes religioses foren, o bé despenyades, o bé afusellades el novembre del 1936.

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpene (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ☐ UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- ☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- ☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIS
Adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA C/ Bisbe, 5 Tel. (93) 317 91 94	17004 GIRONA C/ Albareda, 15 Tel. (972) 20 32 97	25280 SOLSONA Bisbat Tel. (973) 48 06 19
43003 TARRAGONA Pla de Palau, 2 Tel. (977) 23 34 12	25700 SEU D'URGELL Bisbat Tel. (973) 35 00 54	43500 TORTOSA Cruera, 5 Tel. (977) 44 07 00
		08500 VIC C/ Santa Maria, 1 Tel. (93) 883 26 55

Urgell

Modernització de la residència sacerdotal del Seminari

Antoni Mirabet

LA SEU D'URGELL.— Estan acabant les obres que es realitzen en un sector de la primera planta del Seminari Diocesà per adequar-hi unes dependències destinades a residència sacerdotal.

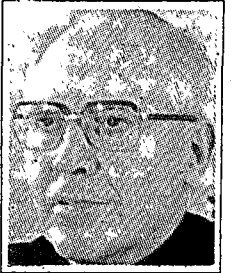
Amplitud, confort i funcionalitat són les qualitats amb les quals han volgut dotar la nova residència sacerdotal. S'hi han adequat deu estances, amb calefacció i ventilació directa, i a cadascuna hi ha un despatx i un bany. Hi han estat disposades les connexions necessàries per a l'ús individual de ràdio, televisió i telèfon. Cada sacerdot

disposarà dels serveis comunitaris de cuina, menjador i sala de lectura. També hi han adequat una infermeria i una sala de recuperació.

Tot l'edifici del Seminari és objecte contínuament d'obres de conservació i millora. Darrerament, ha entrat en funcionament un ascensor fins a la tercera planta i un sector de la planta baixa s'ha reconvertit en parking per als vehicles dels sacerdots. L'espai de la Casa del Bisbat, destinat fins ara als cotxes, es veurà afectat per les noves dependències dels serveis del co-príncep episcopal d'Andorra. També està en estudi la renovació de la teulada del Seminari que, segons el projecte, es construirà en planxes metàl·liques.

Fets i criteris

**RAMON
TORRELLA
CASCANTE**

**Arquebisbe de
Tarragona i Primat**

La protomàrtir del Mediterrani

Des del segle II santa Tecla fou venerada com la «protomàrtir i la igual als apòstols», amb el consentiment unànime dels pares d'Orient i d'Occident.

A Roma, prop de sant Pau, a la via Ostia, s'hi va construir una església dedicada a santa Tecla, i és allà on els pelegrins anaven a oferir les seves pregàries a la verge d'Icni.

Al segle III, el papa màrtir Metodi adreçava una lloança a la santa amb aquestes paraules: «Déu omnipotent, celebrem el dia natalici de la benaurada Tecla, verge i màrtir; que aquesta solemnitat anyal sigui la nostra joia; que l'exemple d'una fe tan gran ens sigui profitós».

Tarragona ha viscut la seva fe cristiana unida, especialment des de la reconquesta, a la devoció a santa Tecla. La nova Tarragona nasqué i s'engrandí, com a comunitat de fe, sota la protecció de la santa.

Tecla fou una dona convençuda i enamorada de Jesucrist, a qui va conèixer gràcies a la predicació de sant Pau. Va entendre que la fe cristiana no consisteix únicament en la recepció d'una doctrina, sinó, i principalment, en la trobada personal amb Jesucrist, que ens ha revelat l'amor del Pare. Com l'apòstol sant Pau, ella també va descobrir que l'univers no podria allunyar-la del Crist.

Enamorada de Jesucrist, «fou provada com l'or al gresol», tal com ens diu la litúrgia, i «va mantenir la flama encesa de la seva torxa amb l'oli de la fe fins al retorn de l'espòs».

Allò que els emperadors deien als cristians dels primers segles —«has de mirar què et convé»— també ens ho diu la societat d'avui a nosaltres amb els seus criteris pragmàtics, amb el fort atractiu del consum, amb el creixent individualisme, amb la pèrdua preocupant de la solidaritat.

Santa Tecla ha estat per a tots els nostres pobles i ciutats de l'àrea mediterrània un exemple i un estímul, a fi que tots els cristians siguem persones convençudes i valentes per a donar testimoni de l'Evangeli i de la persona de Jesucrist. Venerada des d'Armènia, Creta i Milà fins a Tarragona, amb motiu santa Tecla pot ser anomenada la protomàrtir del Mediterrani.

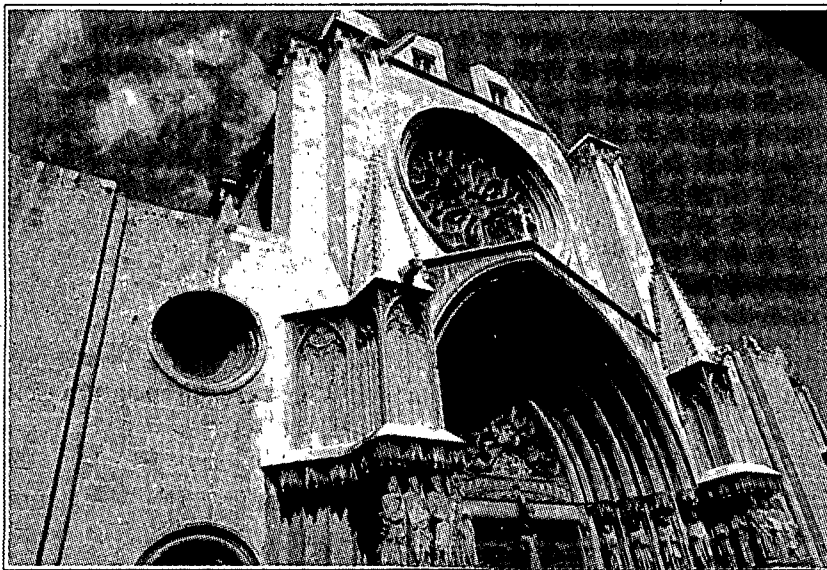
El cristià és testimoni de Jesucrist quan, amb la seva vida de cada dia, demostra la coherència del seu comportament amb la fe que professa.

Tarragona

Visites a la catedral

C.C.

Més de 71.000 persones van passar el 1994 pel conjunt artístic i històric que formen la catedral tarragonina i les quatre sales del museu diocesà. Però les visites no són guiades; són pensades perquè cada persona hi faci la visita amb total llibertat i s'estigui, tot el temps que vulgui, gaudint d'allò que més li interessi. Són, doncs, unes visites fetes a la mida, molt personals, segons les aficions pròpies i el temps disponible. Amb l'entrada, es dona al visitant una guia que l'orienta per a fer el recorregut i l'informa sobre cada una de les peces del museu. La guia és editada en set idiomes.

La catedral de Tarragona és un dels monuments més visitats a la ciutat

Càritas interparroquial

C.C.

VALLS.— Càritas interparroquial de Valls ha inaugurat recentment les noves dependències situades als baixos de la casa parroquial. Amb aquest motiu, es féu la presentació d'un nou servei de Càritas: el Centre d'escolta per a drogaaddictes, que depèn del Centre Català de Solidaritat i que ha estat confiat a Delfi Vives i Noèlia Filella. Eren presents a l'acte Mn. Francesc Esteso, arxiprest; Àngel Conesa, president de Càritas diocesana; Mn. Josep Moragues, responsable de Mas d'en Lluç; P. Xavier Saigí, rector del Lladó; Llorens Madorran, coordinador, i la totalitat dels membres de Càritas.

Nombroses propostes de formació pastoral per al curs 1995-1996, amb especial atenció a quatre activitats:

CEP

**Centre d'Estudis Pastorals
de les diòcesis catalanes**

- **Curs bàsic de pastoral (dos anys).** Tots els dimarts, de 7 a 3/4 de 9 del vespre. Comença el 3 d'octubre.
- **Formació política i fe cristiana (curs de 48 hores).** Els dimarts, de 7 a 3/4 de 9 del vespre. Comença el 10 d'octubre.
- **Exigències pastorals del postconcili (10 sessions).** Dilluns, de 7 a 3/4 de 9 del vespre, des del 9 d'octubre a l'11 de desembre.
- **Cursos sobre la Bíblia (Antic i Nou Testament).** Dimarts (Antic) i/o dijous (Nou), de 5 a 3/4 de 7 de la tarda. Comencen el 3 i el 5 d'octubre.

Més informació sobre altres cursos i activitats a: **CEP** - Rivadeneyra, 6, 3r. - 08002 Barcelona - Telèfon 317 48 58 - Fax 302 51 09

Mn. Francesc Pardo i Mn. Manel Simó, director i secretari, respectivament, del Centre d'Estudis Pastorals

Barcelona

«No sols cal saber, sinó saber fer»

Mn. Francesc Pardo i Artigas, rector de Sant Sadurní d'Anoia i antic vicari episcopal del Penedès i del Garraf, és el director del Centre d'Estudis Pastorals (CEP) de les diòcesis catalanes. Mn. Manel Simó i Tarragó, rector de Vallirana i periodista, és el secretari del CEP. Parlem amb tots dos sobre la història, la dinàmica i els reptes d'aquest centre de formació pastoral, nascut l'octubre del 1968, i de les propostes de formació que ofereix el CEP per al proper curs acadèmic.

Miquel Àngel Codina

¿Quina és la tasca primordial que desenvolupa el Centre d'Estudis Pastorals?

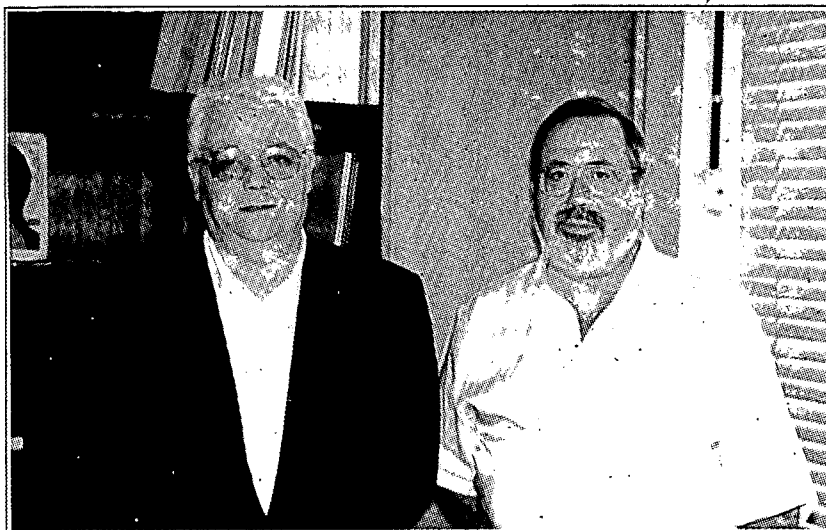
—Mn. Pardo: Oferir instruments de formació pastoral a capellans, religiosos i religioses, laics i laiques, de les diòcesis de Catalunya perquè puguin treballar pastoralment amb un cert rigor.

—El 16 de desembre de 1993, vostè, Mn. Pardo, va ser nomenat director del CEP, en substitució de Mn. Joan Batlles. Faci'ns un balanç del que han estat aquests gairebé dos anys al capdavant del CEP.

—Mn. Pardo: Hem recollit de l'etapa anterior tot allò que ens ha semblat que era important. Els temps canvien i, per tant, les propostes de formació pastoral també s'han d'adaptar a les necessitats que descobrim que tenen avui dia les persones. Hem ampliat el professorat i hi oferim un ventall més ampli de cursos. La gran novetat d'enguany és el corresponent a *Formació política i fe cristiana*.

Així mateix, cal assenyalar que ens hem posat d'acord amb les delegacions diocesanes i secretariats de pastoral per tal d'organitzar conjuntament curssets i sessions de formació. Una altra idea cabdal que durem a terme el proper curs acadèmic serà descentralitzar el màxim possible les activitats del CEP. Començarem el curs bàsic de pastoral a Igualada. Hi ha la perspectiva, el gener, de fer-ne un a Calella.

—Mn. Simó: Cal destacar que nosaltres no vam partir de zero. Vam venir a un centre que tenia 25 anys d'història i, malgrat que en aquells moments hi va haver les seves reticències, penso que en aquests dos anys hem demostrat que la història contava per a tots nosaltres. Hem volgut, a partir d'aquest quart de segle que portava el CEP de vida, prendre una continuïtat però una continuïtat dinàmica. Les coses no s'estanquen en el temps. Per aquest motiu hem intentat evolucionar i fer servir els mateixos instruments que sempre ha emprat el CEP: els cursos, la revista *Quaderns de Pastoral* i els departaments d'investiga-

Mn. Pardo és rector de Sant Sadurní d'Anoia i Mn. Simó, de Vallirana

ció i debat (sobre pastoral rural, urbana i juvenil).

—A la inauguració del curs acadèmic 1994-95, Mn. Pardo va dir que calia «una revitalització de l'acció pastoral i una més gran formació». De quina manera donarà resposta el CEP a ambdues iniciatives?

—Mn. Pardo: Crec que són dues actituds que van unides. Per revitalitzar la pastoral, tal com ha descobert el Concili Provincial Tarraconense —que, en certa manera, ha permès posar al dia el Concili Vaticà II a Catalunya—, cal una formació a tots els nivells, un reciclatge, de qui assumeix la responsabilitat de desenvolupar tasques pastorals. La revitalització pastoral de les nostres comunitats exigeix posar-nos al dia en l'ampli sentit de la paraula: des de la formació humana (psicològica i sòcio-cultural, teològica, pastoral, espiritual...). El tret característic del CEP és que proporciona, a més

d'uns principis teòrics, els coneixements adients per poder-los aplicar. El CEP vol ser com una escola de formació professional pastoral.

—Fa temps que es parla sobre la necessitat de posar en marxa un Institut de Pastoral, adscrit a la Facultat de Teologia de Catalunya, que permeti aconseguir una llicenciatura en Pastoral. És aquest un dels reptes del CEP?

—Mn. Pardo: Més que un repte per al CEP, és un repte per a tot Catalunya. Actualment aquest projecte està en fase d'estudi. Nosaltres hem treballat en uns estatuts però qui ha de demanar a Roma la creació del Centre Superior d'Estudis Pastorals és la Facultat de Teologia de Catalunya.

—A qui van adreçats els cursos del CEP?

—Mn. Simó: Nosaltres ens adreçem al que s'anomena *agents de l'acció pastoral* (bisbes, preveres,

diaques, religiosos i religioses, laics i laiques). Això no obstant, hem de ser realistes i, evidentment, qui més necessita de la formació pastoral són els nous subjectes actius de la pastoral: els que provenen del món laical. La millor experiència que hem tingut fins ara en aquest camp ha estat a Mollerussa. Els rectors dels pobles petits de les diòcesis de Lleida, Solsona, Tarragona i Urgell portaven en els seus cotxes, un cop a la setmana, tres o quatre laics de cada parròquia perquè rebessin un curs bàsic de pastoral de 140 hores, durant tres anys. Aquests rectors han sabut tenir visió de futur. Estic segur que les persones que han fet aquest curs a Mollerussa són en aquests moments agents de pastoral molt qualificats. Això suposa un gran avenç. Des del CEP fem una crida a tots els rectors de Catalunya perquè ajudin a promocionar —fins i tot, econòmicament— la gent que vulgui treballar en l'acció pastoral.

—Quines són les propostes de formació que ofereix el CEP per al curs acadèmic 1995-96?

—Mn. Pardo: Quatre són els principals cursos que proposem: el *Curs bàsic de pastoral* a Igualada (primer any) i Barcelona (segon any), els *Cursos sobre la Bíblia* (Antic i Nou Testament), el curs sobre *Formació política i fe cristiana* i el curs sobre les *Exigències pastorals del postconcili a Catalunya*. Les altres activitats són monogràfiques, en col·laboració amb les delegacions i secretariats de pastoral especialitzada: *La dimensió i l'animació missionera de la fe*, *Una Església que fa camí amb els pobres*, *Taller sobre l'homilia*, *Curs d'animadors de cants*, *Propostes per a una pastoral amb joves*, *L'acompanyament als joves*, *Jornades de formació i animació pastoral* (a Vilafranca del Penedès, Granollers i Sant Vicenç dels Horts) i, finalment, l'*Aula oberta* (sessions vespertines).

Si voleu més informació sobre els cursos que es duen a terme al Centre d'Estudis Pastorals, adreceu-vos a: c/ Rivadeneyra 6, 3r - 08002 Barcelona. Tel.: 317 48 58. Fax: 302 51 09.

Tres propostes rellevants de formació pastoral

Curs bàsic de pastoral

Un curs seriós i rigorós, en dos anys acadèmics, amb 120 hores de classe, per als qui desitgen una formació global i de síntesi que ajudi a assimilar i actualitzar el què, el perquè i el com de l'acció pastoral de l'Església. «No sols cal saber, sinó saber fer», afirmen gairebé a l'uníson Mn. Pardo i Mn. Simó.

Exigències pastorals del postconcili a Catalunya

Una reflexió sobre la incidència del Concili Tarraconense en el present i en el futur de la pastoral a casa nostra, amb la presència dels relators dels quatre documents presentats i debatuts. «Ajudar a descobrir aquelles opcions pastorals de fons que el Concili ens ha proposat», comenta el director del CEP.

Formació política i fe cristiana

Una novetat important al CEP per a aquest curs i que vol assumir una de les indicacions del Concili Provincial Tarraconense: promoure la formació política dels cristians perquè el seu compromís de caritat i de servei sigui present on es juga la vida de la polis; a la vida social i política. Mn. Manel Simó ens explica que aquest curs pretén «ajudar la gent que tingui la necessitat de fer un compromís en el món polític, sindical, social i econòmic des dels valors evangèlics i la fe cristiana».

Residència Geriàtrica BON VIURE

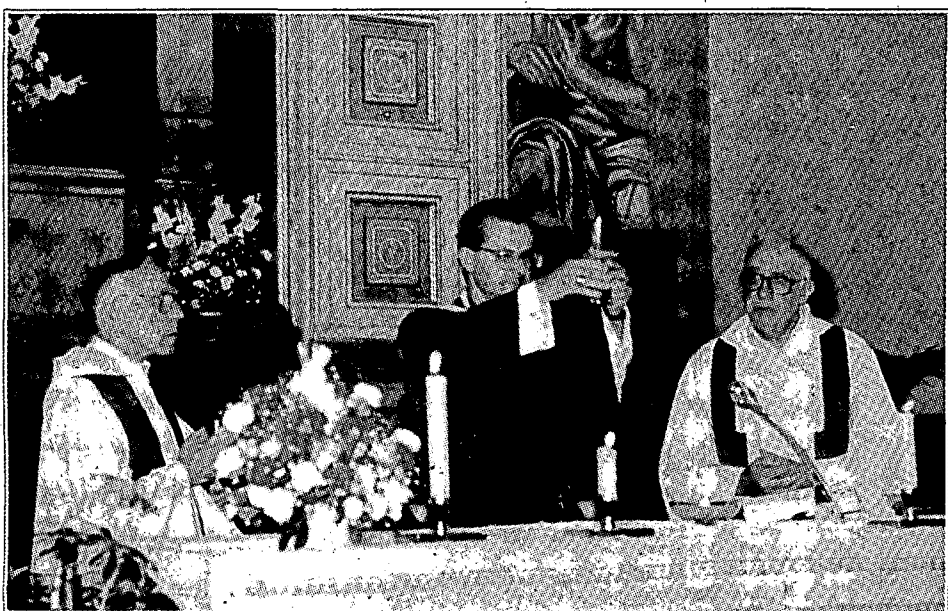
Estem a Hortà, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Barcelona

Rector de la parròquia de Santa Maria de la Palma des de l'any 1952

Jubilació de Mn. Ignasi Vilanova Puig

Mons. Vives acompanyat per Mn. Mateu Santacana (dreta) i Mn. Ignasi Vilanova (esquerra)

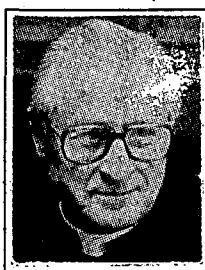
M.C.

PALMA DE CERVELLÓ.— El passat dia 27 d'agost, presidit pel bisbe Joan-Enric Vives, va tenir lloc al temple parroquial de Sta. Maria de la Palma de Cervelló, l'acte de canvi de rector, a causa de la jubilació de Mn. Ignasi Vilanova, per motiu d'edat, i la substitució amb caràcter provisional per Mn. Mateu Santacana Capella, rector i arxiprest de St. Vicenç dels Horts.

A les onze del matí, amb l'església plena de gom a gom, es va celebrar l'Eucaristia presidida pel nostre bisbe i concelebrada pels dos mossens. El cor parroquial dirigit pel mestre Esteve Fisas, va cantar la missa de la Mare de Déu de la Palma, del seu mateix director. Enmig d'un ambient festiu combinat amb una bona dosi de nostàlgia pels records que ens venien a tots, feia créixer gradualment una emotivitat que ens anava contagiant.

A l'homilia el bisbe ens va fer una reflexió sobre la figura del sacerdot, i ens va fer veure la importància de fomentar les vocacions, perquè si Mn. Ignasi no l'hagués tingut i l'hagués seguit, ara no estariem reunits per donar-li gràcies per aquests 43 anys de servei al costat nostre. Mossèn Ignasi, visiblement emocionat es va acomiadar tot recordant aquell 16 d'agost del 1952 en què va fer silenciosament la seva entrada a la parròquia.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«Podem ser uns bons veïns»

Aquest darrer diumenge de setembre se celebra el Dia de les Migracions, per al qual s'ha escollit enguany el lema de «Podem ser uns bons veïns», perquè els cristians creiem que podem conviure com a bons veïns amb els immigrants estrangers que són entre nosaltres, i fer-ho així és una expressió de tolerància en aquest Any Internacional de la Tolerància.

Quan vaig iniciar el meu ministeri sacerdotal ja havia començat la primera onada de migracions. Una bona part de la meua parròquia era un mena de raval de la petita ciutat on era enclavada. Hi havia força famílies d'immigrants. En vaig viure de prop els problemes i la solució de molts d'aquests. Llavors no eren pas «marginats» ni se'ls tenia per estranys. Era gent que ens necessitava, a qui calia ajudar. Recordo la tragèdia d'una d'aquestes famílies. El marit, Pau, era un home molt bo. Físicament molt feble, semblava més indefens que els altres. Es va posar malalt i no el vam poder salvar de morir. Mort ell a la petita casa, la família semblava del tot desvalguda: l'esposa, una nena petita i l'àvia. Com en casos semblants, vaig haver d'amortallar jo mateix el cos dèbil de Pau. Una majoria aconseguí d'obrir-se camí econòmicament. Pau, de qui no he oblidat mai el nom, no va aconseguir continuar en vida.

En aquesta jornada hem de recordar que Catalunya és un país d'immigració: Ha triplicat la població des de l'any 1900 fins ara i l'ha duplicada del 1939 ençà. Aquest increment de la població és deguda, en bona mesura, a la immigració interior. Per això hi ha demò-

grafs que posen Catalunya com un exemple d'integració, perquè dona la imatge d'una societat fortament cohesionada..., com a resultat d'una integració sense traumes d'una part important dels immigrants en la societat catalana.

Però queda molta feina per fer. Tal com reconeix Àlex Masllorens, responsable del Departament de Migracions de la nostra diòcesi, organisme integrat a Càritas Diocesana, «em sembla evident... que hi ha capes importants de població que han quedat exclòses del procés integrador dins la societat catalana. I és un motiu de reflexió i de preocupació el fet que la majoria d'aquesta població procedeixi de la immigració». Perquè el fet nou és que els immigrants actuals arriben sobretot dels països del Tercer Món i, més concretament, del Nord d'Àfrica.

Què hi podem fer? Podem contribuir a crear un estat d'opinió acollidor de la immigració i sensible a l'enriquiment que suposa. Podem urgir els poders públics, i col·laborar-hi, per tal d'establir unes relacions més justes amb els països del Tercer Món i de fomentar un desenvolupament equilibrat i raonable en aquests països.

Potser el repte més important que tenim plantejat avui en aquest camp és com aconseguir la integració de tot-hom (catalans d'origen, catalans d'adopció i els qui constitueixen els darrers immigrants) en una sola societat. És un repte que no hem de témer pas com a cristians. Perquè, en tot cas, en nom de la fe i dels valors de l'Evangeli, és ben clar que ja a hores d'ara estem cridats a demostrar amb fets que «podem ser uns bons veïns».

101 Viatge Cultural

Dia 22 d'octubre

VISITAREM: TERRASSA, esglésies romàniques - MANRESA, basílica de la Seu i Cova de Sant Ignasi - BALSARENY, castell de Balsareny - VIC, la catedral.

Dinàrem a Balsareny

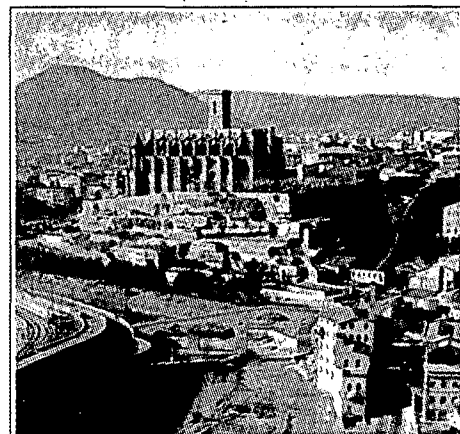
Preu: 4.000 ptes., comprant viatge, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu a **ULTRAMAR EXPRES**. Tel. 301 17 98.

La sortida serà a les 8 del matí del carrer València xamfrà Palses.

AVÍS: La direcció del Viatge cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat durant el viatge si les circumstàncies ho aconsellen.

Preguem als participants en els viatges, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

O.T.: ULTRAMAR EXPRESS GC-4MM

Manresa

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Avisos i Comunicats

BARCELONA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PREGÀRIA PER LA UNITAT DELS CRISTIANS.**— Unint-nos a les intencions del papa Joan Pau II, tots els dimecres a les 19:15hs. a la parròquia de Santa Anna (c/ Rivadeneyra, junt a Pl. Catalunya), resem el Rosari ecumènic «Ajuda a l'Església Necessitada», d'acord amb el missatge de Fàtima, amb el suport de la delegació d'Ecumenisme de Barcelona. Us invitem a participar-hi.

• **SETMANA D'ESTUDIS MONÀSTICS.**— Del 25 al 30 de setembre, organitzada pel Monestir de Montserrat, amb la col·laboració de la Fundació Maria Fran-

cisca Roviralta. Tema general: *La vida monàstica en l'avui de l'Església i del món*. Per a més informació: Monestir de Montserrat, tel. 835 02 51.

• **DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS de l'Arquebisbat de Barcelona.**— Dia 30 de setembre, dissabte, de 4 a 7 de la tarda, Trobada de Religiosos i responsables de l'animació missionera del nostre arquebisbat al Col·legi de Jesús-Maria, del Passeig de Sant Gervasi. A les 6.15 h. celebració missional de la Paraula. Es presentarà el material escrit i àudio-visual del DOMUND. Hi assistiran missioners que donaran a conèixer les seves experiències.

• **ROMIATGE DE TERRASSA A MONTSERRAT.**— El proper dia 1 d'octubre tindrà lloc l'anyal Romiatge de les parròquies de Terrassa a Montserrat. Enguany serà presidit per la parròquia de Sant Pau, la més nova de les parròquies de la ciutat. Està previst que un grup de més de 450 joves pelegrins, facin el viatge de Terrassa a Montserrat a peu, amb sortida a les 12 de la nit, després d'aplegar-se en una pregària en

una de les esglésies de la ciutat. Per més informació truqueu a qualsevol parròquia de Terrassa, o als nùms. de tel. 780 18 02 i 785 22 91.

• **CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA.** (c/ Rivadeneyra, 6, 7. Tel (93) 302 22 35, 08002 Barcelona).— **Escola de Litúrgia.** Curs adreçat a tots aquells que vulguin disposar d'una formació litúrgica bàsica (lectors, monitors, catequistes, religiosos, etc.). Enguany, amb el títol genèric de *La litúrgia, font d'espiritualitat*. Professors: J. Llopis, J. Urdeix i J. Aldazábal. Cada dijous des del 5 d'octubre, a les 19h. al Seminari de Barcelona. Per a informació al C.P.L., els matins.

• **CARMELITES DESCALÇOS DE BADALONA.** (c/ Sant Miquel, 44. tel. 389 16 59, 08911 Badalona).— Totes les comuni-

tats cristianes de Catalunya i Mallorca sou invidades (religioses, laics i religiosos) a la xerrada-col·loqui a càrrec del P. Maximiliano Herraiz, que tindrà lloc el dissabte 7 d'octubre a les 6 de la tarda, al nostre convent de Badalona. Acabarà amb una missa solemne concelebrada presidida pel P. Maximiliano Herraiz, provincial d'Aragó i València, i el P. Marià Rosanas, provincial de Catalunya i Balears.

• **CONCERT DE CARILLÓ.** (Carilló del Palau de la Generalitat de Catalunya).— Diumenge 8 d'octubre, a les 12 del migdia, a càrrec de la carillonista Anna M. Reverté.

SOLSONA

• **EXERCICIS ESPIRITUALS AL SANTUARI DEL MIRACLE.**— Octubre, del 9 al 15: Director: P. Hilari Raguer. «Misteri del Crist, misteris del Crist». Novembre: del 6 al 12. Director: P. Evangelista Vilanova. «La cerca de Déu en un context d'indiferència». Desembre: del 4 al 10. Director: P. Daniel Codina. «Pel

camí de les benaurances». Per informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. 973 / 48 00 45.

VIC

• **XVI TROBADA INTERDIOCESANA D'EXERCITANTS «SOLSONA-VIC».**— Tindrà lloc el 12 d'octubre (festa de la Mare de Déu del Pilar) a la Casa d'Espiritualitat de Sant Antoni M. Claret, de Vic. De les 10 del matí a les 6 de la tarda. Dirigirà els actes, el P. Jaume Seguranyes i Alibés, de l'Oratori de Vic. El tema de la diada: *La celebració del misteri cristià*. Per informacions i inscripcions: tel. 93 / 885 05 44 de Vic (claretians); Tel. 93 / 872 04 22, de Manresa (La Cova); i tel. 873 / 48 00 45 de Solsona (El Miracle). Els qui vulguin dinar a la Casa de St. Antoni M. Claret, de Vic, cal que ho notifiquin abans del 10 d'octubre a la Casa de St. Antoni M. Claret, de Vic. Des de Solsona, Cardona i Manresa i trajecte fins a Vic hi haurà servei d'autocar. Cal fer les reserves de places anticipadament. Organitza: Obra d'Exercicis Parroquials, de Manresa.

8è Congrés Europeu

Federació Europea de Metges Catòlics

LA MEDICINA D'AVUI I LA NOSTRA IMATGE DE L'HOME

5-9 de juny de 1996

Praga, República de Txèquia

Aquesta és una divulgació de:

METGES CRISTIANS DE CATALUNYA

Adherit a la Federació de Metges Catòlics (FEAMC)
i a la Federació Internacional d'Associacions de Metges Catòlics (FIAMC)

* Inscrit en el Registre d'Associacions de Barcelona, Secció 1a, número 5.770 de la Direcció General d'Associacions i Fundacions de la Generalitat.

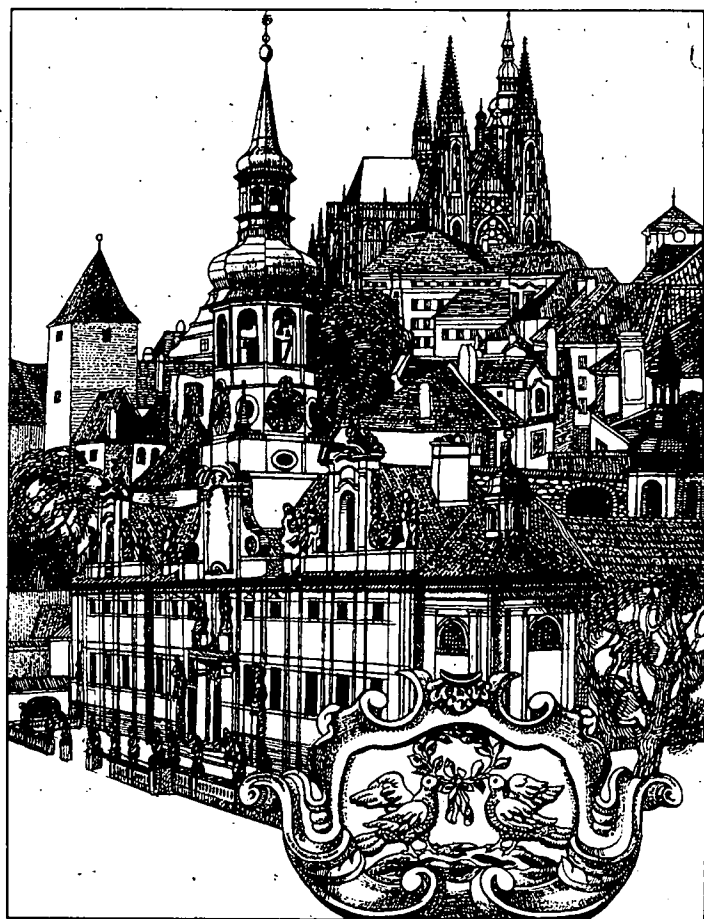
* Una associació de professionals metges que vol portar a la pràctica mèdica els ensenyaments de l'Evangeli.

* Una associació al servei de la vida humana des de la fecundació natural fins a la mort natural, en perfecta sintonia amb els ensenyaments ancestrals de la Bíblia.

* En perfecta sintonia amb l'encíclica *Evangelium vitae* de S.S. Joan Pau II, el Papa de la vida.

Per a inscripcions: Secretariat/Secrétariat. 8th European Congress of FEAMC. P.O. Box 88, Sokolská 31. 120 26 Prague 2, Czech Republic. Téléfon: 42 2/29 72 71, 29 68 89, 24 91 51 95. Fax: 42 2/29 46 10, 24 21 68 36

FEU LES RESERVES A LA VOSTRA AGÈNCIA DE VIATGES.

Monges de la Fraternitat de Notre Dame, una congregació catòlica independent i tradicional de Nova York, parlant amb la delegada vietnamita, amb el seu vestit tradicional, en el Fòrum de la Dona organitzat per les ONG a Huairou als afores de Pequín

Oriol Camps

La pau a Bòsnia, encara llunyana

Segons sembla, bosnians, croats i serbis han arribat a un principi d'acord a Ginebra, per respectar les fronteres de Bòsnia, encara que partint-la en dues parts: una federació sèrbia, i una bòsnio-croata. Aparentment els ministres d'Afers Estrangers, serbi de Belgrad, bosnià, i croat, han prescindit de l'opinió o de la posició dels rebels serbo-bosnians, els quals no han tardat gaire a protestar pel projecte i fer-ne cas omís i tampoc fer cas dels bombardejos a què estan sotmesos. I hom es pregunta a què obeeix aquesta posició d'intransigència, en no voler cedir en res per arribar a la pau. Només sembla que es pot respondre que potsèr se senten emparats per alguna força exterior, que tant pot ser el president Milosevic, gran mestre a tirar la pedra i amagar la mà, o bé les manifestacions del president rus, Boris Ieltsin, que ha expressat el seu desacord amb els bombardejos i ha demanat insistentment que cessin, sense dissimular les seves simpaties pels seus vells amics els serbis. De moment és d'esperar que la diplomàcia no s'aturi en els seus esforços per aconseguir la pau. I per altra banda cal, lamentablement, que tampoc s'aturi l'acció de l'OTAN per veure si amb el seu càstig els rebels entren en raó... També sembla molt possible que Karadzic i el seu general Mladic estiguin personalment disposats a resistir per evitar el mo-

ment en el qual es veuran abocats a retre comptes en un merescut procés com a criminals de guerra.

Les proves nuclears

El president Chirac i el Govern francès, no han cedit i, contra l'opinió de la immensa majoria del món, han començat les proves nuclears a Mururoa, les quals continuaran si no es pot convèncer al president francès que les suspengui. El desafiament ha estat total, i no hi ha valgut ni la protesta dels governs, ni les accions de Greenpeace, ni les protestes dels nadius d'aquelles illes del Pacífic, que són els qui poden sentir-se més perjudicats per les proves. La mateixa Organització Mundial de la Salut (OMS) ha manifestat que per moltes mesures que es prenguin, «no hi ha proves atòmiques segures» i també ha manifestat que des de 1945 hi ha hagut 1.950 proves nuclears, de les quals 1.420 han estat subterrànies, l'única forma que es realitzen actualment. Qui té raó: els dirigents de França que proclamen que les proves són segures o bé l'OMS que proclama que no n'hi ha cap de segura?

* * *

Sobre aquesta qüestió de les proves nuclears cal fer notar que França no ha respectat ni periodistes ni, el que encara és més greu, parlamentaris de diferents països que amb la seva presència a Mururoa volien fer constar la seva protesta per les proves. Senzillament va detenir periodistes estrangers i parlamentaris. Ni uns ni altres podran explicar com fou la prova nuclear. Estaven

senzillament detinguts, i amb més o menys fantasia podran explicar els avatars de la seva detenció...

La pau al Pròxim Orient

El president del govern espanyol, president de torn de la U.E., ha fet un viatge al Pròxim Orient, on ha visitat Israel, Jordània i Síria, en un intent d'apropar parers per arribar a una pau definitiva. Va entrevistar-se amb el cap del govern d'Israel, Isaac Rabin, i amb el cap de l'OAP, Iàsser Arafat. També es traslladà a Amman on fou rebut pel rei Hussein de Jordània, amb qui examinaren els efectes de la pau firmada entre aquest país i Israel. Resultats que és

d'esperar millorin amb el temps. Finalment Felipe González va visitar Damasc (Síria) on s'entrevistà amb el president Afez el Assad el qual li manifestà l'incompliment per part d'Israel de retirar-se del Golan, condició indispensable per emprendre serioses converses de pau amb aquest país. Sembla que la Unió Europea nomenarà un mediador en el procés de pau a aquesta zona. Felipe González ha lamentat el poc interès per la Unió Europea que hi ha en aquesta zona, malgrat les ajudes que aquesta ha aportat en pro de l'autonomia palestina, i ha constatat que el major interès és pels Estats Units d'Amèrica on es dugué a terme la firma del procés de pau palestino-israelià.

Ntsiki Biko, vídua de Steve Biko que va lluitar pels drets dels negres i que va morir a mans de la policia l'any 1977, diposita en companyia del seu fill i l'arquebisbe Tamba Ntongana, una corona de flors al lloc on es creu que Biko va passar les seves darreres hores a la presó central de Pretòria. Biko fou un dels casos més famosos de la brutalitat de l'apartheid

El president del govern espanyol estrena la mà de Iàsser Arafat, el president de l'OAP i president de l'autonomia palestina, durant el viatge que ha efectuat per terres del Pròxim Orient

Grècia i Macedònia: la fi d'un enfrontament

Miquel Àngel Codina

Representants de l'ex-república iugoslava de Macedònia i de Grècia van encetar recentment a Nova York unes negociacions clau per a Macedònia per tal que pugui sortir de l'aïllament en què es troba avui dia, redreçar la seva malmesa economia i facilitar la seva integració a diferents institucions com l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació Europea (OSCE) o l'adhesió a l'Associació per la Pau de l'OTAN. El cap de la diplomàcia macedònia, Stevo Crvenkovski, i el seu homòleg grec, Carolos Papoulias, intentaran normalitzar les relacions entre els seus països.

Aquesta trobada ha de permetre l'aixecament per part de

Grècia del bloqueig comercial imposat unilateralment des del febrer de l'any 1994 sobre Macedònia. El govern d'aquest estat —que va proclamar la seva independència el setembre del 1991, arran de la desintegració de Iugoslàvia— assegura que l'embargament econòmic li fa perdre 50 milions de dòlars cada mes (6.300 milions de pessetes). El perquè d'aquesta reprotxable acció, que va aixecar força polseguera dins el si de la Unió Europea, respon a qüestions de diversa índole.

D'una banda, Grècia exigeix al petit país balcànic que renunciï al seu nom (Macedònia és la denominació de la seva província nord) i a certs emblemes (com, per exemple, la bandera amb el sol de Vergina) atès que considera que pertanyen exclusivament al patrimoni de la cultura històrica hel·le-

na. Per altra banda, el Govern grec vol que Macedònia modifiqui un controvertit article de la seva Constitució que defensa els interessos dels macedonis que resideixen fora de les seves fronteres. D'aquesta manera, Grècia pretén aturar els presumptes desigs expansionistes de l'antiga república iugoslava de Macedònia vers el territori que configurava la Macedònia històrica (60.000 km²), la qual va quedar dividida com a conseqüència de les guerres balcàniques —que van tenir lloc el 1912 i 1913— entre Grècia, Sèrbia i Bulgària. A canvi de la fi del bloqueig, Macedònia està disposada a comprometre's a canviar la seva bandera i a modificar l'esmentat article de la seva Carta Magna. Dos pobles distanciat per un litigi del passat comencen ara a debatre l'enteniment de cara al futur.

El diplomàtic israelià inaugura el cicle de conferències «La Mediterrània: governabilitat i futurs»

Hadas fa una crida al paper de les religions per assolir la pau

C.C.

Shmuel Hadas, que fou el primer ambaixador d'Israel a Espanya, va fer a Barcelona una crida al paper de les religions com a factor per assolir la pau i la col·laboració a la Mediterrània. Hadas va inaugurar, amb la seva conferència, el cicle *La Mediterrània: governabilitat i futurs* que, organitzat per l'Institut Català de la Mediterrània, constitueix una preparació del Fòrum Civil Euromed, que tindrà lloc a Barcelona immediatament després de la Conferència Euromediterrània del novembre.

Hadas, que va ser presentat per Joan Martí Alanís, bisbe de la Seu d'Urgell, va parlar a l'auditori del Palau de la Generalitat sobre el tema *Tres religions i un sol mar: conflicte i diàleg*. Durant la seva ponència es va pronunciar per «un diàleg interreligiós, no com a meta sinó com mitjà per trobar raons per a la coexistència i la cooperació, diàleg que és cabdal per a la construcció d'una nova Mediterrània».

En aquest sentit, el diplomàtic israelià va afirmar que una «cooperació dels pobles de la Mediterrània serà difícil sense la participació constructiva de les religions i els seus líders. Aquesta és l'hora dels líders religiosos i espirituals.

D'ells s'exigeix un missatge clar. No és possible que s'identifiquin amb els que pateixen d'una banda sense acceptar a la vegada l'existència de l'estrany, conduint així els fidels cap al rebuig i, fins i tot, la brutalitat. No es pot invocar Déu i alhora induir a la matança».

Hadas va fer un repàs de la situació a la Mediterrània i els seus principals problemes, i va ressaltar la importància del factor religiós. «Les religions no han perdut pes en les consciències dels homes. Així com les diferències de creences han estat i podran encara ser causa de guerres sagnants, també han contribuït a prevenir i solucionar conflictes internacionals i interns». Hadas va recordar que «la religió no ha estat un fet secundari en la construcció d'una identitat nacional, com ho demostren els tràgics esdeveniments als Balcan».

Com a conclusió, el diplomàtic, que actualment representa Israel al Vaticà, es va pronunciar per «la recerca de nous marcs de cooperació mediterrània amb un paper protagonista per a les religions. Aquestes tenen un potencial de pau que, a través de la trobada i el diàleg, pot donar el millor de si mateix».

La conferència de Shmuel Hadas, ambaixador d'Israel al Vaticà, va servir per inaugurar el

Shmuel Hadas va afirmar, en la seva intervenció, que és l'hora dels líders religiosos i espirituals, als quals s'ha d'exigir un missatge clar

cicle de conferències preparatòries del Fòrum Civil

Euromed, que convoca la Generalitat de Catalunya i organitza l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació (ICM).

Aquest Fòrum tindrà lloc els dies 29 i 30 de novembre, i l'1 de desembre, amb la participació d'uns set-cents representants de

l'empresariat, la universitat, els sindicats, la premsa i les finances, d'una trentena de països. L'objectiu del Fòrum és debatre les conclusions més importants de la Conferència Euromediterrània, organitzada per la Unió Europea, que se celebrarà els dies 27 i 28 de novembre.

Altres personalitats que intervenen al mateix cicle són: Assia Ben Alaoui, jurista (Rabat); Joaquín Arango, director del Centre d'Investigacions Sociològiques (Madrid); Jean Daniel, director del setmanari *Le Nouvel Observateur* (París); Assia Djebar, novel·lista i cineasta (Alger); Ronald Inglehart, políticòleg (Michigan); Indro Montanelli, periodista i escriptor (Milà); Edgard Pisani, president de l'Institut du Monde Arabe (París); i Paolo Portoghesi, arquitecte (Roma). Cada sessió serà introduïda per una rellevant personalitat catalana.

«Avismundi/Internacional» vol fer arribar 100.000 targetes manifestant els seus desitjos de pau

Campanya de solidaritat amb la gent gran de l'ex-Iugoslàvia

C.C.

«Avismundi/Internacional» ha organitzat la campanya *Avis per la pau* amb la finalitat de fer arribar 100.000 postals a tota la gent gran de l'antiga Iugoslàvia per expressar-los els seus desitjos de pau i pregant per a la fi de l'holocaust que es viu en aquelles terres, flagel·lades per l'odi, la intransigència i la irracionalitat.

La targeta que rebrà la gent gran inclou un text que diu: «Que als pobles i viles de l'ex-Iugoslàvia callin per sempre més les armes per donar pas a les paraules per tal que s'acabi d'una vegada aquest holocaust i torni la pau, la justícia i la llibertat per a tots els homes i dones de bona voluntat sense cap mena de discriminació».

Dia Internacional de la Gent Gran

L'organització d'aquesta campanya coincideix amb la celebració, el proper dia 1 d'octubre, del Dia Internacional de la Gent Gran (Journée Internationale pour les Persones Agées), segons una resolució aprovada per l'Assemblea general

Aquesta és la targeta que s'enviarà a l'antiga Iugoslàvia

de les Nacions Unides.

L'objectiu d'aquesta jornada és donar a conèixer els problemes d'aquest sector de la població i sensibilitzar l'opinió pública perquè es respectin els drets fonamentals de la gent gran. S'hi plantejaran temes com la posada en funcionament d'una Oficina del defensor de la Gent Gran i la creació d'un comitè d'experts per a la confecció de l'*status internacional de l'avi*. Són propostes que s'aniran perfilant i enriquint cara a l'any 1999, declarat per l'ONU com a Any Internacional de la Gent Gran.

Curs monogràfic sobre

La dimensió i l'animació missionera de la fe

Com animar en la missió parròquies, comunitats i Moviments

TEMES DEL CURS:

1. — La missió universal segons la Bíblia
2. — L'encíclica *Redemptoris missio* de Joan Pau II
3. — L'animació missionera a les Parròquies, Comunitats i Moviments

Dies: 4, 11, 18 i 25 d'octubre, i, 8, 15, 22 i 29 de novembre de 1995 de 7 a 9 del vespre

Lloc: CEP -Rivadeneyra 6, 3r. Tel. 317 48 58

«Modernitat i religió», tema de la Universitat d'Estiu d'Andorra

Pensadors de les grans religions constaten un retorn a l'espiritualitat

Pensadors de les grans religions han presentat les seves opinions a la Universitat d'Estiu d'Andorra. El retorn a l'experiència religiosa ha marcat el camp de retrobament i diàleg per a les grans religions.

Antoni Mirabet

ANDORRA LA VELLA.— Mentre s'ha generalitzat l'abandonament de la pràctica religiosa i les crítiques als grups religiosos, hom s'adona d'un retorn a l'experiència religiosa i, fins i tot, a l'espiritualitat. És el repte que ha presentat a debat la XII Universitat d'Estiu d'Andorra.

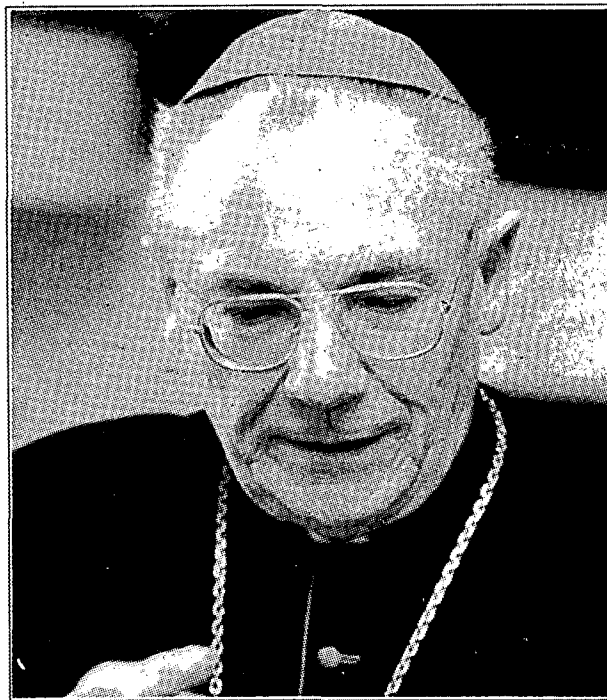
«Estem presenciant un renaixement del sentiment religiós acompanyat per un retorn a l'espiritualitat», així justificava Marc Forné, Cap del Govern d'Andorra, el

tema de la Universitat d'Estiu: *Modernitat i Religió*. S'hi han convidat pensadors que coneixen el catolicisme, el judaisme, l'Islam i el protestantisme, i també s'hi ha sentit la paraula d'especialistes en espiritualitat i mística. Els set ponents han estat: Danièle Hervieu, Abdelfattha Amor, Rémy Leveau, Claude Vigée, Paul Poupard, Amador Vega, Enrique Miret Magdalena i Victòria Camps. José Luis Sampedro, membre de la Real Academia Española, ha presidit els actes i ha actuat de moderador.

El tema religiós a primera pàgina

La sociòloga Danièle Hervieu-Léger va explicar les característiques de la societat actual que semblava incompatible amb la religió, però que, des de la crisi de valors dels anys 70, torna a situar el tema religiós a primera pàgina. Abdelfattah Amor i Rémy Leveau, professors a Tunis i París respectivament, van representar el món de l'islam. Amor situà en l'Alcorà i la Xara la inspiració de les constitucions dels 38 països que formen l'Organització de la Conferència Islàmica.

No hi ha, però, una sola forma d'estat musulmà i les seves constitucions tenen matisos diferents. Iran, Sudan, Pakistan i Aràbia Saudita han incorporat la Xara a les seves constitucions. La majoria dels països musulmans han redactat la constitució inspirant-se en la Xara i altres, com Turquia, han guardat una independència. Els ponents de l'Islam parlaven amb peus de plom, mesuraven els molts i mai no han desqualificat ningú. El poeta Claude Vigée explicà la seva pròpia experiència de vida interior en la tradició del judaisme. A través de la paraula brollà un doll de riquesa interior del poeta que arribà al cor dels oients. Cal caminar cap a l'interior de l'ésser perquè sorgeixi «una claredat no material que serà la glòria de la foscor», digué el poeta.

El cardenal Poupard, president del Consell Pontifici de Cultura, va ser un dels ponents a la Universitat d'Estiu d'Andorra

forç d'inculturació que fa l'Església a favor de la dignitat de la llibertat de la persona. L'Església té els seus fonaments en l'humanisme i en l'antropologia; així troba «el sentit de l'home». Hi ha dos reptes plantejats: les arrels de certs nacionalismes i la promoció social de la dona. Acabà recordant el dret dels pares a transmetre les seves conviccions religioses als fills i exhortant al respecte i al diàleg entre les religions. Poupard és un intel·lectual que transpira humanitat.

La cultura sense Déu

Vigée i Poupard van ser els ponents amb més públic a la sala, unes 250 persones, i ambdós van fer vibrar els oients. Vigée parlà al cor, Poupard al cap. El cardenal Poupard, president del Consell Pontifici de Cultura, contrastà

La cultura religiosa és la clau de la comprensió de la pròpia existència

Església catòlica i modernitat. El pensament modern condueix a una reflexió sobre l'interior de la persona: «La cultura religiosa és la clau de la comprensió de la pròpia existència», digué Poupard. La cultura que exclou Déu és mutilada i aboca a «crisi del sentit de la veritat, al relativisme». Parlà de «la cultura sense Déu» i de l'es-

Amador Vega, professor de filosofia a la Universitat Pompeu Fabra, glossà la història de la mística. Avui «el subjecte ha ocupat el tron buit de Déu, per això», digué el conferenciant, «Occident ha de mirar Orient». Enrique Miret Magdalena explicà que la pròpia fidelitat ajudarà a retrobar-se cristians, jueus i musulmans en l'esforç d'afrontar els problemes de l'home actual. Victòria Camps, professora i senadora, manifestà que ètica, política i religió, influencien decisivament en el món. La religió progressista impulsa l'alliberament i la justícia.

José Luis Sampedro va cloure la XII Universitat d'Estiu d'Andorra, va agrair la constància del públic en assistir a les lliçons i felicità tothom «pel servei que ens hem ofert els uns als altres».

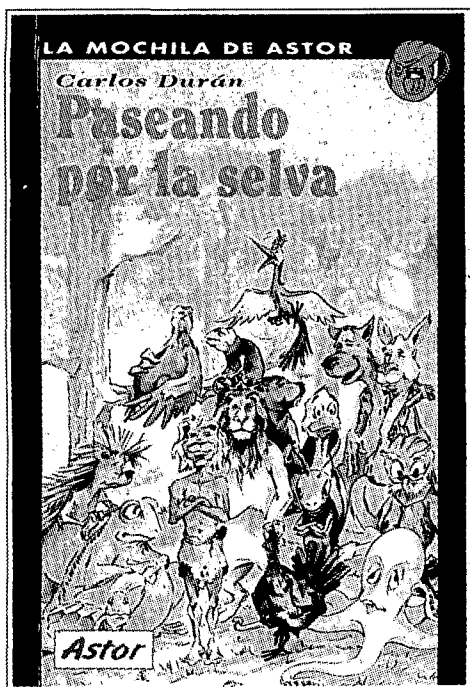
Llibres

Nova col·lecció de literatura infantil

C.C.

Paseando por la selva, primer títol de la col·lecció «La mochila de Astor», només pretén recórrer un lloc imaginari habitat per uns animals que ens resulten molt familiars... gairebé es podria dir que les feres d'aquesta selva són força humanes. A les disset històries del llibre queden reflectits, sempre amb un to positiu i distès, alguns aspectes del tarannà de molts joves d'avui dia. Ja sigui el cangur Zapatonos i els seus amics o el mandrós pop Multipatas, cada animal ens mostra com millorar i adquirir aquestes virtuts humanes que ens fan persones com cal.

No es tracta de fer una enumeració completa de totes les Virtuts Humanes ni una plantilla infal·lible per adquirir-les miraculosament, però apareixen moltes idees interessants per viure a la societat actual com una verdadera persona: generós, optimista, ferm, obedient, amable, discret, sincer i moltes virtuts més. I tot això de la mà d'uns simpàtics animals i de l'ambient que els envolta... Un ambient molt semblant al del nostre món, ja que vivim cada dia més com si estiguéssim a la selva...

Carlos Durán. *Paseando por la selva*. Ediciones Palabra.

CURSOS DE CREIXEMENT PERSONAL

Viure, estimar, ser feliç. Portar-se bé amb els altres, sentir-se realitzat i en pau amb un mateix. Entendre per què reaccionem i reaccionen els altres d'una determinada manera. Descobrir formes de conducta més adequades i equilibrades. Afrontar i respondre a les circumstàncies i problemes de la vida amb menys tensió i desgast...

El CCP t'ofereix la possibilitat de treballar en això i aconseguir-ho.

Dirigits per Anna M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

CCP. Gran Via, 617, Entsol. 5a (prop de Pg. de Gràcia). 08007 Barcelona. Tel. 412 50 36

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

— Els elements que —
componen el cosmos

46. Jöns J. Berzelius: el seleni, el silici i el tori

El nom del químic suec Jöns Jacob Berzelius (1779-1848) ha aparegut ja diverses vegades a aquesta història. I és que la seva contribució a la química i a la mineralogia va ser de debò extraordinària. I va formar escola. Va tenir deixebles que també foren descobridors de nous elements: Arfvedson del liti, com dèiem la setmana passada, Wöhler de l'alumini i Selfström del vanadi, com explicarem més endavant. Ara bé el mestre Berzelius personalment també en va descobrir tres, a més de redescobrir-ne i aïllar-ne d'altres. Avui toca explicar-ho:

L'obra d'un químic fora de sèrie

Se li va morir el pare quan encara era molt petit i la seva mare es va tornar a casar, però també ella moria al cap de poc, de manera que va ser el seu padrastre qui va haver d'encarregar-se de la seva educació. Va estudiar medicina a Uppsala, on tingué de professor Ekebert, el descobridor del tàntal (com vam dir al n. 36 d'aquesta sèrie), però no era la ciència mèdica el primer centre d'interès per a ell. Tot just acabada

la carrera ja es començà a dedicar a la química.

Tenia només 28 anys quan va determinar la composició exacta de multitud de compostos químics, i amb centenars de proves d'anàlisi demostrà la validesa de la llei de la composició constant o «de les proporcions definides», enunciada per Joseph Louis Proust (1754-1826) el 1799. Amb això també donà base sòlida a la llei de les proporcions múltiples de 1803 de John Dalton (1766-1844) i, en conseqüència, a la teoria atòmica que aquest savi anglès havia exposat. Però va fer més encara. Berzelius fou el primer a construir una taula de pesos atòmics relatius, el 1828, en la qual admirablement només s'equivoca en tres casos. Va suggerir designar els elements amb la lletra inicial, o amb dues en cas de dubte, del seu nom llatí: H per a l'hidrogen, O per a l'oxigen, Ca per al calci, Cu per al coure..., com encara es fa actualment. I allò de Davy, d'aplicar l'electricitat a la investigació química, també ho va portar a cap, cosa que li facilità moltes descobertes.

Pels volts de 1830 Berzelius era considerat l'autoritat primera del món en química. El text que havia escrit sobre la matèria es reedità cinc vegades abans de la seva mort, i es va traduir a totes les llengües majoritàries europees. Entre 1821 i 1849 publicà una revista anual sobre els avenços de la química, de ressonància europea. La seva dedicació a la ciència va ser total. Per causa d'això no es va casar fins als 56 anys. Ho féu amb una noia de 24. El matrimoni segons diuen va ser feliç, però no va poder durar gaire. El nostre home va patir diverses malalties i la seva vida s'extingí als 69 anys després de passar-ne tres prostrat pel sofriment. A Estocolm hi ha un museu dedicat a l'il·lustre químic, obert al públic des del 1898.

Tres nous elements

Berzelius, a més d'aïllar electrolíticament el calci i el bari —cosa que també havia aconseguit H. Davy el 1808— redescobrí, treballant amb Hisinguer, el ceri el 1803, que poc abans havia trobat Klaproth, va aïllar el 1810 l'estronci descobert per Crawford el 1790, encara que no pogué obtenir-lo pur del tot, i el zirconi el 1824, descobert per Klaproth el 1789. A més va intuir l'existència del cesi, el 1820, sense poder arribar a aïllar-lo. I, finalment, descobrí tres nous elements: el seleni el 1817, el silici el 1823 i el tori el 1828. Expliquem-ho:

Un dia de 1817 estava analitzant el nostre home unes mostres d'àcid sulfúric preparat a una ciutat sueca minera i hi trobà una impuresa que tot seguit atribuï a un element distint del sofre. «Deu ser el tel·luri» (descobert per Reichenstein el 1782), pensà. Però el volgué aïllar i es trobà

*Que en són de variades, Senyor, les
vostres obres, i totes les heu fetes amb
saviesa. La terra és plena de les
vostres criatures.*

(Salm 103,24)

amb la sorpresa que no ho era. Havia de ser un element distint, però semblant, intermedi del sofre i el tel·luri. No hi havia dubte: era un nou element. Pel seu aspecte pàlid li posà el nom de *selenium* (cat. seleni) de *selene*, nom grec de la Lluna. Berzelius no li trobà cap aplicació útil. Poc es podia pensar que el 1873 W. Smith descobriria que era un element que augmenta la seva resistència elèctrica amb la temperatura, cosa que donà una gran importància al seleni per a la fabricació de cèl·lules fotoelèctriques! A més s'ha descobert que presenta conducció elèctrica unipolar, cosa que el fa adequat per als rectificadors de corrent.

El silici fou aïllat per Berzelius el 1823 a partir del tetrafluorur de silici amb l'ajuda del potassi. Escalfant aquesta substància polvoritzada barrejada amb potassi també esmicolat, obtingué el silici en forma d'una pols de color castany. Era silici amorf. D'aquest element tan important, en parlarem més extensament la setmana que ve.

El tori va ser trobat el 1828 en un mineral que un ministre del govern noruec va enviar a Berzelius perquè l'analitzés. No li costà gaire aïllar el nou metall que contenia. Li posà el nom de *thorium* (cat. tori) derivant-lo de Thor, un dels déus de la mitologia nòrdica, per haver-lo trobat en un mineral de Noruega.

Ara sabem que el tori és un element radioactiu, cosa que no podia ni imaginar el químic suec quan va descobrir-lo. Té un aspecte ben metàl·lic, blanc d'argent tirant a gris. A simple vista res d'especial. Però es va desintegrant espontàniament, amb gran lentitud. La seva vida mitjana és de més de deu mil milions d'anys! Avui dia ja se li han trobat aplicacions per a làmpades especials i en metal·lúrgia serveix per millorar les propietats mecàniques dels aliatges amb magnesi. Però la seva aplicació més important prové de la radioactivitat que posseeix: bombardejant el tori-232 amb neutrons perd dos electrons i s'obté l'urani-233, el que és apte per a la fissió controlada; és l'urani que es fa servir als reactors de les centrals nuclears. Ara bé, l'abundància de tori a l'escorça terrestre és gairebé com la del plom, cosa que el fa força assequible, a més de ser el més apropiat per a aquest fi. Ben cert que Berzelius quan considerà aquest metall sense importància no podia imaginar que el que ell acabava de descobrir acabaria essent una peça clau en la producció mundial d'energia! Però això no li treu gens de mèrit per la seva troballa.

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel.

☐

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐

domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐

xec nominatiu que adjunto

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

☐

Entitat

☐

Oficina

☐

DC

☐

Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta

El llibre de la setmana

Camus; excel·lent, emotiu retorn

Cristóbal Sarrias

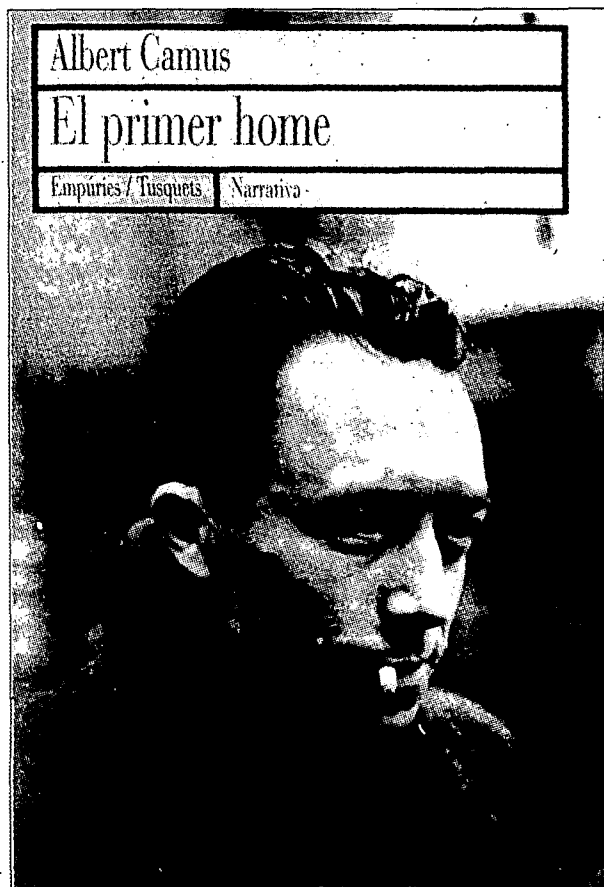
Coneixíem l'existència d'un últim quadern d'Albert Camus, rescatat del fang i les restes de l'accident en el qual va morir, en un gèlid capvespre a Normandia. Eren unes pàgines en les quals se sospitava que havia posat molt de si mateix, tal vegada pressentint que era el darrer que escrivia. Però fou un testament vedat a la curiositat general, perquè la seva vídua el va amagar curosament durant més de trenta anys.

La seva filla, però, sense por a traïr el perfeccionisme estilístic del seu pare l'acaba de lliurar a la premsa.

Albert Camus no era un home que dissimulés les seves preocupacions i els seus interrogants no resolts. L'autenticitat va donar sempre sentit a la seva vida i a la seva obra literària. I mai no va amagar els seus orígens humils, arrelats en els barris marginals d'un Alger sacsejat per les tensions socio-polítiques, i en una família marcada per l'empremta de la ignorància i l'emigració. A tota la seva obra es reflecteix constantment el clima en què es va gestar la seva personalitat, i no dissimula allò que va condicionar les seves opcions personals en la seva militància política. Tot això li valgué l'odiositat de molts cenacles socials i literaris, en una França retuda als peus dels il·lustres membres de l'existencialisme del Cafè de Flore, i d'un comunisme utòpic i de saló, del Cafè des Meux Magots. No li va importar.

El primer home és l'edició, sense retocs, de la narració inconclusa de la seva pròpia infància i adolescència. S'hi barregen tots els elements del seu discurs interior, amb la força d'un estil que, fins i tot llegit a més de trenta anys de distància, conserva tota la seva força de la seva qualitat literària indiscutible. S'hi uneix l'habilitat narrativa sense concessions a la parafernàlia de ficcions innecessàries, amb l'expressió directa del que ell creu que ha de contar i que reflecteix la realitat de la seva existència. Els seus anys d'infantesa i adolescència van sorgint del retrobament amb un passat que desconeix, però que sospita, a través d'uns records confusos, i de la presència emocionant de la seva mare, sorda i analfabeta, sensible i silenciosa, a la qual professa una extraordinària i meravellosa estima.

L'enorme sensibilitat de Camus, en l'èssorç d'evocació dels seus anys d'infantesa és colpidora. Cada-

Albert Camus, *El primer home*, Empúries/Tusquets, Barcelona 1994, 290 pp.

cun dels detalls de la seva vida de nen i d'adolescent, als suburbis d'Alger, on la ciutat es perd en la pols i la misèria; els seus jocs a la platja, sense més distracció que la de gaudir d'una llibertat absoluta entre la sorra i sota el sol; la seva vida de jove que viu al «carrer», o està subjecte a la fèrria disciplina d'una àvia autoritària; la seva visió de l'escola i dels seus mestres; el contacte amb el fet religiós... Tot adquireix un valor de testimoniatge emocionat, servit amb una sobrietat que recorda els seus millors moments literaris, amb una serena brillantor, que potser no compreguin els qui cerquen arguments complexos i grandiloqüents.

L'obra de Camus va quedar incompleta, però cal agrair que s'hagi publicat, perquè resumeix, tal vegada sense pretendre-ho, el que va ser la cosmovisió d'aquest home essencialment honest, i redimeix de la lectura de tants autors que escriuen des de la més rutinària mediocritat.

La sardana i la dansa

Francesc Mas Ros

Josep Ventura

Parlarem avui de la figura d'aquest compositor en el desè aniversari de la seva mort, esdevinguda el mes d'agost de 1985. Va ser, sense cap mena de dubte, un dels compositors contemporanis més populars, potser fins i tot el més important després de Vicenç Bou.

No obstant seria incongruent voler igualar la gran popularitat de Mas Ros al valor musical de la seva producció. Home senzill i sincer, sempre va ser conscient que la seva música planera i espontània arribava al poble només per gaudir-la com una dansa, i mai no va tenir cap inconvenient a proclamar-ho. El sardanista estimava Mas Ros per les seves sardanes, que portaven alegria a la plaça, i els més primmirats apreciaven també Francesc Mas Ros per la senzillesa del seu caràcter i, principalment, la seva humilitat.

Tot i que la primera sardana ja la va escriure quan tenia 46 anys, la seva popularitat va créixer ràpidament amb *La cançó de la Marta*, la tercera que va escriure però la primera que ho feia sense col·laboració; després va compondre ja seguit, amb més o menys intensitat, i les sardanes que aconseguien més popularitat que les altres anaven sorgint regularment: *En Jaumet i la Maria*, 1947; *Tossa bonica*, 1951; *Joan i Elena*, 1955; *Bella donzella*, 1961; *L'Andreu de Mollet*, 1964; *Petita ofrena*, 1966; *L'amic Homar*, 1969; *L'amic absent*, 1972; *L'ermita de Collbàs*, 1974; *Cinc rossinyols*, 1978 i una llista que podríem allargar o ampliar amb abundor.

La mort de la seva dona, l'any 1976, repercuteix enormement en la seva línia de compositor i potser ja no escriu cap altre èxit important, però tot el sardanisme en pes s'apinya al seu entorn i amb homenatges i mostres generals d'estima, Mas Ros recupera la seva vitalitat i escriu i agraeix amb sardanes les moltes atencions que rep gairebé sense interrupció.

Francesc Mas Ros va tenir els seus detractors; com els havien tingut Bou i altres compositors populars, però és innegable l'empenta que Mas Ros, amb les seves sardanes, va donar al sardanisme, potser avui faltat d'una figura que sorgeixi ara i sostengui aquesta sardana que, a vegades, trontolla.

EL MENÚ DE LA SETMANA

1r. plat

SOPA DE VERDURES AMB FORMATGE

Ingredients:

- 100 gr. d'api, 100 gr. de porro
- 100 gr. de nap, 100 gr. de xirivia
- 100 gr. de bledes
- 100 gr. de pastanagues
- 10 gr. de formatge ratllat

Preparació:

Prepareu una bona sopa amb tots els ingredients. Si hi afegim una mica de carn seria convenient desgriexar-la. Per fer-ho caldrà que la refredeu a una temperatura molt baixa, així el greix formarà una capa a la superfície que s'eliminarà. Escalfeu-la en el moment de servir-la i afegiu-hi el formatge

2n. plat

VEDELLA AMB PEBROTS

Ingredients:

- 150 gr. de filet de vedella
- 3 pebrots verds
- 50 gr. d'enciam
- oli per fregir

Preparació:

Prepareu la vedella a la planxa, fregiu els pebrots verds sencers i acompanyeu-hi la carn, juntament amb l'enciam, amanit amb llimona.

Postre

TARONGES

Ingredients:

- Una o dues taronges

Vi: Vallformosa Vinya Rosada (1994)

Cal. = 510
Gr. de Prot. = 37
Gr. de Lip. = 22
Gr. de Glúc. = 34

Vallformosa

Vins i Caves

Cinema

Una historia del Bronx

(A Tale from the Bronx)

Director: Robert De Niro. **Intèrprets:** Robert De Niro, Chazz Palminteri, Lillo Brancato, Francis Capra.

J.M. Aresté
(Aceprensa)

Robert De Niro, després de fundar Tribeca, la seva pròpia productora, dona el pas de dirigir el seu primer film. Sense les vacil·lacions pròpies del principiant, aconsegueix excel·lents resultats, gràcies a una història propera—ell es va criar en el mateix lloc on transcorre el film—, basada en una obra teatral de Chazz Palminteri. De Niro, conegut sobretot com actor a *Balas sobre Broadway*, de Woody Allen, adapta la seva pròpia obra, concebuda perquè un sol actor interpreti 24 personatges. Els dos actors autors italoamericans es reserven a més a més papers importants en la pel·lícula.

En els anys 50, un noi viu al barri neoyorquí de la Petita Itàlia. Dues figures tenen especial relleu en la seva infància: el seu pare (Robert De Niro), un honorat conductor d'autobús; i el gangster amo del barri (Chazz Palminteri), que exerceix sobre ell una creixent fascinació. Així que es va fent més gran, el noi ha d'enfrontar-se a qüestions que mai no s'havia plantejat: actuar amb criteri propi, i no segons el que diguin la colla dels amics; i estimar, per damunt de convencions socials racistes.

De Niro i Palminteri urdeixen una història d'iniciació a la vida. Els seus primers passos recorden a *Uno*

de los nuestros de Martin Scorsese. Però l'enfocament és completament diferent. Davant el cinisme desencantat de Scorsese, aquí hi ha humanitat i sentiments, banyats en la nostàlgia de la infància. A més a més, es plantegen dilemes morals d'entitat, sense caure en elementals didactismes. La violència es troba present, però no és gratuïtament salvatge ni irracional.

El que és més atractiu del film, per damunt de les excel·lents ambientació i fotografia, són les relacions entre els personatges. El protagonista —molt ben interpretat per dos desconeguts, el nen Francis Capra i el jove Lillo Brancato— sembla com si tingués dos pares. Un, el veritable, tracta de conduir-lo pels camins d'una vida honesta. L'altre, malgrat ser un delinqüent, no busca en ell un successor o imitador; li dona feina poc qualificada, a l'hora que l'ajuda a forjar-se la seva personalitat. Els sentiments paternalistes pugnen en el gangster amb la seva natural desconfiança envers tothom, fins a aconseguir un dels moments més assolits de la pel·lícula.

Crònica televisiva

La realitat catalana, sense fronteres

Miquel Àngel Codina

Els dies 10 i 11 de setembre, Diada Nacional de Catalunya, TV3 i Catalunya Ràdio van emetre per primer cop via satèl·lit amb l'objectiu de fer arribar les seves imatges i sons als 400.000 catalans que resideixen a l'estranger. El satèl·lit, que refermà la projecció exterior de Catalunya, va permetre gaudir del millor que ha produït la televisió autonòmica catalana. Hi van destacar una edició especial de *Persones humanes*, de Mikimoto, capítols de les sèries *Oh! Europa*, de Dagoll Dagom i *Xoool!*, del Tricicle i un programa de la sèrie protagonitzada per Lloïl Bertran. Aquesta programació va anar precedida d'una salutació del president de la Generalitat, Jordi Pujol. Les emissions es van rebre a Europa i nord d'Àfrica a través del satèl·lit Eutelsat «Hot Bird I» i al continent americà pel Galaxy IV i Intelsat K. Aquesta experiència és una prova per a una emissió regular a partir del 1996.

Amb motiu d'aquest gran esdeveniment cultural, TV3 va oferir dins el seu espai *30 Minuts* un interessant reportatge titulat *Sense fronteres*, realitzat per Josep Ros i Ramon Vallès. S'hi efectuà un recorregut pels preparatius de la primera emissió per satèl·lit de Televisió de Catalunya —que va coincidir amb el 12è aniversari del naixement de TV3— i s'hi analitzaren també les contradiccions entre l'evolució tecnològica i el marc legal, que sovint es defineix després. El director de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), Jordi Vilajoana, va afirmar que «això permetrà que ens coneguim més a fora, que sapiguem què fem i com pensem. És força positiu. En el nou marc tecnològic, de gran canvi, no té sentit voler mantenir unes estructures proteccionistes».

Per la seva banda, Vicent Partal, director de l'Infopista Catalana-Internet, va dir en el reportatge que «qualsevol llengua que aconsegueixi articular un marc coherent de relació comunicativa esdevindrà una llengua moderna que tindrà el seu espai, però no sols nacional sinó també mundial perquè d'ara endavant l'espai de comunicació no serà cap endins sinó cap enfora. Una nació serà reconeguda com a tal en funció que existeixi des del punt de vista comunicatiu». Catalunya ja hi ha donat el primer pas.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.25 *Testimoni:* meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 11.00 *La Missa:* amb la participació de la Coral Veu de la Terra, de Vimbodí (Conca de Barberà, arquebisbat de Tarragona), sota la direcció de Jorge Alberto Echeverry; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios.*

CANAL 33

Dissabte 10.45 *Signes dels Temps:* El programa presenta tres emissions especials d'inici de temporada. La segona tindrà el contingut següent:

- Comentari de l'actualitat eclesial al món i a casa nostra.
- «El poder i la glòria». Segon capítol de la història de la implantació i presència de l'orde del Císter a Europa.
- Comentari i presentació de l'Evangeli del diumenge.

(Director: Josep-Maria Pont).

Diumenge 00.30 *Signes dels Temps:* (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64.)

Creure avui: No hi ha programa fins a l'octubre.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)**Cada dia:**

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a divendres:

23.00 *Nen, no em tiris sorra* (Magazine).
01.00 *Dietari de música i músics*.
01.05 *Ràdio Vaticana*.
01.25 *Espurna d'alba*.

Dilluns

22.00 *Diàleg d'Església*.
22.30 *Ara va de barris*.

Dimarts

22.00 *Versió original*: entrevistes sobre qüestions d'actualitat general, observades des d'una perspectiva cristiana.
22.30 *Perfil*.

Dimecres

22.00 *Sisters & Brothers*.

Dijous

22.00 *De persona a persona*.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església*.
22.30 *Sisters & Brothers*.

Dissabte

22.00 *Blue Velvet*.
23.00 *Paraules d'amor*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

Diumenge

22.00 *La Gran Via*.
23.00 *Paraules de música*.
00.00 *Estel de colors*.
00.30 *Dietari de música i músics*.
00.35 *Ràdio Vaticana*.
00.55 *Espurna d'alba*.

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)**Diumenge**

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)**Diumenge**

10.00 *La música religiosa: Anthems i Serveis. Praise the Lord, O Jerusalem, anthem Z 46*, de Purcell.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)**Diumenge**

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)**De dilluns a divendres**

20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Letra y música*: de temes religiosos.
09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.
22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)**Diumenge**

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)**Dissabte**

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)**De dilluns a divendres**

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)**Diumenge**

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)**Diumenge**

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Gemma Solera, del departament d'Emigració de Càritas diocesana de Barcelona, amb motiu del dia de les emigracions; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)**Diumenge**

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)**Diumenge**

09.45 *Vida i esperit*.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)**Divendres**

De 20.00 a 20.30h. *La punta*: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)**Dissabte**

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)**Dissabte**

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)**De dilluns a divendres**

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vil·la Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). **Ràdio Arenys de Mar** (diumenges 9.15h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Begur** (diumenge 9.30h). **Ràdio Besalú** (diumenge 11.30h). **Ràdio la Vall** (dimecres 21.00h). **Ràdio les Planes** (dissabte 17.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimarts 14.30h). **Ràdio Sant Joan** (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). **Ràdio Arenys de Mar**

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)**Diumenge**

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)**Diumenge**

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)**Dissabte**

De 07.00 a 09.00h. *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)**Dissabte**

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)**Cada dia**

20.40 *Rosari*: en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiario*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)**Diumenge**

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)**De dilluns a divendres**

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (divendres 9.00h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Begur** (per determinar). **Ràdio Besalú** (diumenge 12.00h). **Ràdio la Vall** (diumenge 14.30h). **Ràdio les Planes** (dissabte 17.00h). **Ràdio Palafrugell** (dijous 21.00h). **Ràdio Sant Joan** (dilluns 21.30h). **Ràdio Santa Coloma** (per determinar). **Ràdio Sarrià de Ter** (divendres 22.00h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldesona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura i comentari de l'Evangeli del diumenge. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Monistrol de Calders (FM 107.4) dissabte 13

Carta dels amics

Avui he rebut dues cartes. Dues, eh? I la veritat és que estic més content que un pèsol. Una vegada una persona, ara no recordo qui, va dir-me que tenir bons amics és com tenir un tresor. I ara començo a entendre que és la bona veritat. I, si no, per què m'hauria posat tan content?

En Pere i en Lluís m'expliquen tot allò que han fet i fan durant aquestes vacances. Tots dos han anat deu dies de colònies amb un grup d'Esplai. En Pere, a més, ha fet un viatge amb els seus pares, per anar a visitar uns familiars que tenen en una ciutat del sud de França. En Lluís passa uns dies a la platja. Pel què em diuen, s'ho passen molt bé.

Ara mateix els escriuré jo. I això que, no us penseu, em costa escriure cartes. Però, ho haig de fer i de

seguida, perquè per això sóc amic seu i haig de correspondre a la seva amistat. Sobretot els explicaré tot allò que he fet i viscut en el poblet on passarem quinze dies tots els de casa. Dins de la carta hi posaré una postal del poblet, perquè així puguin veure com és de típic i bonic.

Pensar en els amics i compartir amb ells les nostres trifugues i alegries, és una prova de vertadera amistat, i a més, la fa créixer. El pare i la mare tenen amics i amigues de fa molts anys. Jo també en vull tenir. Ha de ser molt trist trobar-se i sentir-se sol. Començo: Estimat Pere...

L'Eixerit

El Set Homes i el Set Ciències (2)

I mentre deia això no us penseu pas que en Set Ciències les tinguéss totes. Per dintre tot ell tremolava de por. Però pensava que només fent el valent i plantant cara podria sortir-se d'aquell mal pas. En Set Homes no se'n sabia avenir d'allò que li estava passant; allò que un altre cridés més que ell li venia molt de nou. Per fi, va dir a en Set Ciències:

—Desafiem-nos a saltar i a veure si saltes més que jo, tu que tant crides.

I dit això, va recular unes quantes passes per prendre embranzida i d'un bot va saltar el roure més alt i ferreny que hi havia al seu bosc. En Set Ciències, que no les tenia totes, va esclafir una gran riallada i li va dir:

—Això no té cap mèrit. Al meu poble ho fan els nens d'un any. Tu ajup un roure d'aquests perquè jo pugui estendre la vista i veure un bon tros de bosc i perquè pugui calcular on he de caure, i veuràs com jo salto més de cent rouredes sense prendre embranzida.

En Set Homes, que no sortia del seu astorament, va agafar el roure més cepat i amb una mà el va tombar i el va ajeure a terra com si fos una espiga de blat, i va dir a en Set Ciències:

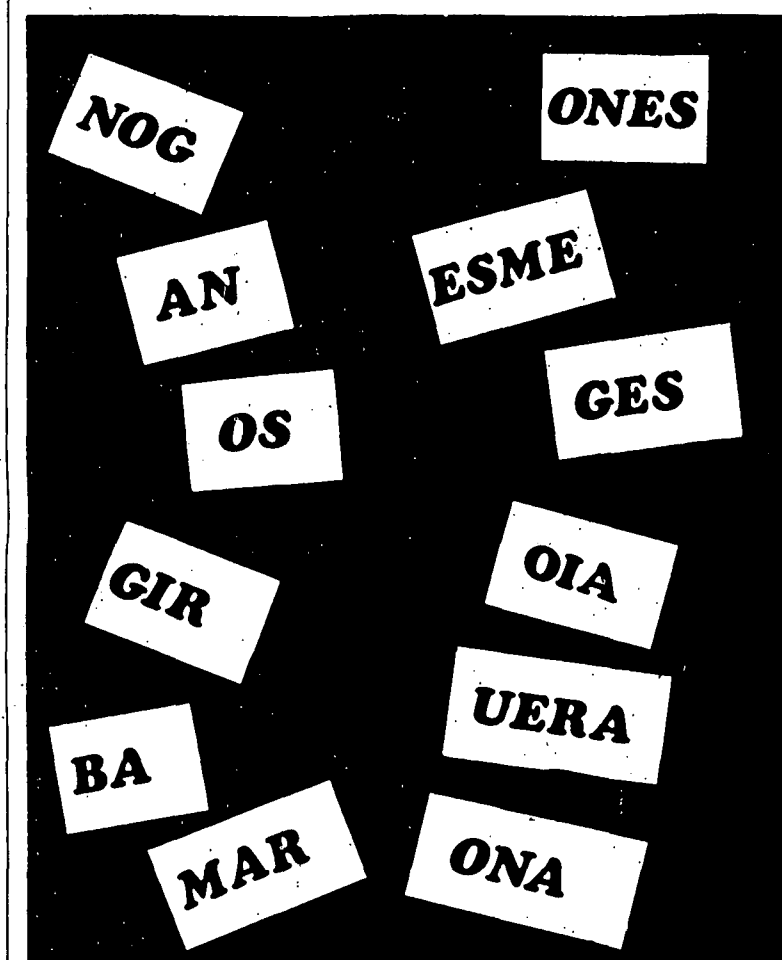
—Em sembla que el trobaràs prou aplanat. No et farà pas nosa per a veure-hi fins a l'altra part de món. Au...! A veure si saltes més que jo...

El murri d'en Set Ciències va agafar-se a les branques més altes del roure i quan en Set Homes el va deixar anar, l'arbre va redreçar-se amb molta fúria i va llençar en Set Ciències tan enlaire que gairebé es va perdre de vista. Quan va caure, va anar a parar damunt d'uns arbres de brancatge molt espès que li van fer com de matalàs i no es va fer mal. Llavors, amb tota astúcia, es va esmunyir per la soca de l'arbre vell, que va semblar que queia com si hagués saltat de debò. Al veure allò, en Set Homes quedà astorat i ben cregut que en Set Ciències saltava molt més que ell. I aquest digué:

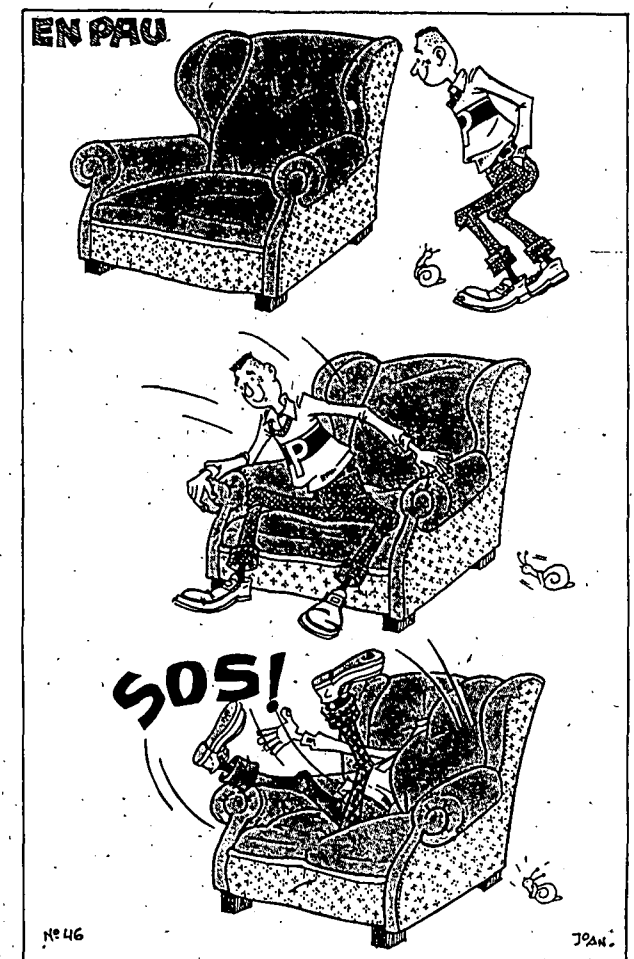
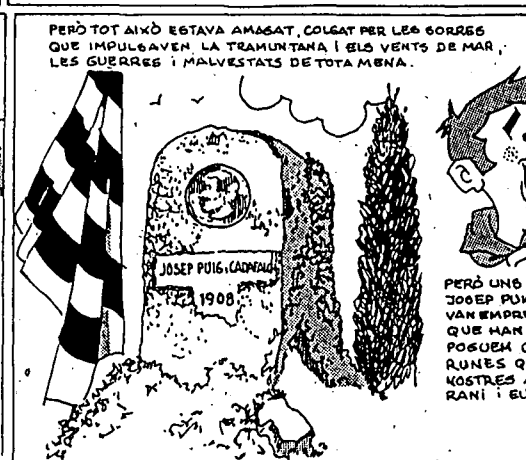
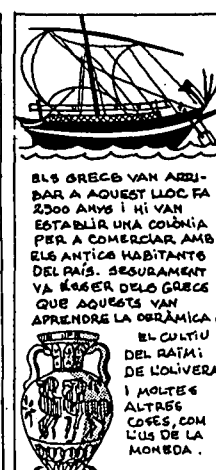
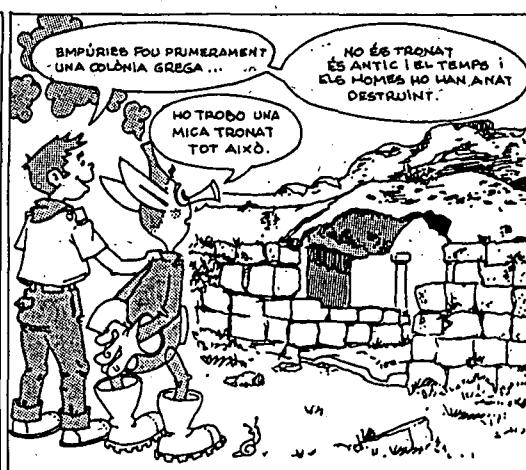
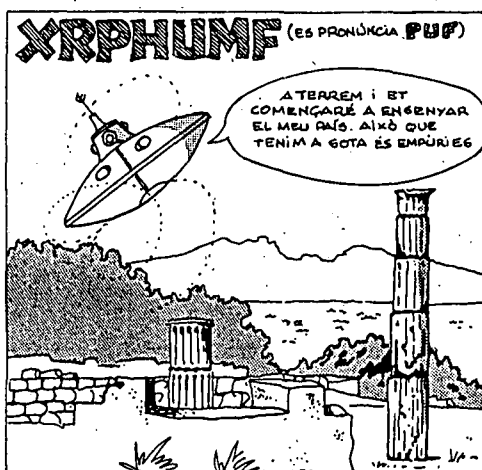
—Eh? Que us ha semblat això? Em sembla que jo quan mamava ja saltava més que ara vós, i tant que voleu presumir. Au! Que em voleu desafiar a alguna altra cosa?

—Doncs sí—digué el gegant—. Us desafio a xiular. A veure com esteu de bufera.

(continuarà)

A veure quants noms de comarques de Catalunya podeu formar amb aquests troços de paraules.

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

RESIDÈNCIA D'ÀVIES: intenció de resoldre les seves necessitats en qualsevol situació, sanitària, social o econòmica. 20 anys d'experiència. Tel. 203 97 40 Isabel.

SENYOR 46 anys molt seriós i responsable, s'ofereix per vigilant, porter, conserge o encarregat magatzem. Sr. Pedro. Tel. 908 44 87 60 (nits).

COMPRO segells, monedes, postals i objc. antics. Tel. 357 83.94.

VENEM pis. P. Mallorca. T. 211 13 27.

S'OFEREIX col·lecció de nades. Tel. 218 95 09 de 8 a 10.

S'OFEREIX habitació noia. Tracte familiar i seriós. Tel. 211 29 70.

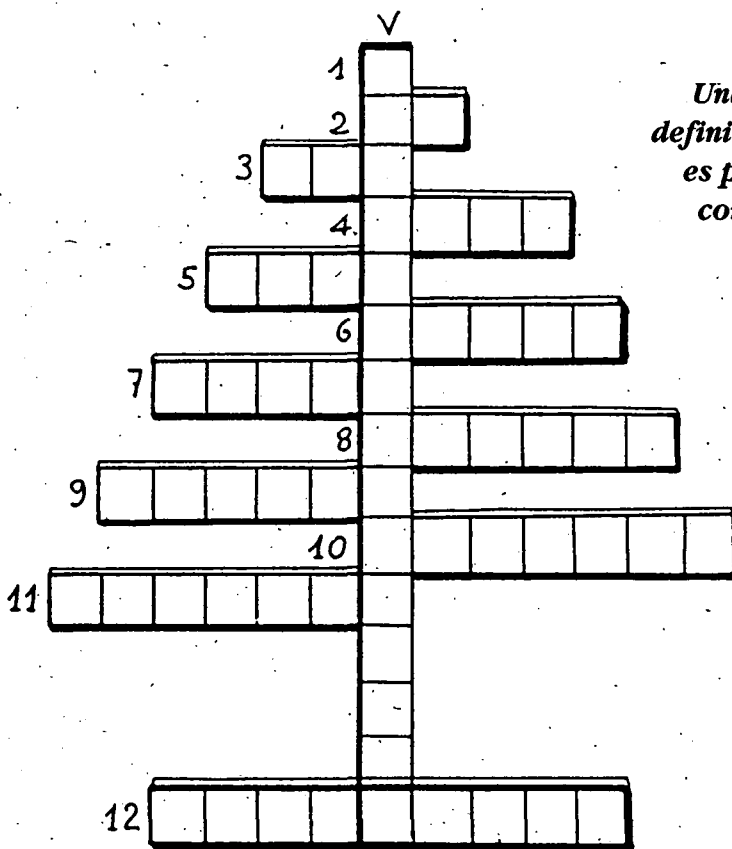
DISA us ofereix servei assistencial a domicili, 3a. edat, 24 h. al dia, 7 dies a la setmana. Te. 454 63 00. Urgències: 908 94 20 89.

ZONA MERIDIANA - Fabra i Puig. Sr. lloga a estudiant amb referències hab. molt silenciosa. Dret a bany i rentadora. Ben comunicat, a 2 min. metro, bus i trens. Tel. 340 72 14 de 19 a 23 h.

S'OFEREIX noi aux. clínica per tenir cura de gent gran. Tel. 454 48 10 de 12 a 13 i de 22 a 23 h.

ENCREUATS

per Rosa Collell

L'AVET

Una paraula vertical, segons la definició i a dreta i esquerra, com es pot veure en el dibuix han de coincidir els mots amb la lletra de la vertical també segons la definició.

LA VERTICAL: De manera correlativa.

1. Cent.
2. Llengua occitana.
3. Temor.
4. Casta, ralea.
5. Associació de cecs.
6. Ratlla.
7. Parany.
8. Preparat obtingut per infusió o

9. Nom masculí.
10. Resta, senyal.
11. Última del terciari inferior situat sobre l'eocè.
12. No té amb els altres l'atenció deguda.

Solució:

La vertical: Correlativament.
1. C. 2. Oc. 3. Por. 4. Raca.
5. ONCE. 6. Línia. 7. Tram-
pa. 8. Tisana. 9. Octavi.
10. Vestigi. 11. Oligocè.
12. Desatenta.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM	145 pts.
ADREÇA	290 pts.
POBLACIÓ TEL	435 pts.
PREU LÍNIA SETMANES	580 pts.
	725 pts.
	870 pts.
	1.015 pts.

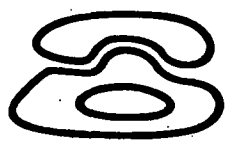
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que hauréu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

TELÈFON DE LA SALUT MENTAL

FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon

(93) 427 44 22

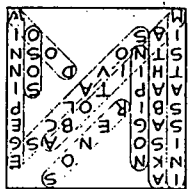
El servei que es dona des del Psicotelèfon és anònim, gratuït i inspirat en els principis de l'Humanisme Cristià.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

DEIXANT A PART ELS LLACS QUE COMPARTEIX AMB USA, BUSCA EL NOM DE 9 LLACS SOLAMENT CANADENCS

I A E L K U C S I K
N K N A I A O G P E
I S O I Z N I I S G
S A G C E A S C A E
S B I R I M L O L P
A A P E S A G A V I
T H I S V U D L N N
S T N O U A P O I N
I A S L L U I S O I
M H A W I L O A T W

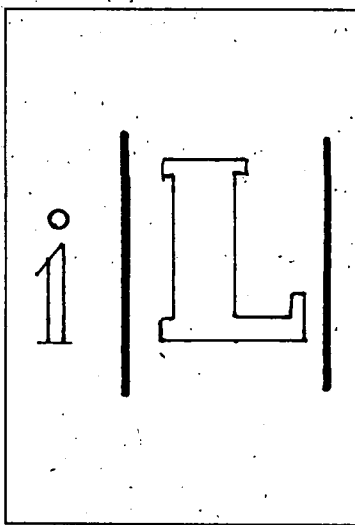

Osos. Esclavos. Winnipeg. Athabaska.
Renos. Wood. Manitoba. Nipigon.
Mississini.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

ÉS DE CONFIANÇA?

Solució al 834

Doncs separa L S
Doncs separa'ls

FILATÈLIA

per Enric Graupera

JOAN I, duc de Brabant

Bèlgica, va posar en circulació, a l'any 1994, una sèrie de tres segells dedicats a la història d'aquest país. Sèrie bonica i assequible. Joan I, va néixer el 1254, va ocupar el tron el 1267. Dins la lluita per la conquesta del ducat de Limbourg es posà al costat del príncep-bisbe, Enric de Güeldres, lluita que va vèncer a la batalla de Worringen el 1288. En aquest segell hi veiem un torneig organitzat amb motiu del casament de Joan II amb la filla d'Eduard I, rei d'Anglaterra (8 juliol 1290). Va morir en un torneig amb el duc de Bar, als quaranta anys, el 3 de maig del 1294.

ESCACS

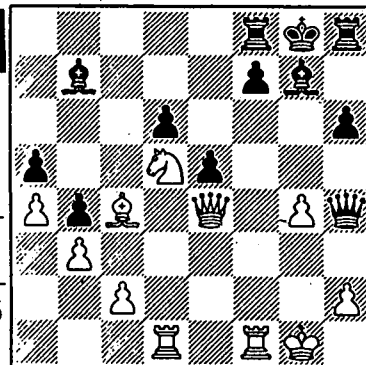
per Jaume Mora

Diagrama 604

Blanques juguen i guanyen
Sempre plou sobre mullat.

Solució al diagrama 603

1 AxP+ CxA, 2 P6C C1A, 3 D5C D2D, 4 C5A AxC, 5 TxA D3R, 6 T8T+ RxT, 7 TxC+ 1-0

Generalitat de Catalunya

Campanya d'ajuda humanitària

EUROPA X BÒSNIÀ
Catalunya X BÒSNIÀ

⁽⁹³⁾
 412 62 04

APORTACIONS ECONÒMIQUES
C.C. "Europa per Bòsnia"
Núm. 2100-0343-13-0200204004 de La Caixa

Què puc fer per Bòsnia?
Més informació:

 900 300 500

afinant

Llindar

Cristianisme i cultura de la tolerància*

Manuel Valls i Serra
director

El mot *fonamentalisme* va servir, a principis d'aquest segle, per identificar aquell moviment nascut en el si del protestantisme americà que es caracteritza per una lectura literalista de la Bíblia. En aquests darrers anys, però, el seu sentit s'ha anat estenent, sovint indiscriminadament, a d'altres àmbits. És parla del fonamentalisme islàmic, i fins i tot del fonamentalisme catòlic. Tot dins el mateix sac. En darrer terme tot el que fa referència a *religió* acaba essent associat a aquest mot. Hom té la impressió que la ideologia del *laïcisme*, avui imperant a l'Europa occidental, ha trobat una nova expressió per desqualificar els qui pensen i viuen diversament. Perquè l'acusació de *fonamentalisme* la majoria de les vegades il·lumina ben poc sobre la naturalesa del problema al qual pretén referir-se i en canvi esdevé, això sí, una arma ideològicament eficaç en contra de la religió.

Tot intent de posar en qüestió la modernitat secularitzada, en la seva pretensió d'emancipar, absolutament, la raó de la fe, és titllat de *fonamentalisme*. Com més *laïcitzat* i *mundanitzat* sigui el món, millor. Així, un grup, un moviment o, fins i tot una Església, que afirmi la identitat catòlica per mitjà d'una conversió interior i una vida de comunitat, reconstruint així una base, real i efectiva, culturalment significativa, de *socialitat* cristiana, resulta que és acusat de *fonamentalista*.

Per al laïcisme, tant el fe-

nomen moral com el fenomen religiós pertanyen a l'esfera de la subjectivitat. No tenen cap ciutadania en la dimensió de l'objectivitat. Davant d'això cal que ens preguntem si no ens trobem, paradoxalment, davant d'un plantejament intolerant. Perquè el cristianisme, i en concret l'Església catòlica, reconeixen el principi de la laïcitat, però aquesta no pas entesa en el sentit de la negació d'un pont que relacioni el món amb el Transcendent. La vida té un significat objectiu. I l'Església l'anuncia i en reclama el seu reconeixement, sense imposar res a ningú (com si ella disposés avui d'un poder per fer-ho!), però advertint a tots del risc del *relativisme* i del *nihilisme*. És precisament el decantament de la cultura europea, i occidental en general, en aquesta direcció, que ha provocat, com a reacció, els fonamentalismes extremitistes.

«El nihilisme —ha escrit Jean-Marie Doménach— no és el culte al no-res, sinó l'odi al que té sentit, una aversió que ateny a tots aquells que creuen que val la pena dedicar la seva vida a una causa i sacrificar-se per ella si cal... Els cops infligits a l'espiritual, a la pàtria, al sagrat, degraden els qui els provoquen

més que no pas els qui els reben, i la demagògia de la irrisió porta a poc a poc un poble a l'avversió envers si mateix». Davant d'això cal afirmar que els valors de la modernitat no són falsos, però que separats de l'arrel de la seva vitalitat —Déu— acaben essent concebuts de manera exclusivament *immanent*, i a la fi, desemboquen en un carreró sense sortida. Aleshores és quan la reacció no es fa esperar: retorn al *fonamental*, apologia de la identitat i de la puresa racial... i de la irrisió dels valors es passa, com assenyala el mateix Doménach, a l'exaltació de l'ordre i al fanatisme, és a dir, a l'extrem contrari.

L'afirmació de la *tolerància*, sense cap mena de matis, identificada amb relativisme o indiferència a ultrança, pot ser tan mortífera com el fanatisme d'alguns fonamentalistes, perquè tot i esdevenir una ideologia que predica la *multiplicitat* de les possibilitats d'opció, no deixa, en canvi, emergir cap opció per la qual valgui la pena renunciar a totes les altres. Qui, acollint-se a aquest pluralisme i a aquesta multiplicitat, escull una de les opcions existents i la proposa a la resta, és immediatament desqualificat o esdevé sospitós. Això no és just. Més

encara, és símptoma d'una greu *intolerància*. I és una trampa. D'aquesta manera, en nom de l'anomenada *cultura de la tolerància* s'arriba a declarar *inacceptable* una opció com la de l'Evangeli. Que hom descobreixi aquest tresor en el camp de la vida i ho vengui tot per adquirir-lo, apareix no solament com una estupidesa, sinó fins i tot com un perill.

La promoció d'una cultura de la tolerància, com ha escrit el teòleg Ellero Babini, autor de l'interessant volum *La antropologia teològica di H.U. von Balthasar*, «no passa a través d'una relativització de la centralitat i de l'absolutesa de la redempció aconseguida en Jesucrist, únic Mitjancer... sinó que passa per la capacitat i el coratge de saber pronunciar el nom de Jesucrist, palésant-ne al mateix temps la singularitat i el valor universal... Per Ell tots nosaltres ens sentim judicats i perdonats, salvats. Ens descobrim pecadors i ens sentim aollits, reconciliats. Esdevenim així capaços també d'acollir i de valorar l'altre home que viu al nostre costat i que esdevé el nostre *proïsme*, encara que sigui distint de nosaltres».

En el cristianisme l'altre no és només *tolerat*, sinó aollit i valorat, àdhuc en la seva diversitat. Aollit i valorat en el Crist, centre del cosmos i de la història, redemptor de l'home. Perquè Jesucrist és la plenitud de la veritat, capaç d'assumir en ell i de valorar tota veritat humana parcial, tot valor relatiu.

* Article publicat a C.C.; núm. 663, amb data de 4 de juny de 1992

La comunitat de Sant Egidí treballa intensament per aconseguir un clima de diàleg i tolerància entre els pobles. La foto ens mostra el moment de la signatura a Roma d'un «contracte nacional» per part dels principals partits algerians, comprès el FIS, a iniciativa d'aquest moviment cristià i que després va fracassar

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Aproximació al pare Vallet (1)

Del llibre extens i documentat que el pare Antoni Sospedra ha dedicat a la vida i a l'obra del pare Vallet (1883-1947), m'han atret, especialment, els capítols dedicats a l'expansió dels exercicis espirituals i a la creació de les lligues de perseverança en els anys vint. En aquell primer Vallet hi ha una força espiritual i un dinamisme evangelitzador que connecten amb la necessitat avui sentida per tants d'una pastoral més kerigmàtica, més càlida, més popular. Me'n faig ressò aquí com a petita contribució al coneixement d'un dels grans apòstols de la Catalunya moderna. Els de la meua generació encara en tenim una certa memòria històrica: hem conegut bons cristians que li devien el retrobament de la fe. Però als més joves no crec que els digui ja gran cosa el nom del pare Vallet.

La biografia de Sospedra arrenca de la conversió del jove Paco Vallet a la Barcelona del 1900. Va ser un fet sorprenent: havia acabat la carrera d'enginyer, estava promès, tenia tot l'aspecte —anota el biògraf— d'un dandi dels que anaven a «fer goma» pel Passeig de Gràcia... quan, de cop, va sentir que tenia el cor buit. Va ser mossèn Eudald Serra, aleshores prevere novell, qui, en aquell moment de crisi, el va encaminar a fer exercicis espirituals a la Cova de Manresa. Els seus amics ho atribuïren a una nova bogeria: l'anomenaven, fent barrila, *vellet boig*... Però «Allí del gran naufragi va surar... / allí la seva fe ressuscità», com escriuria més tard ell mateix en el seu *Poema d'Amor i de la Vida*. No va ser un foc d'encenalls, com molts pensaven. El jesuïta pare Magí Ginesta l'acollia ben aviat entre els seus, novicis de Gandia.

Sorpren la claredat amb què Vallet, ja en la seva etapa de

En aquell primer Vallet hi ha una força espiritual i un dinamisme evangelitzador que connecten amb la necessitat avui sentida per tants d'una pastoral més kerigmàtica, més càlida, més popular

formació, analitza la situació religiosa del país i centra el seu interès en una «acció cristianitzadora» a través dels exercicis adreçats —aquest és un dels seus punts originals— als no creients o allunyats de la fe. És il·lustratiu que, en un principi —a Gandia, el 1910— usés el nom d'*Exercicis socials*. Vallet era sensible a les aspiracions del «catolicisme social» que Lleó XIII havia impulsat. El seu biògraf observa que sempre va tenir clar que el regnat de Jesucrist comença ara, en la vida present per al bé actual de la humanitat... Això deixa entendre que, tot i decidir-se, finalment, per la denominació clàssica d'*Exercicis espirituals* més centrada en l'essencial, el pare Vallet no va perdre de vista els aspectes socials de la conversió cristiana.

Sorpren igualment —atès l'ambient de l'època— la llibertat d'esperit amb què, ja esdevingut jesuïta i director de la Casa d'Exercicis de Manresa (1922), emprèn el seu treball pastoral. Diu que «dins de l'Obra, seré el menys jesuïta possible», expressant així el seu desig d'insertar-se en la pastoral diocesana i parroquial. També trobava, amb ímpetu potser simplista però també profètic, que més valia l'acció directa d'evangelització que el treball en els col·legis, les universitats, els observatoris i els laboratoris del seu orde.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La confessió

El sagrament de la penitència rep sovint el nom de *confessió*. Sens dubte, perquè el fet de dir els pecats té un èmfasi especial en aquest sagrament que Crist instituí per al perdó dels pecats comesos després del baptisme. La *confessió* es una de les parts del ritu de la penitència. Serví, però, per designar la totalitat dels sagraments. Perquè la *confessió* dels pecats —realitat ben penitencial— fou considerada una veritable penitència en si mateixa.

Però, a l'Escriptura, *confessió* té dues significacions. Es tracta del que s'anomena *confessió de fe*. És a dir, professió creient. I, per això mateix, cant de lloança, d'acció de gràcies, de reconeixement i d'adoració a Déu Creador, Salvador i Vivificador. Reconeixement on radica el principi de la nostra salvació.

La *confessió dels pecats*, de les nostres mancances, culpes i omissions arrenca del primer aspecte. No és en va que el ritual de la Penitència insisteix, una i altra vegada, en la bondat i la misericòrdia de Déu per fer-nos adonar del significat real del pecat i per moure'ns a un penediment sincer que ens restauri, a través del ministeri que Crist ha confiat a la seva Església, com a fills del Pare, germans del Crist i temples de l'Esperit Sant. Perquè reconeixem la bondat de Déu, reconeixem els nostres pecats.

Impromptu

Oriol Camps

Mai no és tard per penedir-se...

Per una notícia perduda entre les *breus* d'un diari, m'assabento que una tal senyora Norma Mc Corvey, que l'any 1973 va aconseguir que el Senat nord-americà aprovés el dret a l'avortament, ha reconegut el seu error i des d'ara dedicarà tot el seu esforç personal per salvar de la mort el major nombre possible de no-nats.

La notícia afegeix que la senyora Mc Corvey ha estat batejada pel líder del grup antiavortista anomenat Operació Rescat. Això, en la *breu* queda una mica confús... Però queda clar que ha necessitat més de vint anys per rectificar les seves conviccions d'aleshores. Mai no és tard per a la rectificació i el penediment.

Però seria bo que els nostres prò avortistes, les i els que frenèticament reclamen el reconeixement d'aquest «dret», es convencessin, com la senyora Mc Corvey, que reclamen quelcom que va contra tota llei: la natural i la divina, clarament expressada en un dels manaments: *no mataràs*.

Per què lluitar contra la pena de mort, que els juristes consideraven, un acte de defensa, si volen instaurar-ne una altra precisament contra innocents que no es poden defensar?

La senyora Mc Corvey ha necessitat vint anys per penedir-se. També els esperaran els avortistes d'aquí per adonar-se del greu mal que han causat a la humanitat?

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Jerusalem 3.000 anys

Amb gran solemnitat els jueus han començat les celebracions del tres mil aniversari de la ciutat de Jerusalem, que arrenca des de la seva conquesta i consagració com a capital i esperança d'Israel pel rei David.

El setmanari *Aurora* —degà de la premsa israeliana en castellà— es lamenta que en els actes inaugurals i oficials del tercer mil·lenari que els jueus han celebrat en la ciutat santa no hi hagin acudit més representacions d'altres països o nacions. De 70 ambaixades invitades a l'aniversari, 18 feren acte de presència.

La motivació d'aquesta freda absència és òbvia, atès que una presència indiscriminada d'ambaixadors als solemnes actes commemoratius, hauria donat peu a reconèixer Jerusalem com la capital política i religiosa de l'Estat d'Israel, cosa que mai no ha admès el món àrab.

De fet, en la mil·lenària història de Jerusalem, hi coneixem moltes guerres, conquestes i reconquestes, lluites sagnants i reivindicacions.

Avui, des d'una perspectiva religiosa, Jerusalem és una ciutat santa per als fidels de tres religions monoteïstes: l'hebraisme, el cristianisme i l'islam. Això fa que en el procés de pau àrabo-israelí, la

sobirania sobre la ciutat, sigui una de les qüestions més difícils de resoldre. Cal tenir en compte també que per als cristians nadius (la majoria palestins), igualment que per als jueus i per als musulmans del lloc, Jerusalem no sols és una ciutat santa, sinó també la ciutat on han nascut, on viuen i treballen, fet del qual procedeix el seu dret a continuar vivint-hi lliurement, amb tots els drets que d'això se'n deriven.

El 14 de novembre de 1994, els caps de les comunitats cristianes de Jerusalem es reuniren en un *conclave* per discutir l'*status* de la ciutat. Al final, feren pública una declaració oficial. En ella, entre altres coses, es diu: «Jerusalem és un símbol —i una promesa de la presència de Déu— de fraternitat i de pau per a tota la Humanitat, en particular pels fills d'Abraham: hebreus, cristians i musulmans. Ningú no pot apropiarse'n en exclusiva. Cal considerar, sense discriminacions, les aspiracions religioses i nacionals dels altres, a fi de retornar a la ciutat el seu caràcter universal, i fer-ne un lloc de reconciliació per a tota la Humanitat».

S'assoliran aquests objectius i aspiracions? Se'n pot dubtar. En tot cas, resta l'interrogant.

JOAN D'ARQUER

Seminarista de la diòcesi de Barcelona

Taizé diu no a la desolació espiritual dels joves

Una setmana més Taizé ha acollit joves d'arreu del món. Són joves que hi van per primera vegada o per sisena. Tant se val. Repetiran l'any vinent o restaran ja captivats per sempre de l'esperit de reconciliació i comunió. I aleshores aprofitaran qualsevol cap de setmana llarg, la convocatòria de la Trobada Europea d'enguany a Wrocław (Polònia) o qualsevol període de vacances per perdre's a Taizé.

Arriben i escriuen de seguida a casa, als amics, a la seva comunitat o a la seva parròquia. S'hi queden una setmana o dues o un mes. Però aquest passat mes d'agost, la comunitat de Taizé ha admès un nou germà que s'afegeix als més de cent que formen la comunitat. L'ha admès per restar ja per sempre en la seva vida a Taizé. Ve d'un país molt llunyà: Indonèsia. El compromís és viure en la simplicitat i anunciar des del silenci, des de l'encontre amb els més pobres, des de la comunitat, des de l'eucaristia i des de l'escolta de la Paraula de Déu que la reconciliació és possible, que no hi ha camins absolutament divergents, que encara és viu l'esperit de comunió.

Són els cinc camins per arribar a Jesucrist Ressuscitat que proposa un dels germans de la comunitat. «Pau a vosaltres»

«Quan l'Església escolta, cura, reconcilia, esdevé el que és millor d'ella mateixa, reflex clar d'un amor, i més encara, un abisme de consol. Mai distant, mai a la defensiva, alliberada de severitats, l'Església pot irradiar la humil confiança de la fe fins en els nostres cors humans»

va dir als deixebles i no els va preguntar per què l'havien traït, per què tenien por, per què s'havien escampat. Els va dir que perdonessin sempre i al llarg de totes les generacions per tal que el perdó de Jesús que ve del Pare sigui universal

i complet (cf. Jn 20,19-23).

En canvi el nostre món sofreix avui encara: a Bòsnia, a Croàcia, a Sèrbia, a Sud-àfrica, a Bangla Desh, al Brasil, a Xile, al Perú, als suburbis de Mèxic, arreu hi ha violacions i atacs contra la integritat de la persona humana. Déu mira i sofreix. També aquest agost passat la comunitat de Taizé rebia un fax de la Xina, d'un jove que hi havia passat uns dies i que explicava com havia pogut anar a Alemanya i comprar Bíblies i com les havia pogut repartir al seu país, malgrat la repressió religiosa que hi ha. Ara estava malalt, però content

d'haver pogut fer això abans no s'agreugi la seva malaltia.

Jesús «coneix l'aspiració humana d'una pau interior, Jesús, el Crist, no ens abandona mai a l'angoixa d'una solitud, on no hi ha res més que tedi, melangia i tristesa», ha escrit el germà Roger.

També aquest estiu ha llegit, en el llibre d'un teòleg cristià de reconeguda vàlua, que ens trobem en un moment de «desolació espiritual». «Què vol dir això?» es pregunta el germà Roger. I continua escrivint: «l'Església (es) juga la seva credibilitat, sobretot ara quan, en algunes regions del món, es produeix un allunyament de la fe. I quan el Crist crida, qui pot negar-s'hi? Quan l'Església escolta, cura, reconcilia, esdevé el que és millor d'ella mateixa, reflex clar d'un amor, i més encara, un abisme de consol. Mai distant, mai a la defensiva, alliberada de severitats, l'Església pot irradiar la humil confiança de la fe fins en els nostres cors humans».

La comunitat de Taizé s'ha compromès a descobrir què vol dir aquesta expressió de «desolació espiritual» i a trobar-hi camins per fer créixer la confiança «en les joves generacions» per tal que «una llum d'Evangeli, per molt tènue que sigui, (obri) una escletxa en la nostra foscor». En aquestes «joves generacions hi ha alguns que es mantenen allunyats d'aquesta comunió que és l'Església». Es troben desolats, abandonats,

profundament afligits i perduts enmig d'un món en el qual els somnis no es compleixen, del que no se'n pot esperar res, perquè tot passa i res no està definit. Tot canvia constantment. La pau no és possible i la fraterni-

tat humana trontolla. L'esdevenidor apareix desconcertant, una qüestió sense resposta previsible. «¿Tenim el cor prou ample, la imaginació prou oberta, l'amor prou viu per entrar en aquesta via d'Evangeli: sense deixar passar un dia, viure reconciliats?».

¿Com afrontar, doncs, aquesta desolació espiritual, aquest desert de la vida interior de l'ànima? Essent els cristians, els místics del tercer mil·lenni. «Atents a la construcció de la família humana tants pobles són com la figura misteriosa del "servidor sofrent": humiliats, maltractats, sense res que atregui l'atenció, són ells qui carreguen amb les nostres malalties».

Dins el jove hi havia sofriment quan va preguntar Jesucrist «què em falta encara?» (Mt 19,20). «Allà on siguem, incansablement el Ressuscitat ens busca i sempre ens troba. El sentim trucar a la nostra porta quan ens diu: vine i segueix-me!». A casa nostra, també haurem d'afrontar el repte de continuar dient als joves de les nostres parròquies, moviments i comunitats, que seguir Jesús val la pena, que no ha d'haver-hi lloc per a la desolació espiritual. Que ens hem d'acompanyar en la pregària, que l'Evangeli és un llibre viu i per fer-ne vida. Que entre tots hem de trobar en l'Eucaristia l'espai

d'encontre joïós amb el Ressuscitat. Que els nostres pobres reclamen un gest d'esperança i il·lusió.

Taizé no vol forçar els joves que s'hi apropen a ser punts de reconciliació i encontre en les seves comunitats, parròquies o moviments. Els proposa que «per molt pobres que siguem, no apaguem el foc, no apaguem l'Espe-

rit. En ells brilla la sorpresa d'un amor», com la sorpresa del jove que va anar a trobar Jesús. ¿Quants joves es troben ja a punt de dir sense dubtes, de seguida, aquest setembre mateix, com Maria davant l'àngel, que sí, que resten disponibles per venir amb Jesús i seguir-lo? ¿Quants joves afrontaran el repte que els fa el Senyor, a través de la pregària o l'encontre amb els altres, de donar la seva vida per Ell, tota la vida i al servei sempre dels altres? ¿Quants joves possibilitaran que Jesús tingui més treballadors a la seva vinya? Finalment, ¿quants joves volen dir sí a l'amistat íntima amb Jesús viu des de la castedat de la seva vida, des de l'abandó confiada al seu amor generós que pot omplir tota la pròpia vida?

En la seva carta d'enguany, *Sorpresa d'un amor*, de la qual ací n'hi ha un extracte, el germà Roger de Taizé acaba preguntant: «Jesús, alegria nostra, quan comprenem que ens estimes alguna cosa en nosaltres s'omple de pau i, fins i tot, es transforma. Et preguntem: què n'esperes, de mi? I sabem que sempre ens respon: que res no t'espanti, jo prego en tu, atreveix-te a donar la teva vida».

«Jesús, alegria nostra, quan comprenem que ens estimes alguna cosa en nosaltres s'omple de pau i, fins i tot, es transforma. Et preguntem: què n'esperes, de mi? I sabem que sempre ens respon: que res no t'espanti, jo prego en tu, atreveix-te a donar la teva vida»

Pinzellades

Justo López Melús

Verge de l'Avís

Els decrets de Déu són immutables. Però Déu també pot fer excepcions a les seves lleis, precisament atenent els desigs de la seva Mare. Quan Maria va demanar un miracle al seu Fill a les Noces de Canà. Jesús en principi s'hi negà. —«encara no ha arribat la meua hora»— però després va fer el miracle accedint als desigs de la seva Mare.

Al monestir de Vatopedi, del mont Athos, hi ha un suggestiu quadre, *Panagia Paramythia* o Verge de l'Avís: Maria aparta de la seva boca i subjecta la mà de Jesús. El fet és que els monjos portaven una vida molt dissipada i Déu va decidir castigar-los. Un escamot de pirates vindria de nit i els eliminaria a tots. Assabentada la Verge, es va aparèixer al Superior per avisar-lo. És aleshores quan Jesús ho vol impedir tapant-li la boca. Maria l'aparta i subjecta la mà, i avisa al Superior del perill. Tots els monjos fugiren i se salvaren.

Acudit

SENYOR PRESIDENT: ENCARA QUE MURUROA SIGUI FRANÇA, LES PROVES NUCLEARS LES TINDRIA MOLT MÉS CÈNTRiques, A PROP DE PARIS...

La Trobada Europea del Papa amb joves a Loreto es va unir a Sarajevo

Joan Pau II «anima» 400.000 joves portin l'esperança a Europa

Guillem Farré

LORETO (Itàlia).— Mai Joan Pau II no havia estat un *tecno-Papa* com a la trobada europea de joves de Loreto, el 9 i 10 de setembre. Gràcies a les connexions amb la xarxa informàtica d'Internet i a l'ús del satèl·lit, el Sant Pare va conversar en directe amb nois i noies de diversos punts significatius del Vell Continent, com Santiago de Compostel·la, Belfast a Irlanda, Lituània, Dresden a Alemanya, París, i Sarajevo, que sens dubte va aportar la càrrega emotiva i dramàtica més forta.

Però malgrat l'alt grau de mediatització, el papa Wojtyla no va perdre el carisma de convertir el seu auditori en receptors actius que a la tornada han començat a escampar llavors d'esperança per Europa.

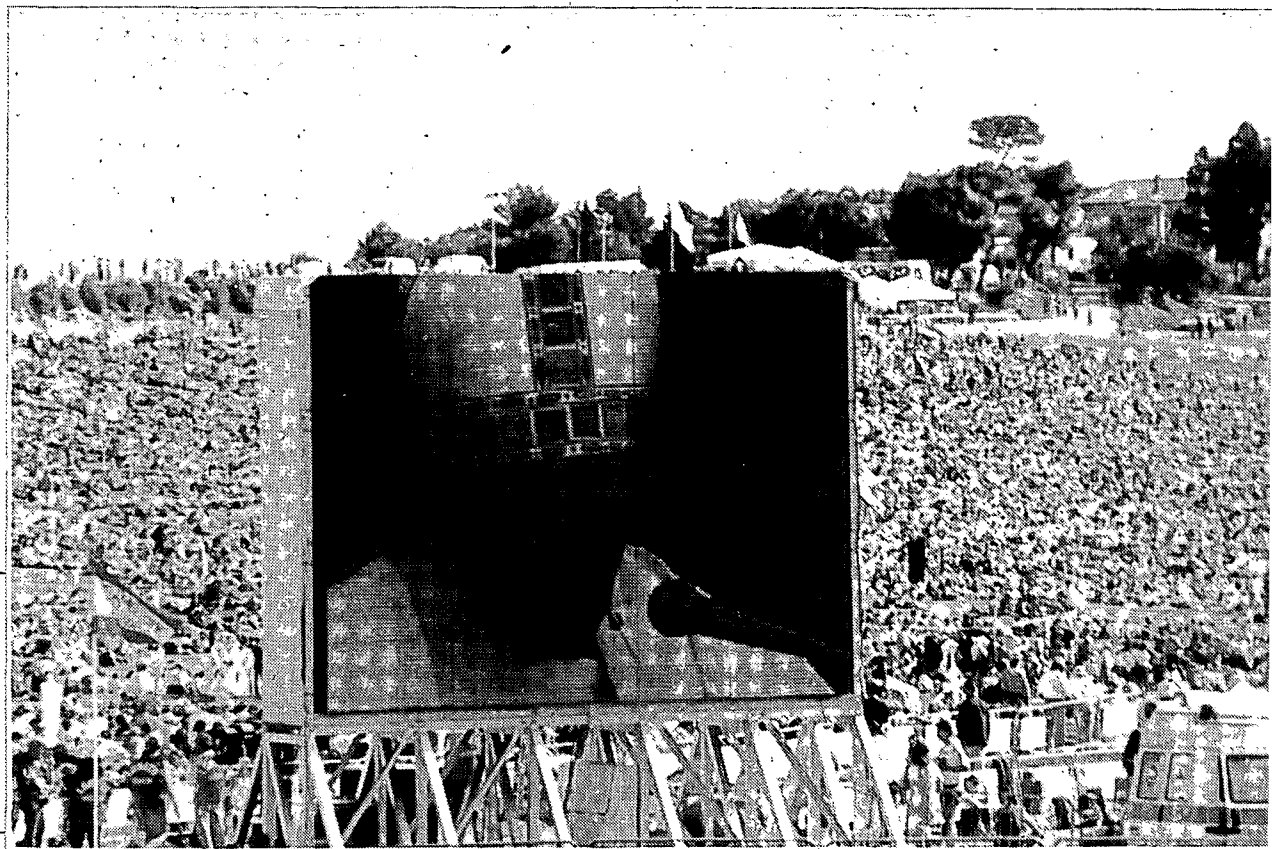
Des de Catalunya no hi ha hagut cap pelegrintatge oficial —perquè la convocatòria va ser precipitada i les dates inoportunes, han declarat alguns responsables de joventut— però s'han organitzat petits grups que van arribar a temps a la cita.

Un d'aquests equips de pelegrins ha estat els 17 joves del grup de voluntariat Màstil i la parròquia de l'Esperit Sant de Barcelona que hi van anar amb Mn. Xavier Pagès, de la pastoral per als sords. El compromís es va prendre a l'agost, i es va concretitzar el divendres 8 de setembre, 24 hores abans que comencés la trobada.

El Papa! el Papa!

Després de més de vint hores de carretera, i passar una nit al carrer davant la parròquia

Una pantalla televisiva de grans dimensions feia més proper el rostre i les paraules del Sant Pare

d'Ancona que inscrivien els pelegrins croats i espanyols, van aconseguir passar al davant fins a la primera línia davant l'altar de l'esplanada de Montorso, que va concentrar els 400.000 joves —segons Protecció Civil Italiana— a la costa de l'Adriàtic.

Hi va haver una espera animada per la música de Gen Rosso, i cap al vespre, «de sobte es va sentir des del fons una remor de crits, com una veu fortíssima que deia: «el Papa! el Papa!». «És una cosa molt especial. Transmet una força... és impressionant»,

recorda Lajos Darva, un dels pelegrins, que per segona vegada es trobava en directe amb Joan Pau II.

«La impressió que el Sant Pare em fa —confessa Geni Capdet, una altra pelegrina— és que m'estima a mi. I durant les connexions transparentava molt com n'és de gran el seu cor, on hi cap tothom. Es notava que patia per cada persona. Va plorar.»

El gran reclam d'aquesta trobada és Joan Pau II. El cap de l'Església catòlica té la capacitat reconeguda de connectar i convo-

car. «Crec que això és gràcies a què preser l'ideal cristià sense circumval·lacions», assegura José Valdavidia, sacerdot i cofundador del moviment Cristianos Sin Fronteras que va portar 200 joves a través d'un pelegrinatge que lligava Silos i Montserrat, passant per Lourdes i l'aplec de Loreto.

Segons Valdavidia, «els joves van al Papa perquè els parla clarament, sincerament directament del Crist, perquè parla dels problemes reals, i, sobretot, perquè compta amb els joves com persones d'esperança, capaces de transformar el món».

Rosa Deulofeu, delegada de joventut del bisbat de Barcelona, ha tomat convençut que les paraules del bisbe de Roma «aporten sols una reflexió teòrica, sinó que denoten que espera molt dels joves, i que empeny a ser forts en Déu i a donar respostes».

«Ahora, continua Deulofeu, és una persona que interpel·la per la profunda pregà que trasllueix, perquè sents que és un home valent i arriscat, i perquè és el successor de Pere, la qual cosa remet a tota la història de la nostra Església».

Eurhope

Els mateixos joves diuen que els inspiren confiança perquè noten que els estimen i confia en el seu suport. Per això Joan Pau II es converteix en una referència on troben llums sobre com canviar el món, en una generació que els ha deixat orfes d'idees i valors.

La resposta del Papa és conseqüent amb el seu estil: «el secret per canviar la societat el mateix de sempre, és un secret antic i no

Fotos: Lajos Darva i Anna Fornau

Vista parcial dels 400.000 joves reunits a Loreto (Itàlia) per pregar junts i escoltar el missatge que els adreça el papa Joan Pau II

s perquè

Joves ballen durant la cerimònia de clausura de la trobada davant l'atenta mirada del papa Joan Pau II

és la mort i la resurrecció del Crist. No hi ha cap altra manera de fer-ho».

La intenció és, rotundament, tornar la il·lusió a un continent que des de fora es veu cansat. Segons el cap de l'Església, la caiguda del mur de Berlín «va fer somniar en un món de llibertat, però per desgràcia hi ha realitats que trenquen aquesta esperança».

El repte, per tant, és construir una Europa d'esperança, tal com diu el lema d'aquesta trobada a Loreto: *Eurhope*—un neologisme anglès que fon les paraules Europa i esperança (*hope*). Precisament el Papa va definir els homes i les dones d'esperança com a «persones que creuen en el Déu de la vida i de l'amor, i que proclamen amb renovada confiança que hi ha un futur per a l'home».

Els camins són el rebuig de «les ideologies obtuses i violentes, els nacionalismes exacerbats i la intolerància», i la missió confiada als joves «d'obrir noves vies de fraternitat entre els pobles, per construir una única família humana, aprofundint en la llei de la reciprocitat, per donar el millor d'un mateix i acollir els dons de l'altre».

En definitiva, Joan Pau II ha encomanat als joves europeus la responsabilitat de «difondre la cultura de l'Evangeli, per la qual

Crist, viu ahir, avui i sempre, es fa resposta concreta a les preguntes essencials del cor inquiet de l'home». El model és Maria, a través de la qual s'ompliran de coratge, alegria i pau «que són dons de l'Esperit Sant».

Casa de Natzaret

La joia del santuari marià de Loreto és la casa on l'àngel va anunciar a la Verge que seria Mare de Déu, i que segons la tradició uns croats o uns àngels van portar al segle XII de Terra Santa. De fet, la casa de Natzaret ha estat el símbol que Joan Pau II va usar durant l'homilia de la Missa de clausura, diumenge al matí, per explicar el que hauria de ser Europa.

Segons el testimoni del pare Valdavida, Europa ha de ser «casa comuna i no el veí enemic o la frontera que posa límits. Les

formes podran ser des de l'amistat entre els joves, passant per l'animació cultural i musical, fins als debats dels Parlaments».

Rosa Deulofeu va aplicar la comparació a l'Església: «ha de ser una casa oberta i acollidora, que estima i on la germanor sigui possible». Per la delegada de joventut, és clar que la comunitat cristiana està «atenta a la realitat del món i vol implicar-s'hi des de l'Evangeli».

Lajos Darvas va entendre que «has de canviar el món començant pel teu voltant, la teva família; respondre a la crida del Papa d'explicar a casa nostra el que hem viscut». Aquesta és una de les tres àrees que l'han marcat. Les altres dues són la construcció cristiana europea, i la necessitat de fer Església.

«Hem de fer Església, hem de fer Església!», no es cansava de repetir Lajos mentre explicava la seva experiència després de

tornar de Loreto. Aquest és un dels fruits més evidents i immediats en aquells que viuen una trobada eclesial internacional.

«L'Església és l'únic lloc on es poden trobar gent de països diferents i saludar-se com a germans i amics; ens adonàvem que hi havia una unitat de vida i de fe per sobre de les diferències», continua el jove.

Rosa Deulofeu constata amb satisfacció que en una trobada d'aquestes característiques «et sents bé malgrat la pluralitat de grups, formes o estils que veus. Això demostra que el que uneix és la fe, i no les formes, que sempre són diverses i plúrals». «Experiències semblants, completava Deulofeu, et fan més obert i menys intransigent amb altres formes, estils o realitats de grup que no se semblen al que vius, i t'ajuda a anar al que és fonamental, despullant la vivència de fe de moltes coses per arribar a la pregunta: la meua vida, jo i Déu, què?».

«No ens deixeu»

G.F.

Dissabte, just un any després que Joan Pau II hauria d'haver anat a Sarajevo —viatge que aleshores es va anul·lar pel perill que comportava— uns joves de la capital de Bòsnia-Hercegovina demanaven al Pontífex i als nois i noies d'Europa que no els deixessin sols.

L'impacte en l'assemblea va ser fulminant. Geni Capdet es va plantejar què podia fer per ajudar i se li va ocórrer d'oferir petits sacrificis per ells i pregar. «Els nostres actes tenen transcendència d'eternitat, i encara que sols sigui un somriure, si l'oferim a Déu pels afectats per la guerra, crec que per la comunió dels sants pot ser una ajuda quan no és factible poder anar-hi».

El Papa responia al prec del jove refugiats en la televisió de Sarajevo assegurant que l'Església és amb ells, i els exhortava a no perdre l'esperança. L'ajuda, però, no va quedar sols en paraules i bons desitjos.

L'organització de la trobada va proposar de renunciar a un dinar per destinar els diners a «un projecte que pugui també ser un germen d'esperança». Es tracta de construir centres d'acollida on els joves aprenguin un ofici, estudiïn o es diverteixin.

Els encarregats del projecte són Voluntari del Mondo i l'Associazione Amici dei Bambini, que treballarà conjuntament amb les comunitats locals d'Hercegovina on es construiran els centres.

Encara es poden enviar ajudes al compte bancari FOCSIV n. 4079/6 presso CREDITO ARTIGIANO, Sede di Roma - Via S. Pio X, 6 - 00193 ROMA, o al compte corrent postal n.87781001 (Pro Bosnia).

Propera cita, París'97

G.F.

Enguany s'han complert 10 anys des de la primera Jornada de la Joventut, en què 80.000 joves es van aplegar amb el Papa a la plaça de Sant Pere, a Roma, durant el diumenge de Rams del 1986. Des d'aleshores l'esdeveniment ha anat creixent al llarg d'un pelegrinatge pel món que ha passat per Buenos Aires al 87, Santiago de Compostella al 89, Częstochowa al 91, Denver al 93, i la doble racció d'enguany, amb Manila al gener, que va reunir la multitud més gran amb què s'ha trobat Joan Pau II — quatre milions de persones!— i la Jornada Europea de Loreto.

El properencontre mundial serà a París a l'agost de 1997. Com que encara hi ha temps per programar les dates. L'entusiasme de Loreto encara està fresc. La delegada de Joventut de Barcelona, Rosa Deulofeu, ja ha compromès la delegació amb aquest esdeveniment per portar una bona representació catalana: «sí que ho organitzarem; per descomptat que sí!».

Cartes

◆ Un índex temàtic per a «C.C.»

Senyor Director,

Sóc subscriptor de *Catalunya Cristiana*. La revista cada cop m'agrada més i els últims temps ha millorat molt en tots els aspectes. Permeteu-me un suggeriment: Per què a fi d'any no feu un índex per temes i per noms que ens permetria relligar amb un volum la millor història de l'Església a casa nostra i arreu del món, per a nosaltres? No costaria tant. Avui hi ha els ordenadors que permeten fer aquesta feina, abans molt pesada, i ara en poc temps.

L'índex es podria vendre a part o bé ocupar la meitat del número de fi d'any.

Estic segur que molts lectors coincidiran amb mi. Faríeu un gran servei per aquells que estimem l'Església i posaríeu una bona eina de treball per a la gent del futur que vulgui investigar el nostre passat eclesial. Enguany hi ha un fet extraordinari per justificar el començament de l'índex

temàtic i per noms... El Concili de la Tarraconense. Val la pena.

JOAN AT. MARTÍNEZ
Tortosa

◆ Campanes d'alta tecnologia

Senyor Director,

Diuen que al campanar de Sant Julià de Vilatorrada hi lluiran ben aviat unes noves campanes. Campanes que construiran a Alemanya, com moltes d'altres que ja volien en campanars d'esglésies parroquials de diversos pobles i ciutats del nostre país.

Diu que n'hi posaran tres o quatre i que el seu so serà perfecte, la nota que doni cada campana serà acuradament afinada i contrastarà amb les altres amb bells cants programats segons el gust dels alemanys. Un ordinador fixarà exactament els moments que haurà de sonar un toc o l'altre, segons l'hora, la festa o l'Angelus.

I des de l'església en les ocasions especials, el sagristà haurà de prémer un botó que dirà: difunts, festa, solemnitat, consagració... Tot serà automàtic; en prémer el botó corresponent, sentirem un toc o l'altre.

Abans, però, el rector de la parròquia, acompanyat d'alguns bons fidels, o potser fins i tot d'alguna autoritat municipal, s'hauran desplaçat a la ciutat alemanya on hi ha la foneria on construeixen les campanes i farà una cerimònia abans de la fosa.

Serà un procés que alguns ciutadans d'altres pobles i viles de la nostra geografia ja hem viscut. Després arribaran les flamants campanes i s'exposaran perquè el poble les pugui veure. I caldrà aprofitar l'avinentsa, perquè ja no es veuran més. Remodelaran les finestres del campanar. Les tancaran amb bona fusta (potser vindrà d'Alemanya, també) i hi col·locaran les campanes. I, des d'aquell dia, a la vila de Sant Julià de Vilatorrada se sentiran els perfectes tocs d'un campanar que dringaran des d'un campanar cec.

No sé si hi ha algú que s'hagi preguntat

si al nostre país hi podria haver alguna foneria on es poguessin construir unes campanes que sonessin prou timbrades perquè no fos necessari encarregar-les a Alemanya. És clar que potser no serien tan fiables. No sé si des de la nostra perfecta xarxa d'ordinadors no es podrien donar les ordres dels tocs de les nostres campanes... Tan imprescindible és que l'hora vingui donada des de terres llunyanes?

Potser fóra el moment que algunes foneries catalanes comencessin a construir les nostres campanes... si tan necessari és dotar els campanars de Catalunya de sons milionaris pagats per un —això sí— sant benefactor.

I, compte, que no vull caure en la nostàlgia del temps passat: en algun llogarret el so humil d'una vella campana encara ens acosta a l'acolliment i a la senzilla pregària d'un poble que no necessita ostentació per apropar-se a Déu.

M. R. S.
Igualada

Retalls

ABC (9-IX-95)

Monsenyor Blázquez: L'Església condemna sense ambigüitat el terrorisme d'ETA

En una entrevista concedida a Ignacio Ramos per a ABC, monsenyor Blázquez fa un repàs del que han significat els seus tres anys al davant de la diòcesi palentina. «Hi ha una gran diferència generacional —afirma—. Les persones grans posseeixen un gran pòsit religiós i una arrel molt profunda; els joves, al contrari, són com a la resta de les diòcesis, en part, a causa dels mitjans de comunicació que uniformitzen els tipus de persones i de famílies».

«La diòcesi —continua— necessita encara aprofundir en la unitat interna per afrontar més eficaçment l'evangelització que el món espera, la unitat de sacerdots amb seglars, entre els sacerdots... i també un impuls en l'entusiasme apostòlic».

Blázquez no vol valorar l'aportació que ha fet a la diòcesi de Palència després de tres anys. «La imatge i l'empremta personal es veuen millor des de fora», respon.

Sobre la crisi de valors de la nostra societat denunciada des de diferents sectors eclesiadístics, opina que «hi ha un enfosquiment de coses importants en el món. Europa està en una cruïlla; cal orientar el futur, que es veu amb perplexi-

tat, però també amb una llum al fons».

Monsenyor Ricardo Blázquez, per altra banda, no creu que l'Església s'hagi quedat aturada en relació amb la societat i recorda el reconeixement que s'ha fet recentment per la ministra d'Afers Socials, Cristina Alberdi, de la tasca de l'Església amb els més necessitats. «Ella va dir que era la institució més eficaç amb els mitjans que té. Això no em sembla que sigui aturar-se», afirma.

Sobre el divorci Blázquez recorda que el matrimoni és un Sacrament i que el perdó, la convivència i la comprensió són bàsics. L'Església no pot dur la contrària a la paraula de Jesús. Si hi ha problemes en un matrimoni, la ruptura és una desgràcia per a tots i no és un autèntic alliberament, que només es troba en el perdó i en l'amor. Els moments foscos sempre es poden solucionar».

Preguntat per l'actitud de l'episcopat basc respecte al terrorisme d'ETA, monsenyor Blázquez ho aprofita per sortir en defensa del que han fet fins ara els seus predecessors, alhora que deixa clar quina és la seva posició personal davant del problema: «Per saber la resposta que ha do-

nat l'Església al País Basc al problema del terrorisme, cal remetre's als documents publicats pels bisbes bascos. Si es llegeixen de manera oberta no es pot parlar d'ambigüitat ni de connivència; jo insto a tothom que els llegeixi».

El finançament de l'Església és un altre dels problemes que preocupen al des d'ara prelat bilbaí, que pensa que «el model que actualment tenim a Espanya respecta la aconfessionalitat de l'Estat i la llibertat de l'Església. Es respecten perquè l'assignació tributària permet al contribuent que el 0'5 per cent del seu impost IRPF vagi al fi que ell assigni».

«Tanmateix —matisa— en afegir-se els fins socials s'ha complicat una mica la cosa perquè sembla que per una banda hi ha l'Església i per altra els fins socials, però sí, el sistema és acceptable per a l'Església. El dinar no ve de l'Estat, sinó dels ciutadans a través de l'Administració».

Quan se li pregunta per la controvertida ampliació de l'avortament i sobre la comparació d'aquesta actitud amb la «mentalitat nazi» que va fer monsenyor Elías Yanes, es mostra categòric: «Sempre que es produeix aquest tipus de comentaris se suscita la hipersensibilitat de la societat, però cal matisar. La Mare Teresa de Calcuta ja ha dit que la tercera guerra mundial ha començat amb l'avortament. Si analitzem el nombre de víctimes de la Segona Guerra Mundial i els avortaments que es produeixen cada any, les xifres

són terribles. Només a Espanya es donen cada any uns 45.000 avortaments, que en dos anys suposa la població de Palència». Com es consenteix l'avortament en aquesta societat? —es pregunta el nou bisbe de Bilbao—. «Si treballem tant pels Drets Humans, no entenc aquesta obsessió que no deixi comprendre aquest dret a la vida».

«En despenalitzar l'avortament es permet eliminar en certes condicions un ésser humà; un home pot atemptar impunement contra un altre. En el projecte de llei es fa recaure la responsabilitat més gran a la mare. Allò que sembla un exercici de llibertat es converteix en un pes immens i en una soledat duríssima. Fins i tot, es pretén en determinades justificacions de l'avortament fer d'aquest un dret conquerit per la humanitat», afirma.

Segons monsenyor Blázquez és inacceptable que es pretengui parlar de l'avortament com d'una conquesta a favor del progrés.

«Fins aquest punt arriba l'ofuscaió! A mi em sembla —afirma categòric— que es confon progrés amb decadència. La línia que representa el dinamisme de la història humana pot moure's cap endavant —amb la igualtat dels drets per al varó i la dona— i així és progrés; i pot moure's cap avall —com per exemple que la mare pugui impunement eliminar el seu fill— i així és decadència».

«L'avortament socialment "comprès", moralment "acceptat" i jurídicament despenalitzat és

manifestació de societats decadents. És una gran tragèdia que el si matern es converteixi en sepultura», assegura sense pèls a la llengua el nou bisbe de Bilbao.

Monsenyor Blázquez veu en l'origen últim de l'avortament «una concepció individualista de la llibertat. Només s'atén a la de la mare; no la del pare, no la de la persona en gestació, no la de la societat. L'autèntica llibertat dels homes és inseparable de la solidaritat. La veritat, la llibertat i la solidaritat troben el seu sentit i plenitud en l'amor. La vida del fill i la vida dels pares estan unides per sempre. ¿Com pot ser el fill en gestació adversari de la llibertat genuïna de la mare?»

«Algú, no quelcom —matisa— és destruït violentment per altres. Encara que el nen no hagi sortit del ventre, encara que no hagi començat a somriure o a plorar davant dels homes, és veritablement una persona, de la dignitat de la qual Déu mateix se'n fa garant».

La crisi que travessa la nostra societat no és aliena als raonaments del nou bisbe de Bilbao, per a qui «l'eclipsament de Déu en la consciència personal i social porta a la pèrdua de la dignitat de les persones i arrossega per un pendís moralment preocupant».

Monsenyor Blázquez assegura estar satisfet amb la missió que l'Església li encomana. «Totes les tasques les exerceixo de bona gana, amb perspectiva de fe, i sempre estic obert per a on vulguin que les dugui a terme».

«Exhortació a la penitència»

Pere Tena
bisbe auxiliar de Barcelona

Avui deixem la paraula a sant Pacià, bisbe de Barcelona, entre els anys 370 i 390 probablement. Una de les obres que ens ha deixat és una magnífica *Exhortació a la penitència* en la qual es reflecteixen les pràctiques de la disciplina penitencial d'aquell temps, però que és de perenne validesa en els aspectes permanents de la penitència cristiana. Cito aquells textos que més directament incideixen en la nostra pràctica actual.

Convé denunciar el pecat?

«Una cosa temo, estimadíssims, i és que, condemnant allò que fan els qui acostumen a oposar-se a les meves prediques, més aviat els indueixi al pecat que no pas els corregeixi; i potser fóra millor callar que no prevenir els grans pecats...; també temo que en llurs costums els nostres contemporanis hagin arribat a un punt que, quan hom els vol prohibir de fer el mal, es pensin que hom els estimula a fer-ho. Fa poc que el meu llibre *Cervulus* (una denúncia de festes de cap d'any amb balls de disfresses) va aconseguir això: que posessin més interès a celebrar-lo quan més vivament els era desaconsellat... Pobre de mi! Quin crim hauré

còmès? Penso que no sabrien fer el "cèrvol" si no els ho hagués ensenyat, tot vituperant-lo. La veritat és aquesta: els apòstols o exclosos de l'Església s'exasperen pel càstig de la censura; indignats si algú gosa reprendre llurs costums».

Actitud pastoral

«Vosaltres, estimats, recordeu que el Senyor digué: "Reprèn el savi i t'estimarà; reprèn el neci i t'odiarà". I també: "Jo reprenc i corregeixo els qui estimo". Per això accepteu l'obra que emprenc amb suau i diligent sol·licitud segons la voluntat de Déu, jo que sóc el vostre germà i bisbe; creieu que és més aviat fruit de l'amor que del rigor i més voldria ser acceptada amablement que rebutjada amb duresa»...

«Veig que els reus dels pecats tan greus s'han desesperat. Quin mal us he fet jo? No estava a la vostra mà d'evitar-ho? És que ningú no us va avisar? Ningú no us va dir res per endavant? Potser l'Església va callar? No us deien res els Evangelis? No us havien fet amenaces els Apòstols? Res no us havia pregat el bisbe? Per què busqueu solucions quan ja no hi ha res a fer? Calia fer-ho quan encara era possible. Són dures aquestes expressions, però els qui us diuen feliços us indueixen a l'error i embullen els camins dels vostres peus. El qui afalaga el

pecador després de la caiguda mostra als culpables el camí del crim.

Exhortació a la confessió del pecat

«Germans, en primer lloc m'adreço a vosaltres els qui després del pecat defugiu la penitència. A vosaltres que no us enrojoleu de pecar i us enrojoleu de confessar el pecat; que toqueu amb mala consciència les coses sagrades de Déu i no temeu l'altar del Senyor; que us acosteu a la mà dels bisbes, a la presència dels àngels, amb confiança d'innocents; que abuseu de la paciència de Déu...».

«Però si la vostra ànima és per a vosaltres de poc preu, tingueu compassió del poble, tingueu-ne dels bisbes. Exclama l'apòstol: "Una engruna de llevat fa pujar tota la pasta". Què faràs tu, si per culpa teva s'ha de corrompre tota la comunitat? Podràs excusar-te quan els innocents t'acusaran d'haver-los contagiats? Quan, l'Església digui que tu ets l'autor de llur desfeta?»

«Què faràs tu que enganyes el bisbe, o bé perquè ignora el teu cas o bé perquè el confon aprofitant que no el coneix plenament per la dificultat de tenir proves? Us prego, germans, fins i tot pensant en el meu propi perill, us prego per aquell Senyor que veu les coses més amagades

que deixeu d'ocultar la vostra consciència vulnerada».

«Si bé és cert que us avergonyeix la mirada dels vostres germans, no per això heu de témer els qui participen de les vostres caigudes. No hi ha cap cos que s'alegri del sofriment dels seus membres; a l'inrevés, en sofreix ensems i col·labora en l'aplicació del remei. En l'un i en l'altre hi ha l'Església, però l'Església és Crist. D'aquesta manera, el qui no amaga els seus pecats als germans rep l'ajut de les llàgrimes de l'Església i és perdonat per la intercessió de Crist».

Confiança en el perdó

«Germans, per la fe de l'Església, per la sol·licitud que em mereixeu, per les ànimes de tots, us demano i us prego que no us avergonyiu de la penitència; no tingueu peresa de cercar tan aviat com pugueu els remeis oportuns de salvació, doneu l'ànima al penediment, revestiu-vos de sac, cobriu-vos de cendra, afligiu-vos amb el dejuni, deixeu-vos prendre pel dolor, deixeu que us ajudi la pregària de molts. Déu us perdonarà en el grau que vosaltres accepteu la penitència.

(Article publicat a «C.C.», núm. 756, amb data de 17 de març de 1994)

Lectures Bíbliques

Diumenge XXV de durant l'any

Lectura primera

Am 8:4-7

Contra els qui «compreu amb diners gent necessitada»

Lectura de la profecia d'Amós

Escolteu això, vosaltres que us abraoneu sobre els pobres, per anorrear els desvalguts del país, vosaltres que dieu: «Quan haurà passat la festa de la lluna nova per poder vendre queviures! Quan haurà passat el dissabte per poder obrir els graners! Vendrem el gra amb mesures més petites i, per cobrar, pesarem la moneda amb pesos més grans. Farem trampa amb les balances i vendrem el rebuig barrejat amb el gra. Per tenir un esclau, comprarem amb diners gent necessitada, amb un parell de sandàlies comprarem un pobre».

El Senyor ho jura per la glòria de Jacob: «No oblidaré mai tot això que fan».

Salm responsorial

112: 1-2,4-6,7-8 (R.: 1a i 7b)

Servents del Senyor, lloeu-lo,
lloeu el nom del Senyor,
sigui beneït el nom del Senyor,
ara i per tots els segles.

R. Lloeu el Senyor, que treu el pobre de la cendra.

O bé:
Al·leluia.

El Senyor és excels, als ulls de tots els pobles,
la seva glòria s'eleva més enllà del cel.
¿Qui és com el Senyor, el nostre Déu?
Té molt amunt el seu tron,
i des d'allí s'inclina
per veure el cel i la terra. R.

Aixeca de la pols el desvalgut,

treu el pobre de la cendra,
per asseure'l entre els poderosos,
els poderosos del seu poble. R.

Lectura segona

1Tm 2:1-8

*Feu pregàries per tots els homes a Déu,
que vol que tots se salvin*

Lectura de primera carta de sant Pau a Timoteu

Primer de tot us recomano que feu a Déu pregàries, oracions, súplices i accions de gràcies per tots els homes, pels reis i per tots els qui tenen autoritat, perquè puguem portar una vida tranquil·la i serena, tota donada a la pietat i a l'honestetat. Preguar així és bo i agradable a Déu, el nostre salvador, que vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat. Hi ha un sol Déu. El mitjancer entre Déu i els homes és també un de sol, l'home Jesucrist, que es donà ell mateix per rescatar tots els homes. El testimoniatge sobre tot això ha estat fet públic al temps apropiat, i jo n'he estat fet heralder i apòstol, mestre per instruir en la fe i en la veritat els qui no són jueus. Això que dic és veritat, no menteixo. Desitjo que els homes preguin pertot arreu, i que puguin alçar les mans netes, evitant les baralles i les discussions.

Al·leluia

2C 8:9

Jesucrist, que és ric, es va fer pobre,
perquè la seva pobresa us enriqueís.

Evangelí

Lc 16:1-13

No podeu servir Déu i les riqueses

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús deia als seus deixebles: [«A un home ric li van denunciar que el seu administrador malversava els seus béns. Ell el cridà i li digué: "¿Què és això que sento dir de tu? Dóna'm comptes de la teva administració: d'ara endavant ja no podràs administrar els meus béns". L'administrador va pensar: "¿Què podré fer, ara que el meu amo em despatxa de l'administració? Per cavar, no tinc prou força; anar a captar em fa vergonya. Ja sé què he de fer per trobar qui em vulgui a casa seva quan perdre l'administració".

I cridà un per un els qui tenien deutes amb el seu amo. Al primer li digué: "¿Quant deus al meu amo?" Ell li contestà: "Cent bidons d'oli". Li digué: "Aquí tens el teu rebut. Seu de pressa i escriu-ne un que digui cinquanta". A un altre li digué: "I tu, ¿quant deus?" Li contestà: "Cent sacs de blat". Li diu: "Aquí tens el teu rebut. Escriu-ne un que digui vuitanta".»

I aquest administrador de riquesa enganyosa, el Senyor el lloà així: «Ha estat prudent, perquè, en el tracte amb els homes de la seva miena, els homes del món són més prudents que els fills de la llum.

I jo us dic. Guanyeu-vos amics a costa de la riquesa enganyosa, perquè quan desaparegui, trobeu qui us rebi eternament a casa seva.]

L'home que és fidel en els béns que valen poc, també ho serà en els de més valor, i l'home infidel en els béns que valen poc, també ho serà en els de més valor. Per això, si no fóssiu fidels en l'administració de les riqueses enganyoses, ¿qui us confiaria les riqueses veritables? Si no fóssiu fidels en les riqueses que són d'un altre, ¿qui us confiaria les que de dret us corresponen? Ningú no pot servir dos amos: si estima l'un, no estimarà l'altre, si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu ser servidors de Déu i de les riqueses».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle dominical C; ferial II)

Setmana XXV de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

SETEMBRE

24. Diumenge XXV de durant l'any, verd. Lectures: Amós 8:4-7 / Salm 112 / 1 Timoteu 2:1-8 / Lluc 16:1-13. BARCELONA: *blanc*. La Mare de Déu de la Mercè (S).

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Gerard (Gru) b.mr.; Andoqui, pvre.mr.; Tirs, diaca mr.; Pacífic, franc.; Sta. Ludmila, mr.

Festa Major: a Almacelles, Barcelona, Besalú, Calldetenes, La Conreria d'Escaladei, Sta Coloma de Farners i Vallgorguina. *Per ser quart diumenge:* a Cervera, Fogars de Montclús, Llanars, Les Planes d'Hostoles, Els Prats de Rei, Sant Pere de Torelló, Taús i Vidrà. *Per ser últim diumenge:* Duesaigües, Llessú, Pujalt, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Julià de Ramis i Sant Miquel de Campmajor. També, a Franciac, Sant Mateu de Bages i Vall-llobrega.

25. Dilluns. Fèria, verd. Lectures: Esdres 1:1-6 / Salm 125 / Lluc 8:16-18. GIRONA: *blanc*. Sant Dalmau Moner, dominic (MO).

ALTRES CELEBRACIONS: A Reus, La Mare de Déu de la Misericòrdia. Sts. Cleofàs, deix. de Jesús, mr.; Herculà, sold. mr.; Llop, b.; Eucarp, mr.; Stes. Tata, mr.; Aurèlia i Neomentina, vgs.

Festa Major: a Cervelló i Reus.

26. Dimarts. Fèria, verd. Lectures: Esdres 6:7-8.12b.14-20 / Salm 121 / Lluc 8:19-21. Si es vol: *vermell*, Sant Cosme i Sant Damià (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Cebrià, mr.; Eusebi, p.; Cal·listrat, mr.; Nil, ab.; Sta. Justina, vg. mr.

Festa Major: a L'Albí, Duesaigües, Esponellà, Prat de Llobregat, Queixans, Sarra i Vandellòs.

27. Dimecres. Sant Vicenç de Paül (MO), blanc. Lectures: Esdres 9:5-9 / Tobit 13:2-8 / Lluc 9:1-6.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Adolf i Joan, comps. mrs.; Caius, b.; Aderit, b.; Florentí, mr.; Eleazar Sabran, comte; Sta. Hiltrudes, vg.

Festa Major: a Alpens, Baronia de Rialb, Canet d'Adri, La Nou de Gaià, Sils i Tredós.

28. Dijous. Fèria, verd. Lectures: Ageu 1:1-8 / Salm 149 / Lluc 9:7-9. Si es vol: *vermell*, Sant Wenceslau, mr. (MLI); *vermell*, Sant Llorenç Ruiz, mr. (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Exuperi i Salomó, bs.; Eustoqui, mr.; Lioba, mr.; Beat Simó de Rojas, trin.

Festa Major: a Sant Agustí de Lluçanès.

29. Divendres. Els Sants Arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael (F), blanc. Lectures: Daniel 7:9-10.13-14 (o bé: Apocalipsi 12:7-12a) / Salm 137 / Joan 1:47-51.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Fratern, b.mr.; Grimoald, pvre.; Quiriàc, anac.; Stes. Rípsima, vg. mr.; Gudèlia, mr.

Festa Major: a L'Albiol, Alcanar, Alforja, Almatret, Almoher, Barceloneta (Barcelona), Bell-lloc d'Urgell, Castellar de N'Hug, Cavalleria, Cervià de les Garrigues, Ciutadilla, Colera, Forés, Garrigàs, Isòvol, Lleida, Lloà, Margalef, Les Masies de Roda, Molins de Rei, Mont-roig del Camp, Els Omellons, Orpí, Os de Balaguer, Palau-sacosta, Pradell, Riudellots, Rupit, St. Martí de Llièmana, St. Miquel de Fluvià, La Sentiu de Sió, Setcases, Tivenys, Torroja del Priorat, Vallfogona de Balaguer, Vallromanes, Vallverd, Ventalló, Vespella, Vilasana i Artesa de Segre.

30. Dissabte. Blanc. Sant Jeroni (MO). Lectures: Zacaries 2:5-9.14-15a / Jeremies 31:10-13 / Lluc 9:43b-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Honorí i Gregori, bs.; Leopard, mr.; Sta. Sofia, vda.

Festa Major: a Alguaire.

«Jo sóc amb tu per salvar-te»

(Jr 30:8-11a)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

El dia de l'alliberament

Els capítols 30-31 del llibre de Jeremies formen una unitat que, a imitació d'Isaïes 40-55, pot anomenar-se *llibre de la consolació*. És una col·lecció de perícopes que anuncien la restauració d'Israel i la glòria que Déu li oferirà. La nostra perícopa pertany a la primera part del c. 30 (vv. 4-11) en la qual el profeta ens revela el judici de Jahveh sobre les nacions i el camí d'alliberament que el Senyor obre per a l'Israel sotmès a l'exili. Després dels vv. 1-3, que són com un pròleg al llibre, el text ens anuncia: «Aquestes són les paraules que el Senyor ha pronunciat sobre Israel i sobre Judà» (v. 4). Anem a escoltar la sentència de Jahveh, que serà executada «aquell dia», llarg, sense parió, temps d'infortuni per a tothom, incloent-hi també «el poble de Jacob», per més que, per a aquest, aquell dia no serà el del naufragi sinó el de la salvació (v. 7). «Aquell dia, diu el Senyor de l'univers, trencaré el jou que el meu poble porta al coll, li desfaré els lligams i els estrangers no el podran esclavitzar mai més» (v. 8). Jeremies fa servir la imatge del jou per indicar la submissió del poble a una força superior. A 2:20 i 5:5 es tracta del *jou de Jahveh*, l'obediència del poble als preceptes del Senyor, que en lloc d'esclavitzar, asseguruen la vertadera llibertat dels israelites. Quan el poble, donant l'esquena a l'amor de Déu, vol desistir-se del seu jou, veu com li cau al coll el dels poderosos d'aquest món —«els estrangers», les potències de fora Israel— que l'esclavitzen, com es diu a 27:8.11s. i a 28:2.4.11.14. El jou estranger és vist com un correctiu que Jahveh imposa al seu poble perquè es penedeixi de les seves infidelitats i torni a l'únic que pot garantir-li la llibertat (v. 11c). Llavors esclatarà el dia de l'alliberament, que és un do de Déu. «Aleshores se sotmetran al Senyor, el seu Déu, i a David, el rei que jo els donaré» (v. 9). El poble rescatat no sols no servirà més els dominadors aliens, sinó que també es veurà lliure d'haver de donar culte als seus déus. El do de la llibertat els retornarà «el Senyor, el seu Déu» i el rei que ell els dona, un descendent de David, que aquí és personificat pel mateix rei arquetip d'Israel. Aquests dos vv. són com un anunci de la nova aliança que Jahveh farà amb el seu poble i posen de manifest la força de la paraula de Déu, que es revela com autèntic Senyor de la història. Jesús realitzarà de ple aquest anunci i proclamarà el definitiu camí de l'alliberament de la humanitat (Cf. Mt 11:28-30).

«No tinguis por...»

«I tu, Jacob, servent meu, no tinguis por; no t'espantis, Israel, diu l'oracle del Senyor» (v. 10a). La paraula de Déu és sempre una invitació a l'esperança, a confiar en l'amor del Senyor. Davant de

l'anunci dels terribles terrabastalls que afligiran tothom, Jahveh dona ànims al seu poble. La prova ha estat dura, i el dia de l'alliberament serà estremidor, però no cal caure en la desesperació: «Jo et salvaré dels països llunyans» on has estat deportat i dispersat, «salvaré els teus descendents de la seva captivitat» (v. 10b). No hi ha mal que cent anys duri, diu l'adagi. Els dies foscos i les hores depressives passen i torna a sortir el sol i podem alçar novament el cap. Cal ser valents: «No tinguis por... no t'espantis... perquè jo sóc amb tu per salvar-te, diu l'oracle del Senyor de l'univers» (v. 11a). Vet aquí la *bona nova* de Déu, l'evangelí. El crit que eixampla el cor i acreix la confiança en el Senyor que salva. Precisament ell és aquí —en la nostra història personal i col·lectiva— per aconseguir aquest gran servei de l'alliberament de la humanitat, sobretot de la humanitat oprimida per l'orgull dels qui es creuen poderosos. Per això anuncia el consol que ha de venir: «Jacob tornarà i descansarà, viurà tranquil i sense inquietuds» (v. 10c). «Aquell dia», serà el dia de la pau, de la tranquil·litat, de la llibertat que fa respirar tothom l'aire suau de l'amor de Déu, manifestat en el respecte amorós dels germans amb tothom.

Mercè de llibertat

La lectura de Jeremies, proclamada avui en la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, és per a nosaltres un repte. Un repte doble. En primer lloc de cara a nosaltres mateixos. No hem de tenir por ni deixar-nos endur per l'espant. La vida no és fàcil, i potser seria més ajustat dir que és molt difícil i complexa. No ens desanimem «no tinguis por... no t'espantis» lluitem amb força. Lluitem, però, amb confiança. I no pas amb una confiança vana: «Jo sóc amb tu per salvar-te». És la força de la fe el que ens manté. El Senyor és amb nosaltres amb molta més veritat i amb molt més realisme que el que ens pensem. Activem aquesta consciència. Visquem-la. El dia de l'alliberament —do de Déu— és nostre, el tenim a la mà. Vet aquí el primer repte. El segon, ens fa alçar la mirada i veure la situació de servitud i d'indefensió que pateixen molts germans nostres. Avui també hi ha moltes esclavituds i massa sovint es presenten larvades sota l'aparença de llibertat. Són però falses llibertats que esclavitzen les persones més diverses. El mal sempre esclavitzava. I hi ha molt de mal en el nostre món actual. El repte dels cristians ens obliga sempre a sortir a redimir captius. A fer mercè de llibertat, com expressió del do de Déu, a totes les persones. La gesta medieval de la Mercè no ha quedat superada ni de bon tros en els nostres dies. La Mare de Déu barcelonina segueix cridant-nos a redimir captius. I des de l'evangelí que proclamarem avui ens dona la consigna: «Feu tot el que ell us digui» (Jo 2:5). El camí que ens mena a l'autèntic alliberament, el nostre i els dels altres.

Retrats bíblics intencionats

ràpidament i que n'he fet un bon ús.

Al començament hom es pot preguntar perquè li servirà un text en pantalla, si la seva visió no és agradable i en canvi ho és molt més escrit sobre paper. El qui es plantegi les coses així, té tota la raó. Però la Bíblia a l'ordinador no és per llegir-la, encara que certament es pot fer, sinó per fer consultes. Posaré dos casos.

Hom es pregunta a vegades si un lloc, un objecte, un animal o una població, apareixen a la Bíblia. També es dona el cas que hom vol saber si una paraula o concepte apareixen moltes vegades i en quin context surten. El procés es molt senzill: només cal teclejar la paraula i a l'instant un número ens indica les vegades que es repeteix, i amb una tecla de funció aconseguim el llistat de tots els versets on surt aquesta paraula. Podem escollir cada un dels casos i saber el context, o procedir a passar a impressora el que tenim en pantalla. És un ajut fantàstic i senzill. En un moment tenim tots els llocs on s'esmenta un personatge, o localitzat un passatge on sabem que es parla d'un lloc o d'un objecte. (Un cas corrent: la localització d'una paràbola evangèlica).

Tots els que estimem la Bíblia hem sentit una certa enveja en comprovar com cristians d'esglésies o comunitats sorgides de la Reforma ens citaven un passatge de memòria, i tots en algun moment determinat hem volgut trobar un paràgraf complet on hi havia un ensenyament del qual volíem parlar o que simplement desitjàvem meditar. Teclejant alguna de les paraules, localitzem immediatament el text exacte i el seu context. Així de simple. La propera setmana continuaré.

Bíblia i informàtica

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

D'això fa més de vint anys. Passava uns dies prop de Namur, a Bèlgica i em vaig informar del que passava pels voltants que pogués interessar-me des del punt de vista cristià. Vaig decidir visitar la catedral de Luxemburg i la meravellosa abadia d'Orval. Fou allí on vaig veure per primera vegada un àudio-visual. Estava molt ben fet i molt pedagògicament introduïa en la història del cenobi. Era també una elegant invitació a compartir la vida cristiana de la comunitat cistercenca. Si aneu per aquelles terres no us perdeu la visita d'aquest monestir.

També em vaig assabentar que molt a prop de la meua residència hi havia l'abadia de Maredsous. El lloc no m'atreïa per la seva arquitectura, ni per tenir tradició d'influència cristiana, tenia, això sí, un al·licient important: aquest monestir havia estat regit per Dom Columba Marmión, hi era enterrat i a ell li devia agraïment pels seus escrits d'espiritualitat litúrgica. Hi vaig anar i vaig resar.

Passaren els anys i em va arribar la notícia que en el monestir s'havia creat un centre d'informàtica i Bíblia. Vaig trobar molt encertada l'activitat i molt en la línia dels monjos medievals que amb els seus escriptors havien ajudat tant a la formació de la cultura cristiana europea. Després vaig saber que havien editat en suport electrònic una Bíblia en castellà, la per mi molt coneguda i volguda *Bíblia de Jerusalem*, excuso dir que la vaig comprar